

Duhovno
ŽIVLJENJE

LA * VIDA * ESPIRITUAL

Starodavna Marijina božja pot na Tolminskem, čudovito lep kotiček slovenske zemlje, ki vsako leto zlasti za Mali šmaren oživi od verne množice številnih romarjev

Naslovna stran:
Na ljubljanskem
trgu — (Foto L.
Erjavec)

Obilen pridelek
(Foto L. Erjavec)

SVETO OBHAJILO IN ČISTOST^v

LILIJA NAD MOČVIRJEM

Sv. Marija Goretti je nekaj dni pred svojo mučeniško smrtjo z vso iskrenostjo svoje vere želela prejeti sv. obhajilo in ga tudi prejela. Kot da bi slutila, da bo Aleksander šel do zadnje nasilnosti in da jo čaka najvišja žrtev, kateri ne bo kos brez Jezusove pomoči. Prišla je ura mučeništva. Sv. Marija je darovala življenje na oltar nedolžne čistosti.

Bila je drama, ki zvesto ponazoruje življenje moderne dobe. Nečistost se hoče za vsako ceno polastiti vseh src; milom ali silom. Čistost pa kot nebogljen cvet kljubuje slani in ohranja svežost in življenje, ker ga zajema pri Bogu-Kristusu v obhajilu. —

DEJSTVA V ODSOTKIH

Danes je prepovedanega spolnega izživljanja toliko, kolikor je peska v morju. Načrtno se širi in prodira. O tem je vsakdo na jasnem. Da bi stvar do dna dognal se je A. C. Kinsey vrgel na sistematično delo. Vsaki izmed dvanajsttisoč oseb, ki jo je intervjuval je zastavil okoli 500 vprašanj glede spolnega življenja. Delo bo končal obdan od števil-

nih pomočnikov šele pri stotisoči osebi. Ugotovitve so pa že sedaj katastrofalne. Glavni izsledki so naslednji: 73% mladeničev dvajsetih let ima spolne odnose z ženskami, 86% moških je že pred zakonom „spoznalo“ druge ženske. 70% moških 35-ih let se pajdaši z javnimi ženskami. Tudi med otroci in doraščajočimi je procent zelo visok.

Zalostno je dejstvo, da bo učenjak s svojimi knjigami in res gigantskim delom nečistost samo razširil, jo „higieniziral“, kot sam pravi in uredil.

Nekateri bodo rekli: Opazovanja pokažejo še revnejšo sliko. Te številke so prenizke.

PROTI TOKU

Ob vsem tem pa stoji božji zakon, ki ga skoro edina brani in povdarja sv. Cerkev. Živeti čisto je božja volja. Zahteva sv. Cerkve se zdi utopična.

Obupali bi, če bi v zgodovini ne našli podobnega zgleda.

Doba Rima. Poganski bogovi, javna nemorala, kult Ceres — boginje plodnosti... V rimskem imperiju — 250 milijonov duš — niso našli deklet, ki bi prostovoljno kot vestalke-device netile

ogenj bogov v svetišču. Kakšna podobnost med obema dobama. V ono gniloborej se odloči Kristus zasaditi cvet čistosti, junaško krepost vzdržnosti.

Ogenj ki ga je vrgel v svet, je vžgal srca. Kmalu slišimo sv. Nežo, devico ki vzklika pred smrtjo: „Ljubim Kristusa!“ klic, ki ga za njo ponavlja toliko src. Kristus je triumfiral.

Danes kot tedaj nas Kristus kliče na sveto vojno proti nečistosti. Njegova zahteva je morda huda. Toda ni nas pustil same. V obhajilu dobimo učinkovito podporo.

Sv. obhajilo nam najprej da moč proti skušnjavam. Kdor hoče služiti Bogu mora Boga bolj ljubiti kot zemske užitke — sv. obhajilo nam poveča ljubezen. In končno sv. obhajilo gasi ogenj strasti in poželjenja.

POSEBNA DIETA

Na vsakem koraku preži na nas skušnjava. Sporedi gledališč in kino dvoran naznanjajo pikantne predstave. Skušnjava pride v besedi prijaznega znanca, v nesramni smešnici delavčevi, jo naležeš v časopisu in ti napolni ušesa po radiju. Da ne govorim o prenatrpanih vozilih.

Greh si s skušnjavo nadene tako simpatično masko — nadvse je privlačen. Vsemu je treba prišteti še napade od znotraj. Lastno telo in počutnost izdata človeka in ga pustita na cedilu. Skušnjave so premočne in mi smo preveč oslabljeni.

Kadar telo oslabi nam zdravnik predpiše posebno dieto — močno in tečno hrano. Ako bi z oslabljenim organizmom začeli shujševalno kuro, bi podlegli. Vsak to ve in le bedak bi tvegaj kaj podobnega.

V duhovnem življenju pa delamo take drzne poskuse. Sv. obhajilo, ki bi ga morali pogostoma prejemati, prejmemo le, da zadostimo dolžnosti — enkrat na leto. To je hujše kot shujševalna kura za izčrpano telo. To pomeni za dušo po-

polno gladovno stavko Gandhijeve vrste. Zato smo tako šibki, zato podležemo vsaki skušnjavici.

Ko so Nemci v prvi svetovni vojni oblegali Verdun, so se začudeno spraševali odkod odpor. Obkoljeni branilci so vzdržali vse napade in zmagali. Dobilni so stvarno in moralno pomoč po skrivnem rovu. Bili so v trajni zvezi s svojo drago domovino.

Mi smo prebivalci nebeškega kraljestva. Od tam moramo dobivati hrano in moči. Kruh iz nebes pa je sv. obhajilo. Z njim se moramo hraniti. V njem prejmemo Kristusa, ki hoče ohraniti božje življenje v duši. Njega, ki je umrl na križu, da bi zmagal greh in nam dal moč zoper njega. Moč nam podeli v sv. obhajilu. V sv. obhajilu dobimo jaseh pogled na naše dolžnosti, na božjo voljo, na kazni in plačilo. Dvigne se megla, ki je zakrivala vso panoramo vere.

V sv. obhajilu je volja okrepljena, um razjasnjen in vera poživljena. Z lahkoto precenimo vrednost greha na eni in bogastvo kreposti pa milosti na drugi strani. Borba s skušnjavami ni več neenaka. Če hočemo, moremo zmagati. Toda — eno je potrebno. Podvreči se moramo posebni dieti — pogosto, prav pogosto moramo prejemati sv. obhajilo.

NA OLTARJU GORI OGENJ

Sv. obhajilo vžge v nas ljubezen božjo. Ako smo preveč navezani na zemljo in se le s težavo odtrgamo od nje, tedaj je skoro nemogoče ljubiti Boga. Bolj ljubimo kratek in malovreden užitek kot večnega in neskončno popolnega Boga. Da je greh, zlasti nečisti, naš stalni spremljevalec, ni treba pristavljati.

Sv. obhajilo pa nam da prave ljubezni. V njem prejmemo Kristusa, ki nas ljubi do konca. Višek ljubezni in žrtve imamo v Kristusovem križu, kjer on iz ljubezni do Boga in ljudi žrtvuje najdražje. V obhajilu nam Kristus to ljubezen posreduje. Junaško ljubezen do

Boga. Kolikim je obhajilo dalo moč, da so žrtvovali življenje, da ne bi žalili Boga. To so mučenci. Kolikim daje moč, da se dan za dnem odpovedujejo prepovedanim in dovoljenim spolnim užitek. Tudi to je mučeništvo — počasno mučeništvo, morda hujše od prvega. Noben kristjan ne more uiti odpovedim in trpljenju, ki je z njim v zvezi. Ako se mu izmuzne tu na zemlji, ga neizogibno čaka v vicah, če ne celo drugje.

Ni mučeništva brez ljubezni. Ljubezni pa nimamo, ako se ne napajamo pri viru ljubezni — Kristusu, ki ga osebno prejmemo v obhajilu. Kdor pa ima ljubezen do Boga, sovraži greh in nečistost.

Zatekaj se torej k oltarju.

„Na oltarju gori velik ogenj, bomo mar umirali mraza? Od oltarja teče neizčrpen vrelec žive vode, bomo trmoglavili in ginevali žeje? Na oltarju sveti velika luč ali bomo hodili v temi daleč od oltarja tvegajoč vsak korak.“

KININ UBLAŽI MRZLICO

Do nedavnega je bilo edino učinkovito sredstvo proti mrzlici kinin. Kinin je ublažil mrzlico, ki je použivala izčrpan organizem.

Edino učinkovito sredstvo proti človekovemu poželenju pa je sv. Evharistija. Ako te povživa meseno poželenje nje prejemaj pogosto sv. obhajilo. Kristus v njem gasi poželenje.

Kristusovo deviško telo, ki ga uživamo, bo blažilno vplivalo na naše telo. Napravilo bo naše telo „deviško“, da se tako izrazim. Njegovo telo bo presnovalo naše telo.

Pa še nekaj se zgodi. V obhajilu postanemo eno s Kristusom. Kristus gleda na naše telo kot na svoje. Kako čudovita misel! In zato tudi, bo poskrbel, da vita misel! In zato tudi, bo poskrbel, da bo naše telo čim bolj brezmadežno. Zato bo stremel, da v telesu, ki ga oživlja in posvečuje, skoraj, skoraj ugasne ogenj strasti in poželenja.

Edina moja želja bodi: „Naj bo moje telo s Tvojim res eno, o Jezus!“

Novi ciborij na Višarjah, dar koroških Slovencev

ZA SKLEP!

Ako boš obupaval, da kljub obhajilom še nisi rešen grešnih in nečistih razvad, tedaj vedi, da bi bil brez obhajila, Bog ve kje.

Neki ladijski kapitan se je za vsako reč raztogotil in preklinjal. Očitati so mu, da se tako malo obvlada in vendar prejema zelo pogosto sv. obhajilo. „Če bi ne prejemal sv. obhajila, bi vas že zdavnaj vse skupaj pometal v vodo,“ je odvrnil možak.

In če res ni uspeha v borbi za čistost, tedaj naj bo obhajilo še bolj pogosto. Če imaš iskreno voljo živeti čisto, je nemogoče, da bi uspeh izostal.

Kajti Kristus v obhajilu je moč v skušnjavah. Pomnoži nam ljubezen in pogasi ogenj poželenja.

B. M.

EVANGELIJ PO *Sv. Luku...*

RAZLAGA DR. MIRKO GOGALA

JEZUSOVA MATI IN BRATJE

Priliki o sejalcu in semenu sledi v Lukovem evangeliju kratko poročilo, kako so k Jezusu prišli na obisk njegova mati in „bratje“:

Prišli so pa k njemu njegova mati in bratje, pa se niso mogli sniti z njim zaradi množice. Sporočilo se mu je: „Tvoja mati in tvoji bratje stoje zunaj in te žele videti.“ On pa jim je odgovoril: „Moja mati in moji bratje so ti, ki božjo besedo poslušajo in spolnjujejo“ (Lk 8, 19—21; prim. Mt 12, 46—50; Mk 3, 31—35).

Preden razložimo dogodek sam, pogledajmo, kdo so bili Jezusovi bratje. Sv. pismo na več mestih govori o bratih Gospodovih in celo o njegovih sestrah (Mt 12, 46 sl; 13, 55 sl; Mk 3, 31 sl; 6, 36 Lk 8, 19 sl; Jan 2, 12; 7,3. 5. 10; 20, 17; Apd 1, 14; 1 Kor 9, 5; Gal 1, 19). Od bratov se štirje omenjajo tudi po imenu: Jožef in Simon, pa apostola Jakob ml. in Juda Tadej.

Nobenega dvoma ni, da to niso bili Jezusovi pravi bratje, kot bi nam radi dopovedali nekateri krivoverci, v novejši dobi zlasti mnogi protestanti in pa vsi racionalisti. Sv. Cerkev nas uči kot razodeto resnico, da je mati božja Marija bila vedno devica. Zato razen Jezusa, ki ga je deviško spočela in deviško rodila, ni mogla imeti nobenega drugega sina. Izraz „bratje“ Jezusovi torej ne

more pomeniti drugega kot njegove bližnje sorodnike. To se da z gotovostjo dokazati tudi zgodovinskim potom:

Besedo „brat“ so Judje zelo pogosto rabili za označitev katerega koli sorodnika. V sv. pismu SZ n. pr. poleg pravega brata pomeni tudi nečaka (1 Moz 13, 8; prim. 11, 27), bratranca (1 Kron 23, 21), strica (2 Kron 36, 10) itd. Hebrejski jezik je namreč zelo reven na izrazih, ki bi točno določali stopnjo sorodstva. Tako n. pr. sploh nima odgovarjajoče besede za bratranca. Spet pa je bilo preveč neprikladno, da bi sorodstvo vedno opisovali (sin očetovega brata itd.). Zato so v takih primerih kratko malo rabili besedo „brat“ (hebr.: 'áh), oziroma „sestra“ (hebr.: áboth). Ko so sv. pismo SZ prevajali na grško, so besedo „brat“ čisto mehanično vedno enako prestavljali, namesto da bi v vsakem primeru poiskali točnejši grški izraz. Kar pa se tiče sv. pisma NZ, je sicer res, da je bilo že v izvorniku pisano v grškem jeziku (razen Matejevega evangelija). Vendar pa je tudi res, da so evangelisti in ostali pisatelji mislili po hebrejsko ali po aramejsko. Njihova grščina je velikokrat le po grško oblečena aramejščina. (Ali se nam s tujimi jeziki ne godi prav tako? Kolikokrat naša španščina in angleščina ni drugega kot po špansko ali po angleško oblečena slovenščina!) Zato v evan-

gelijih beseda „brat“ oziroma „sestra“ lahko pomeni kakršnega koli sorodnika.

Da je ta izraz tudi dejansko treba tako umevati, ko gre za Jezusove brate, se vidi iz naslednjega: Čeprav se Gospodovi bratje v sv. pismu večkrat omenjajo, vendar o nikomur razen o Jezusu nikjer ni rečeno, da bi bil Marijin sin; prav tako nam evangeliji vedno predstavijo Marijo zgolj kot mater Jezusovo in niti enkrat ne pravijo, da bi bila mati še komu drugemu. Dalje, če bi Jezus imel kaj pravih bratov, bi bilo povsem nerazumljivo, da je umirajoč na križu izročil svojo mater v varstvo apostolu Janezu, ki z Jezusom ni bil v nobenem sorodstvu. Če bi Jezusovi bratje (med njimi dva apostola) res bili Marijini sinovi, bi zaradi tega po vsej pravici bili lahko močno užaljeni. Pa tudi Jezusove besede same: „Žena, glej Tvoj sin“ (Jan 19, 26; v gr. besedilu „sin“ s spolnikom!) jasno povedo, da Marija ni imela nobenega drugega sina. Vse to je tudi v najlepšem skladu z Marijino obljubo devištvu ki jo je pri oznanenju razodela angelu (Lk 1, 34). Poleg tega so se Gospodovi bratje nasproti njemu ponašali tako, kot bi bili starejši od njega (prim. Mk 3, 21. 31; Jan 7, 3) in vendar za Jezusa dobro vemo, da je bil Marijin prvorojenec (Lk 2, 1. 22). In končno, če bi Marija res imela več otrok bi si ne mogli razložiti, zakaj je sv. Cerkev takoj od prvih početkov verovala v Marijino vedno devištvu. Vse to nam čisto jasno in s popolno gotovostjo dokazuje, da v sv. pismu izraz „bratje“ Gospodovi ne pomeni njegovih pravih bratov, ki jih ni imel, temveč njegove bližnje sorodnike. Takšno je bilo že od Hegezipa (2. stol.) naprej mnenje večine cerkvenih pisateljev in takšno je tudi danes popolnoma upravičeno mnenje vseh katoličanov.

Če pa hočemo sorodstvo Jezusovih „bratov“ natančneje določiti, stvar ni več tako jasna in gotova. Na vsak način moramo v celoti zavreči mnenje neka-

terih cerkvenih očetov češ da bi to bili Jožefovi sinovi iz prvega zakona, preden se je poročil z devico Marijo; kajti splošen nauk Cerkve je, da je bil sv. Jožef samo enkrat poročen in da je tudi on ohranil devištvu skozi vse življenje. Na podlagi evangelijev in zgodovinske tradicije se da z veliko verjetnostjo sklepati, da so ti Gospodovi sorodniki bili njegovi bratranci. Izvor tega bratranstva pa eni iščejo po Marijini strani, drugi po Jožefovi. To zadnje mnenje danes prevladuje. Jezusovi bratranci naj bi torej bili sinovi Jožefovih bratov (enega ali več).

Nekateri izmed sorodnikov so bili Jezusu iskreno vdani. Rekli smo že, da sta dva celo bila njegova apostola. Spet drugi pa mu niso bili naklonjeni: „njegovi bratje namreč niso verovali vanj“ (Jan 7, 5). Gospod sam je nekako razložil, zakaj: „Ni brez časti prerok razen v svojem kraju in med svojimi sorodniki in na svojem domu“ (Mk 6, 4).

☆

Jezus je torej imel sorodnike. Ob neki priliki so ga prišli obiskat v spremstvu njegove matere. O namenu tega obiska ne moremo iz Lukovega evangelija prav nič zvedeti. Vsaj nekaj pa se glede tega da sklepati iz Matejevega, zlasti pa iz Markovega poročila (Mk 3, 20 sl. 31—35): Naš Gospod je bil v polnem apostolskem delu. Množice so ga neprestano oblegale in niti za trenutek se jim ni mogel odtegniti. Ko je šel v (Petrovo) hišo, da bi se malo pokrepčal, so bili ljudje takoj spet za njim, da še jesti ni utegnil. Lahko si mislimo, kako je ta Jezusova neutrudna delavnost jezila farizeje, ki so svoje sovraštvo do njega vedno bolj očitno kazali. Vse to pa je prišlo na ušesa Jezusovim sorodnikom, ki tudi niso mogli razumeti njegovega misijonskega navdušenja. Zakaj neki bi se za druge tako nesebično žrtvoval, da pri tem niti za svoje najvažnejše življenjske potrebe ni mogel po-

skrbeti! Zato bi ga radi pregovorili, naj bo bolj pameten in zmeren pri delu, naj vendar pazi sam nase, naj lepo v miru živi kot vsi ostali in naj se ne izpostavlja nevarnostim tako po nepotrebem. To so bili tipični „sredinci“. Šli so torej k Jezusu, da bi ga oprostili množice, ki je tiščala vanj, in ga istočasno iztrgali iz rok farizejev, njegovih najhujših sovražnikov.

Ko so prišli do hiše, kjer je Jezus učil, zaradi množice niso mogli notri. Zunaj stoječ so ga dali poklicati. Ljudje so njihov prihod najavili Jezusu: „Glej, tvoja mati in tvoji bratje so zunaj in te iščejo“ (Mk 3, 32). Sorodniki so namreč s seboj pripeljali Gospodovo mater, najbrž zato, da bi na Jezusa napravili večji vtis in bi ga lažje pregovorili. To pa seveda še daleč ne pomeni, da bi tudi Marija bila z njimi istih misli. Če jih je kljub temu spremljala, so deloma vplivali takratni običaji, ko se je žena le težko zoprstavila odločitvam družinskih poglavarjev. Poleg tega je Marija lahko imela celo vrsto osebnih razlogov da si je želela svojega Sina znova videti. In ker je poznala svoje sorodnike, se ji je morda tudi zdelo pametno, da bi bila navzoča pri njihovem srečanju z Jezusom, da bi nanje pomirjevalno vplivala.

Jezus je ljudem, ki so mu najavili obisk, odgovoril: „Kdo je moja mati in kdo so moji bratje?“ (Mk 3, 34). Nato pa se je ozrl po tistih, ki so sedeli okoli njega, in rekel: „Glejte, moja mati in moji bratje! Kdor namreč spolni voljo božjo, ta mi je brat in sestra in mati“ (Mk 3, 35).

Odgovor Jezusov vsebuje važen nauk, da družinske vezi ne smejo biti v oviro pri apostolatu. Skrb za čast božjo in zveličanje duš je treba bolj ceniti kot pa ozir na sorodnike. Ker je torej Jezus tedaj poučeval množice, se mu ni zdelo primerno, da bi ga njegovi sorodniki motili pri tako važnem in plodonosnem opravilu.

Istočasno nam Gospod razodene, da

pri njem veliko več velja duhovno sorodstvo, ki ima svoj temelj v spolnjevanju volje božje, kot pa telesno sorodstvo. Jezus namreč, ki je prišel na svet, da izpolni voljo božjo, smatra za svoje duhovne sorodnike vse tiste, ki se mu po veri pridružijo in skušajo živeti po volji božji. Vsi ti so z njim veliko tesneje povezani kot pa če bi bili samo njegovi sorodniki po krvi.

Toda, ali ni Jezus s tem odgovorom nekako zatajil svoje matere ali pa je vsaj močno zapostavil? Jezus je govoril kot prerok. Njegovo dostojanstvo, ki ga je imel kot Sin božji in Odrešenik, je bilo tedaj ljudem še zakrito. Zato so tudi prednosti Marijine, ki jih je imela kot mati božja in naša soodrešenica, zaenkrat morale ostati še zastrte. Vendar s tem Jezus svoji materi ni delal nobene krivice, ker jo je tedaj motril pač samo v njenih naravnih odnosih do sebe. Indirektno pa jo je celo zelo visoko povzdignil. Saj Marija zaradi telesnega sorodstva z Jezusom na noben način ni bila izključena od duhovnega sorodstva z njim. Nasprotno! Ker je Marija izmed vseh ustvarjenih bitij najpopolnejše izpolnila voljo božjo, je tudi v duhovnem oziru bila bolj tesno povezana z Jezusom kot kdor koli drugi.

☆

Ves ta dogodek prinaša Luka v drugačni zvezi kot pa Matej in Marko. Ne samo, da je Luka zadevno poročilo postavil takoj za priliko o sejalcu in semenu, temveč je Jezusov odgovor tudi smiselno priklenil na razlago prilike. Na to nas opozarja zlasti besedilo Jezusove izjave, ki ga je Luka malo po svoje zasukal: „Moja mati in moji bratje so ti, ki božjo besedo poslušajo in spolnjujejo.“ Dočim ostala dva evangelista govorita o „božji volji“, pa Luka govori o „božji besedi“. Če dalje pomislimo, kako je ravno Luka pri razlagi prilike najjasneje povedal, da je „seme... božja beseda“ (Lk 8, 11), je zveza med

obojim očitvidna. Seveda je zveza tudi vsebinska, ne le po izrazu. Pri razlagi prilike je dejal: „Ono (seme) pa, ki je v dobri zemlji, so tisti, ki besedo slišijo in ohranijo v dobrem in plemenitem srcu ter obrode sad v potrpljenju“ (Lk 8, 15). In vsi ti, nadaljuje sedaj isto misel, ravno s tem postanejo njegova mati in bratje. Če torej sledimo Lukovi miselni zvezi, se nam prilika o semenu pokaže še enkrat v čisto novi luči. Prav tako pa nam razumevanje prilike pomaga, da v sedanjem Jezusovem odgovoru odkrijemo prej neslutene globine (prim. Dillersberger 147—151).

Seme, ki pade v zemljo, pade kot v materino naročje. Posejana zemlja je namreč kakor mati, ki pri spočetju sprejme vase seme novega življenja, da počasi dozoreva v njenem telesu. Zato je prisposoda o „materi zemlji“ vsem narodom tako blizu in domača. Nekaj podobnega se zgodi s človekom, ki sprejme vase seme božje besede. Kdor posluša božjo besedo, je kakor „mati“, še več, je kakor „mači“ Jezusova. Tako je Gospod sam slovesno izjavil. S tem pa je tudi dovolj jasno naznačil, da sta on in „božja beseda“ v nekem smislu eno in isto. Le v tem slučaju je njegova misel v celoti resnična in ima polno veljavo. Le tako je vsakdo, ki sprejme božjo besedo, kakor majhen posnetek božje matere, ki je božjo Besedo, edinorojeno od Očeta, pri spočetju v polni resničnosti sprejela v svoje telo in jo nosila v sebi kot Mati Besede.

Ko seme pade v zemljo, se spoji z njeno snovjo, vzklije in iz zemlje požene novo živo bitje. Nekaj podobnega se zgodi s semenom božje besede v tistem človeku, ki božjo besedo ne le posluša, temveč tudi spolnjuje. Če človek živi po božji besedi, se lahko reče, da je božja beseda v njem in iz njega rodila svoj sad. Kdor namreč spolnjuje božjo besedo, dokazuje, da se je božja beseda tesno spojila z njim in da je iz te združitve nastalo novo živo bitje,

zmožno novega delovanja. Ta novi človek, v katerem je božja beseda tako rekoč utelešena, je zato podoben samemu Jezusu, ki je v vsej polnosti in resničnosti utelešena, učlovečena božja Beseda. Kdor torej spolnjuje božjo besedo, je kakor mlajši „brat“ Jezusov in zato tudi otrok božji. Jezus pa je potemtakem kakor „prvorojenec med mnogimi brati“ (Rimlj 8, 29).

Do takšnih globin nas vodi Lukov evangelij.

Ob tej razlagi pa postane še bolj očitno, da Jezus v svojem odgovoru niti na videz ni zapostavil svoje matere, temveč jo je čez vse visoko povzdignil. To je resnično ne glede na to, da je tudi Marija Jezusova duhovna mati in sestra in sicer v popolnejši meri kot kdor koli. Videli smo, da je materinstvo tistih, ki božjo besedo poslušajo, samo posnetek Marijinega telesnega materinstva. In prav zaradi tega je duhovno materinstvo božje nekaj tako velikega. Koliko večje je potemtakem šele Marijino materinstvo!

☆

Sorodniki Jezusovi so ob tem njegovem odgovoru lahko hitro uvideli, da ne bodo nič opravili. Marija pa je gotovo tudi spoznala, kako zelo je bil ta odgovor podoben tistemu, ki ga je nekoč prejela od dvanajstletnega Jezusa v templju. Ali ga je sedaj kaj bolj razumela kot takrat? Na vsak način pa je tudi te njegove besede „shranila v svojem srcu“ (Lk 1, 51), kjer so obrodile svoj „sad v potrpljenju“ (Lk 8, 15). Tako se je božja beseda v njej znova spočela in rodila. S tem se je Marijino duhovno božje materinstvo spet za novo stopnjo poglobilo in še za eno potezo več je postala podobna svojemu Sinu. Čeprav ga tedaj morda niti ni videla in z njim ni osebno govorila, je kljub temu odšla duhovno še močneje, še intimneje in še bolj nerazdružljivo povezana s svojim Jezusom.

POROČNI PRSTAN

GREGOR HRIBAR

Tisti kvatrni teden je bilo pri Čelnikovih pospravljanja in pripravljanja, kakor na veliki teden.

Do četrтка je kmetica poribala vso hišo, očistila vse police, mize in klopi, pomila vso posodo in oprala vse perilo.

V petek je cvrla in pekla. Hkrati je pogosto pogledala skozi okno, ali možek morda že prihaja. Pismonoša ji je povedal veselo novico, da je nekaj dni prej prispela nova skupina ujetnikov na Dunaj.

V soboto je bilo vse nared. Otroci umiti in počesani in kolikor mogoče lepo napravljeni. Neprestano so hodili k vratom oprezovat, ali bo atek kmalu doma. Ne mraz, ne sneg, ki je rahlo naletaval, jih nista odvrnila, da ne bi kar naprej stali na hišnem pragu in se kregali, kateri bo dobil več igráč.

Kmetica je pripravljala praznično kosilo in se prav tako vsak hip ozrla skozi okno.

Postajala je vedno bolj nestrpna:

Le kod se toliko časa mudi?

Za trenutek je Čelnica celo podvomila:

In če ne pride? Kaj bodo ljudje govorili?

A brž jo je postalo sram nespametne misli in je zopet obudila vero v jasnovidko:

Ne! On mora priti! Le kako sem mogla podvomiti? Jasnovidka se vendar še nikoli ni zmotila! Vsak čas bo tu!

Bilo je že okrog pol poldne. Čelnica je spet pogledala v daljavo.

To pot ne zaman.

Izza ovinka pri Čelnikovem križu se je prav tedaj prikazala moška postava.

Čelnica ni več vzdržala. Planila je iz hiše in hitela možu naproti.

Zanjo so se vsuli napol bosí otroci in kričali:

„Atek! Atek!“

Solze veselja in mrzle snežinke so Čelnico ovirale, da ni jasno razločevala bližajoče se postave. Toda zanjo je bilo popolnoma jasno, da hiti Čelniku naproti:

„Franc! Moj Franc! Moj ljubi Franc!“

„Jasnovidka! Moja ljuba jasnovidka!“

„Atek! Naš atek! Naš dragi atek!“

Razdalja med srečno Čelnico in možem se je hitro manjšala. Le še nekaj metrov daljave ju je ločilo. Kmetici se je zdel mož močno zabuhel in precej spremenjen. A to je ni prav nič motilo, da ne bi razprostrla svojih rok za objem.

V zadnjem hipu so ji roke omahnile in se ji zašibile noge.

Čelnica je stala pred neznanim moškim, ki je začudeno gledal nenavadni prizor:

„Ste vi Tschelnigbäuerin?“ je vprašal sočutno.

Čelnica je opazila, da možak ni imel zob v gornji čeljusti.

„Da, jaz sem. Sem mislila, da je prišel moj mož. Danes mora priti iz ruskega ujetništva. Je zanj že vse pripravljeno.“

„Lepo, da ga tako težko čakate. Se grem lahko malo pogret v hišo?“

Čelnica je rada privolila in brez besed so odšli drug za drugim po zasneženi gazi v hišo.

Neznanec je sedel in se odkašljajal. Triletni Čelnikov fantek je že silil možu v naročje in prosil:

„Atek, ujškal!“

Zammelsberg v Krški dolini, kjer je bila dejansko doma Tschelnigg Mizzele (Čelnica), ki jo je pisatelj Gregor Hribar postavil na Slemenico

Otrok ni še nikoli videl očeta, da bi ga poznal. Mož ga je rad vzel na kolena in ga zibal.

Nekaj časa so vsi molčali. Končno je mož spregovoril:

„Tudi jaz prihajam iz ujetništva. Pred kratkim sem se vrnil v Kaplo. Lepo je doma!“

„Je bil moj mož v isti skupini?“ je brž hotela vedeti Čelnica.

„Prav radi tega prihajam, gospa. Z vašim možem sva bila skupaj v ujetništvu. Blizu mesta Orel sva bila dalj časa v istem taborišču. Postala sva velika prijateljca.“

„Sta torej prišla skupaj domov. Kje se je vendar Franc zamudil?“

„Ne, on ni prišel. A me je prosil, naj vas lepo pozdravim.“

„Raje bi vide'a, da bi mož sam prišel. Po vsem tem, kar mi je jasnovidka povedala, bi moral biti danes že doma.“

Mož, ki je bil ves čas zelo resen, se je rahlo nasmehnil in molčal.

„Povejte vendar, ali ga res ne bo še danes domov?“

„Za danes ga vsekakor ni treba več pričakovati.“

Čelnica še ni izgubila vsega upanja:

„Vam kar ne morem verjeti. Le kako naj bi se jasnovidka tako zelo zmotila. Ne! Ne! Franc pride. Še danes bo tu. Vas je nekdo poslal, da bi mi v zadnjem trenutku ponagajali. Ljudje so hudobni in mi ne privoščijo, da mož pride.“

Povratnik je še kar naprej molčal. Radi njegovega resnega in žalostnega obraza so Čelnico pričele navdajati temne slutnje. Morda se je v zadnjem trenutku možu kaj hudega zgodilo.

Z vidno nestrpnostjo je spet spraševala:

„In če ga res ne bo danes, mi vendar morete povedati, zakaj ne pride in kdaj bo prišel. Je morda obolel, ko je bilo treba na pot, ali že na poti? Govorite vendar!“

„Da, težko je obolel!“

„Pa menda ne za smrt?“ je kmetica skoraj posmehljivo vprašala moža. Sama sebe je skušala prepričati, da jo povratnik vara.

„Da! Za smrt!“

Čelnici so se pričele tresti noge. Zgubila je poslednje upanje, da se bo še vse dobro izteklo. Resno se je zbala za možovo življenje.

„Ni več rešitve zanj?“

„Ne ustrašite se, gospa! Prej ali slej morate vedeti resnico. Nobene rešitve ni zanj.“

Kmetici je stopil pot na čelo:

„Povejte vendar, ali je še živ, ali pa je že umrl?“

„Je že umrl!“

Čelnica se je sesedla na stol in bruhnila v jok, da se je povratniku v dno duše zasmilila. Pritisnil je k sebi otroka, ki mu je še vedno sedel v naročju.

Kako rad bi mu nadomestil izgubo očeta! Tik pred smrtjo se je Čelnik spomnil svojega najmlajšega otroka in zajokal ob misli, da ga ne bo nikoli videl.

Ubogí Čelnikovi otroci! Kako žalostna je usoda otrok, ki jim mladost ne poteka med dvema gorama ljubezni! Očetova ljubezen ne more nadomestiti materine ljubezni in mati sama ne more dati otrokom vsega, kar jim more dati oče. Kaj bo počela najemnica sama s petimi otroki!

Očetovemu prijatelju so stopile solze v oči. Fantek mu je zdrsnil z naročja in šel tolažiti mamo. Ni še veliko razumel, a zdelo se mu je, da se je zgodilo nekaj zelo hudega, ker je mama jokala.

Starejša hči, ki se je očeta spominjala, je že boljše razumela, kaj pomenijo moževe besede. Tudi ona je zajokala.

Povratnik je mogel razločiti, da je kmetica med jokom šepetala:

„Ubogí Franc! V začetku novembra je bil še živ. Kako težko sem ga pričakovala. A je moral prej umreti in me pustiti samo z otroki...“

Čelnica je privila k sebi svoje najmlajše otroke, kakor da bi hotela pokazati, da jim bo odslej po svojih močeh nadomeščala tudi očeta.

Možev prijatelj je čez čas pripomnil: „Zdi se mi, da se motite, gospa. Od smrti vašega moža je minilo več časa, kot vi mislite.“

„Torej ni šele pred kratkim umrl?“

„Že več kot eno leto je od tedaj. Jaz sem bil zraven, ko je umiral. Jaz sem ga tudi pokopal.“

Čelnikov prijatelj je potegnil iz žepa bel papirček, ga odvil, vzela iz njega zlat prstan in ga položil pred Čelnico:

„Ta prstan mi je vaš mož izročil pred smrtjo s prošnjo, naj vam ga izročim hkrati z njegovim poslednjim pozdravom. On in pozneje jaz sva ga s težavo skrivala pred Rusi. To je edino, kar je rešil. Vse drugo so mu ruski vojaki pobrali.“

Čelnica je prstan takoj spoznala. Na notranji strani je imel začetne črke moževega in njenega imena enako kot prstan, ki ga je ona nosila od dneva poroke. Drug drugemu sta ju nataknila na roke pred oltarjem v znak dosmrtnih zvestobe.

Po desetih letih ju je smrt ločila. Vsak dvom je izključen.

Čelnica je stisnila možev prstan v roko in spet bridko zajokala.

Povratnik je vstal, da bi se poslovil: „Jaz sem s tem opravil svojo dolžnost...“

Toda Čelnica ga ni izpustila iz hiše. Povabila je moža na kosilo in ga prosila, da bi ji pripovedoval podrobnosti o možu, da bo vedela ona in da bodo vedeli otroci kaj več o atku.

Čelnikov prijatelj je v to rad privolil, da bi tako vsaj nekoliko omilil žalost, ki jo je njegova vest prizadela ubogí vdovi in petim sirotam vojske. Tudi njegov povratek je bil združen z žalostjo. Namesto, da bi se objel doma s svojo materjo, je mogel iti jokati le na njen grob. Njegov dom je bil brez gospodinje.

Šele ob treh popoldne se je mož poslovil od Čelnice in otrok z obljubo, da bo še prišel in pripovedoval o atku.

Po njegovem odhodu je kmetica šele prav začutila vso praznoto in žalost radi moževe smrti. Kar naprej si je brisala oči.

Hkrati ji je postajalo vedno bolj jasno, kako zelo jo je prevarala jasno-

vidka. Od časa do časa je stisnila pesti in se nad njo jezila:

„Od začetka do konca me je ta ženska le varala. Le kako sem mogla biti tako neumna, da sem ji nesla toliko stvari in ji vse tako sveto verjela? Zakaj vendar ne zapro te ženske, ki se ji že na obrazu pozna, da ni nič prida? Tako bi vsaj drugih ljudi ne spravljala v nesrečo. Kako prav je imel župnik! Zakaj ga nisem poslušala? Kaj bo rekel, ko bo zvedel za vso zadevo?“

Še bolj kot župnika se je Čelnica bala drugih ljudi. Zdelo se ji je, da se ji bodo vsi ljudje smejali in s prstom za njo kazali. Še dobro, da ni bila ona edina, ki je šla v Beljak.

Vsega tega razočaranja in sramote je bila po Čelničinem mnenju kriva le jasnovidka. Ta grda, lažniva beljaška jasnovidka!

Najbolj pa je najemnico moril strah, kako bo v bodoče sama delala na gruntu, plačevala najemnino, preživljala otroke in se z njimi obdržala na domačiji.

Lačenberger bo sedaj gotovo še bolj objesten in bo napel vse sile, da jo proč spravi. Vtepel si je v glavo, da mora dobiti drugega najemnika. Trmast kot je, ne bo odnehal. In kam bo šla potem ona s petimi otroki?

Čelnica je tisto noč prebdela v solzah, strahu in vzdihih.

Drugo jutro, na kvatarno nedeljo, je v črno oblečena Čelnica že eno uro pred mašo potrkala na vrata župnišča.

Župnik jo je komaj spoznal. Zdelo se mu je, da se je od prejšnje nedelje postarala za dvajset let.

Potrpežljivo je poslušal njeno zgodbo in jo tolažil. Smilila se mu je uboga vdova. Niti z besedico ji ni oponesel

Slovenski živelj na Koroškem kljub dolgoletnemu zatiranju ne bo zamrl. To nam jamči razgibano versko in kulturno življenje sedanjega slovenskega rodu. Na sliki vidimo eno izmed mladinskih zborovanj, ki se ga je udeležila mladina roženske dekanije na Humcu (Foto Vinko Zaletel)

lahkovernosti, neposlušnosti in praznovanja. Saj je lahko z gotovostjo računal, da bo še isti dan vsa fara govorila, da je imel spet enkrat on prav.

Kmetica se je dogovorila z župnikom glede osmrtnega opravila in šla preko pokopališča brž v cerkev molit za umrlega moža.

V cerkvi razen Boga ni bilo žive duše. Sredi cerkve je bila, kot vsako kvatarno nedeljo, postavljena tumba za osmrtno opravilo za pokojne farane. Odslej se bo na te dneve molilo vedno tudi za Čelnika.

Iz stene se je zarežala Čelnici v obraz črna spominska plošča z zlatimi imeni padlih vojakov. Prazen prostor pod imeni jo je pred šestimi tedni napotil k jasnovidki, ki jo je tako zelo prevarala. Sedaj bo Čelnikovo ime vendarle moralo biti za vedno vklesano v ploščo.

Čelnica si je zakrila obraz z rokami in neutolažljivo ihtela. Radi moževe smrti, radi prevare, radi sramote in iz strahu pred bodočnostjo je jokala. Ljudje, ki so prihajali v cerkev, so jo začudeno gledali in ugibali, kaj se je zgodilo.

Iz zakristije je stopil župnik v črnem pluvialu in pričel peti bilje:

Regem, cui omnia vivunt, venite adoremus.

Kralja, kateremu vse živi, pridite molimo.

V zvoniku se je od časa do časa oglasil Tratnikov zvon. Bilo je vse kakor pri pogrebu.

Ženske so si v klopeh prižigale sveče. Tudi Čelnica si jo je prižgala v spomin svojemu možu. Nato pa jo je zmogel jok.

Še bolj je zajokala, ko je zagorela na adventnem vencu poleg treh sveč še četrta in zadnja sveča. Za Čelnico na tem svetu ni bilo nobenega upanja več. Najrajši bi umrla.

Po evangeliju je župnik oznanil, da bo naslednji dan ob deveti uri osmrtno opravilo za pokojnega Čelnika, ki je po

zanesljivem pričevanju umrl v ruskem ujetništvu drugega marca leta tisoč devetsto šestinštiridesetega.

Čelnica je v tem trenutku spet občutila vse strahotne posledice moževe smrti: Sama, s petimi otroki, v nevarnosti, da jo Lačenberger vrže na cesto. Ponovno je bruhnila v jok.

Tudi druge ženske so zajokale. Celo moški so si brisali solze. Čelnika so radi imeli. Bil je dober družinski oče, delaven in prijeten za družbo.

Po osmrtnem opravilu so odšli ljudje z župnikom na pokopališče. Čelnica pa je bleda kot zid odšla naravnost domov. Bala se je hudobnih jezikov.

Vendar ni bilo tako hudo, kot si je ona predstavljala. Pred smrtjo imajo Slemeničani veliko spoštovanje.

Vsi res niso molčali. Nekateri so Čelnici na skrivaj privoščili, da se je opekla za druge. Na splošno je pa ljudje niso prehuo obsojali. Saj so tudi sami jasnovidki verjeli.

Večina ljudi je Čelnico od srca pomilovala.

Že isto nedeljo popoldne je šlo veliko kmetic k Čelnici da so jo tolažile in zraven seveda tudi poizvedele kaj več o podrobnostih Čelnikove smrti.

Da je tisti dan Sršenka imela dela čez glavo, se razume samo po sebi. Ko bi Čelnica njo poslušala, bi si vse to razočaranje prihranila. Saj so njene karte že zdavnaj pokazale, da je Čelnik umrl, le da se ona ni upala tega nikomur povedati.

K osmrtnemu opravilu je prišlo zelo veliko ljudi. Tudi iz Kaple so prišli sorodniki in znanci. Med njimi je bil tudi pokojnikov prijatelj, ki je Čelnici prinesel zadnji možev pozdrav.

Če že niso mogli ljudje prisostvovati Čelnikovemu pogrebu, so hoteli vsaj na ta način izkazati odoveli Čelnici svoje sočutje.

Na Slemenici je bila tisti ponedeljek pokopana vera v beljaško jasnovidko.

PO SPREMENENJU

JOŽE VOVK, U. S. A.

Mašnik je spremenil kruh in vino v Jezusovo Telo in Kri z besedami, ki jih je Gospod sam izgovoril nad kruhom in vinom pri zadnji večerji. Tedaj je Kristus naročil: To delajte v moj spomin. Sedaj po povzdigovanju se molitve nadaljujejo prav s tem: „Zato se tudi, Gospod, mi tvoji služabniki in tvoje sveto ljudstvo, spominjamo...“ Zares, maša je živ spomin našega Gospoda. Mi, tvoji služabniki: to so duhovniki; in tvoje sveto ljudstvo: zares vsi verniki kot člani skrivnostnega Telesa Kristusovega, dokler ostanejo v milosti božji, so sveti, posvečeni po krstu in drugih zakramentih, posebno eharistiji.

Mislili bi, da bo tukaj omenjeno samo trpljenje Gospodovo in njegova smrt, saj vedno slišimo, da je maša skrivnostno ponavljanje Kristusove smrti na križu. Vendar naša molitev po povzdigovanju omenja še druga dva dogodka v Gospodovem odrešilnem delu: vsta-

jenje od mrtvih in častiljiv vnebohod. Tako je maša celoten spomin Jezusovega odrešilnega dela; prav tako se v njej zahvaljujemo za vse božje dobrote od stvarjenja preko odrešenja do tiste zadnje milosti, ko nas bo Bog pridružil svojim svetim; spominjamo se vseh: zmagoslavne, trpeče in vojskujoče se Cerkve, objemamo s svojimi mislimi častiljivo staro zavezo, ki je priprava, podoba in prilika nove zaveze: tako je maša res katoliška, vesoljna v vsakem pomenu.

„Darujemo sveti Kruh večnega življenja in Kelih večnega zveličanja“: zakaj ponavljamo daritev Križa, po katerem je prišlo odrešenje za ves svet. Seveda se daritev Jezusova na križu in na oltarju razlikujeta v tem, da se Jezusova krvava daritev na križu sedaj le predstavlja po dveh ločenih podobah kruha in vina; vendar je ista daritev, ker jo resnično predstavlja prav isti darovalec,

Okraski na cerkvenih stropih, 17. stoletje

Jezus Kristus sam. Na križu nam je Gospod vse zaslužil, sedaj nam po tej daritvi vse deli, saj se tudi zakramenti nanašajo na daritev Jezusovo na križu in se povečini dele v zvezi z mašno daritvijo.

Je pa obenem mašna daritev daritev vseh vernikov, vsega skrivnostnega Telesa Kristusovega. Prva molitev po povzdigovanju izrazi kaj verujemo glede te vzvišene daritve. To vero bi morali obupati v svojih srcih, zanjo prositi in se zahvaljevati, pa bi ne bilo tako težko hoditi k maši. Še večkrat bi šli kot je ukazano.

Sledita dve molitvi, ki imata bogato vsebino. Prva našteva tri podobe mašne daritve iz Stare zaveze: 1. daritev pravičnega Abela; 2. daritev očaka Abrahama, ko je bil pripravljen darovati lastnega sina Izaka in 3. daritev velikega duhovnika in jeruzalemskega kralja Melkizedeka, ki je daroval kruh in vino. Ti trije so omenjeni kot nam za zgled, s kakšnim duhom moramo darovati. Nedolžni Abel, pravični in pokorni Abraham in kraljevski Melkizedek naj nas vodijo, da bi mogli dvigati čiste roke k Bogu, v pravičnosti ki je iz pokorščine, zavedajoč se, da „smo izvoljen rod, kraljevo duhovništvo“ prav vsi verniki. Obenem so ti trije tudi podoba in prilika Kristusove daritve: Abel je podoba Kristusa, ker ga je ubil lasten brat; Abraham, ker je ubogal nebeškega Očeta kakor naš Gospod in v 109. psalmu David govori o Kristusu: „Ti si duhovnik vekomaj po Melkizedekovi vrsti,“ torej ne kakor judovski duhovniki, ki so darovali klavne daritve, ampak kruh in vino kot Melkizedek. To nam daje misliti, kako naj se udeležujemo svete daritve: ti zgledi naj nas vlečejo.

Druga pomenljiva molitev prosi za sadove sv. daritve. Kakor govori sv. Janez v Razodetju je v nebesih oltar, na katerem je videc gledal Jagnje „kot bi bilo zaklano“. Vemo tudi iz Stare zaveze,

da angeli posredujejo med nami in Bogom, ko prinašajo naše molitve in dobra dela pred božji prestol (Tobijeva knjiga). Ti dve podobi cerkvena molitev združi, ko prosi, naj bi angel prinesel daritev na nebeški vzvišeni oltar, tako bomo tudi prejeli od tam ves nebeški blagoslov. Sedaj se spet vračamo k prošnjam kanona. Pred spremenjenjem so bile tri molitve: za cerkev, spomin živih in spomin svetih. Tako so tudi tri molitve po povzdigovanju: Spomin mrtvih, prošnja za nas same in blagoslov narave. Cerkev je od najstarejših časov molila za verne, ki so umrli. Bila pa sta dva pogoja: umrli je moral biti zaznamovan z znamenjem vere, to je krščen; in ločiti se je moral spravljen s Cerkvijo, torej ne izobčen, krivoverec in podobno. Cerkev rajnim ne pravi, da so umrli, ampak „šli so pred nami“, „spijo spanje miru“, „počivajo v Kristusu“. Nebesa se imenujejo „kraj hladu, luči in miru.“ Sveta Cerkev se spominja vseh rajnih vernih duš, kar je tolažilno, saj mnogih se nihče ne spominja. Nazadnje prosimo tudi zase: s krščansko skromnostjo smo sebe postavili na zadnje mesto, trkamo se na prsa z mašnikom v svesti si, da smo popolnoma ne vredni družbe svetnikov; le na božje usmiljenje se sklicujemo, ko prosimo „delež“ v družbi svetih: le za kotichek v božjem Srcu kakor je prosil razbojnik: „Gospod, spomni se me...“ Molitev našteva Janeza Krstnika in 7 mučencev ter 7 mučenk; molitev je zelo stara: ti mučenci so vsi iz prvih 4 stoletij. Njihova prošnja naj nas pri Bogu podpira, zakaj verujemo v posredovanje: v velikega Srednika, Jezusa Kristusa, v Srednico, božjo in našo Mater Marijo in svetnike, ki so Bogu blizu in morejo reči besedo za nas.

Prav naslednja kratka molitev povdarja Kristusovo sredništvo: „ki po njem (Kristusu), Gospod, vse te dobrine vedno ustvarjaš, posvečuješ, oživljaš, blagoslavljaš in nam deliš“. Verniki so

pri darovanju prinašali darov: žita, vina, olja, volne. Nekaj darov (od kruha in vina) se je odbralo za daritev, ostalo je mašnik s temi besedami blagoslovil, preden se je porabilo za vzdrževanje bogoslužja in ubogih. S tem blagoslovom postaja vse stvarstvo deležno božjega blagoslova po Kristusu, kakor je bilo po Adamu deležno prekletstva.

Kanon se zaključí z malim povzdigovanjem, preprostim, pa globoko pomenljivim obredom. Mašnik vzame hostijo, napravi tri križe nad kelihom in dva pred njim in nekoliko dvigne kelih s hostijo nad njim z besedami: „Po njem (Kristusu), z njim in v njem je tebi, Bogu Očetu vsemogočnemu v edinosti Svetega Duha vsa čast in slava.“ Vse stvarstvo ima en sam cilj: dajati čast troedinemu Bogu. Odkar je Adam gre-

šil, človek ne more več dostojno častiti Boga. Kristus nas je odrešil: po njem moremo spet dostojno slaviti Boga. On je Vrata, skozi katera prihajamo k Bogu, on je tudi Pastir, ki nas vodi, „z njim“ moremo slaviti presveto Trojico. To delamo pri maši: vsa čast in hvala se daje troedinemu Bogu tedaj, ker je maša ponavljanje Jezusove daritve na križu in obnavljanje vsega njegovega odrešilnega dela.

Mašnik reče na glas zaključne besede kanona: „Na vse veke vekov“; verniki se vsem molitvam kanona pridružijo, ko odgovore: Amen. Ta odgovor: Tako bodi! je zelo star; okrog leta 150 po Kristusu, tako sporoča sv. Justin mučenec, so verniki tako odgovarjali na tem mestu. S tem odgovorom vernikov se kanon konča.

DESPUES DEL CONGRESO EUCARISTICO INTERNACIONAL

JOE JUCK

El trigésimo sexto Congreso eucarístico internacional realizado en el Río de Janeiro resultó un triunfo indiscutible del sentimiento cristiano y de fe profunda en el misterio de la Sgda. Eucaristía.

El Congreso en verdad era internacional. Todas las razas, todas les lenguas se han dado cita en la bahía de Guanabara, en la plaza, única también ella en el mundo, ganada al mar desmenuzado. Todos los ritos que forman parte de la comunión católica apostólica romana se hallaban allí con sus ornamentos típicos.

En torno al problema vital de la trascendencia de Cristo en la vida de la creatura humana a través de la Eucaristía se multiplicaban a todas las horas del día las asambleas y reuniones que estudiaban las diversas acepciones de esa trascendencia y se esforzaban por traducirla en normas concretas.

Han llamado particularmente la atención las sesiones de los obispos y sa-

cerdotes, las cuales se caracterizaban por un especial empeño en intensificar el trabajo como por temor de que la sobreabundancia de materia y de inquietudes pugnara con la escasez del tiempo.

Hubo una nota sobresaliente en los días del Congreso: la oración. A todas horas y en todas partes se rezó mucho. Las millares de misas, que se rezaban, tuvieron millares de asistentes.

Naturalmente, en todas las reuniones se han tenido recuerdos conmovedoramente cariñosos para los hermanos que “sufren por la Fe”. Los tronos de los Cardenales “impedidos por la Fe” eran en verdad un elocuente llamamiento a todos los católicos del mundo que no dejen de rezar y luchar por las libertades religiosas.

El Congreso de Río infunde así grandes esperanzas para una real renovación de vida cristiana, que ha de dar al mundo la verdadera pacificación.

ZMAGOSLAVJE SV. EVHARISTIJE

JOŽE JURAK

36. mednarodni evharistični kongres je že prešel v zgodovino. Bil je veličastna manifestacija krščanskega bratstva in vere v skrivnost sv. Rešnjega Telesa. Vršil se je v dobi, ko se državniki trudijo za upostavitve trajnega miru, a pri tem pozabljajo, da je pravi mir med narodi možen le takrat, kadar so duše posameznikov polne božjega življenja in zveste Kristusovemu nauku. Trije kardinalski sedeži, ki so samevali ob kongresnem oltarju in spominjali na tri kardinale iz dežel za železno zaveso so zgovorno pričali, da del sveta še vedno vodi borbo proti Bogu, kot da bi bilo to najnujnejši prispevek k pomiritvi sveta. Prav tako je misel na požgane cerkve v sosedni državi udeležence kongresa opominjala, naj se ne zanašajo na svoje katoliško ime in svojo katoliško tradicijo. Pravilno je povedal na konferenci kardinalov latinske Amerike nadškof Manuel Arteaga Betancourt iz Habane na Kubi: „Naše krščanstvo je vse preveč le imensko. Če hočemo, da bo postalo praktično, je treba v mladini vzbuditi veselje do katoliškega duhovništva.“ In sv. oče Pij XII. je v apostolski buli, namenjeni istim kardinalom, zapisal: „Največji problem katoliške Cerkve v latinski Ameriki je nezadostno število duhovnikov. Zato na verskem polju ni videti tistega napredka, kot ga je opaziti na drugih področjih. Treba je hitro, in odločno poiskati novih načinov v apostolatu in se približati potrebam sodobnosti. Tudi redovniki, ki niso duhovniki, in verniki naj čim bolj sodelujejo pri delu Cerkve. Naj se ne pozabi na duhovne potrebe izselencev, ki neprestano vstopajo v dežele Južne Amerike.“

Upajamo, da bo veličastni kongres v Rio de Janeiro prebudil speče katoliške sile v južnoameriških državah in jih usmeril v delo za božje kraljestvo. Sv. oče Pij XII. v to trdno veruje. V že

omenjeni buli pravi: „Nismo črnogledi. Verujemo, da bo tudi latinska Amerika kmalu v stanju vršiti poslanstvo, ki ji ga je Bog določil in posredovati darove zveličanja in miru tudi drugim narodom.“

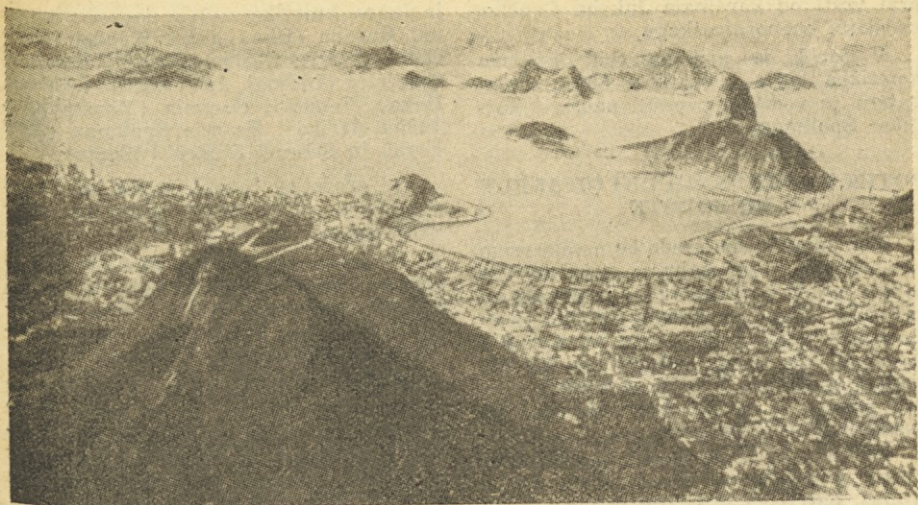
PRVI DNEVI KONGRESA

Uradno se je kongres pričel v sredo 20. julija. Toda slovesnosti so se pričele že v nedeljo 17. julija. Papeški legat Benedikt Alojzij Masella je prispel že nekaj dni prej in v nedeljo opravil pontifikalno mašo. Po maši je Bernard Jousset, predsednik Mednarodnega odbora katoliških organizacij govoril pred predstavniki 31 narodov. Njegove misli so izzvenele v klic: „Uprimo se mednarodnemu brezboštvu!“

Istega dne je kardinal Gerlier, nadškof iz Lyona (Francija) odprl novo katoliško papeško univerzo v Rio de Janeiro, v kateri bo moglo študirati do 8.000 akademikov. Poleg običajnih fakultet bo imela tudi oddelek za družabne vede, glasbo in časnikarstvo.

Popoldne je bila lepa procesija, v kateri so nosili kip Naše Gospe Prikazovalke (Nuestra Señora Aparecida), ki je brazilska patrona. Kip je izpostavljen češčenju v mestu Aparecida, država San Pablo. Pripeljali so ga v Rio de Janeiro v posebnem romarskem vlaku, ki je štel 300 romarjev iz San Pabla. V Rio de Janeiro so nato kip v slovesnem sprevodu prenesli iz železniške postaje na prostor, ki leži na obrežju pred poslopjem zveznega senata.

Zgodba omenjenega kipa je tale: Trije ribiči so dolgo časa metali mrežo v vodo, a brez uspeha. Končno zajamejo nekaj težkega. Potegnejo iz morja in z grozo opazijo, da je Marijin kip, a brez glave. Še enkrat vržejo mreže v vodo in tedaj dvignejo tudi glavo. Ljudstvo

Pogled na zaliv mesta Rio de Janeiro, nad katerim s hriba Corcovado kraljuje mogočni kip Kristusa Odrešenika

za ta kip hitro zve, ga da popraviti in od takrat dalje brazilski narod zaupno roma k tej Marijini podobi.

☆

V ponedeljek 18. julija so listi objavili poslanico papeža Pija XII. udeležencem kongresa. V njej sv. oče povdarja, da je brazilski narod vedno gojil globoko pobožnost do presv. Evharistije. Tudi upa, da bodo Brazilci z veseljem sprejeli papeškega legata kardinala Masella, ki je bil skozi 20 let papeški nuncij v Braziliji.

Ta dan je kardinal Masella obiskal predsednika države, João Café Filho, ki mu je nato obisk vrnil. Sprejel je tudi časnikarje in se z njimi prijazno pogovarjal.

Posebne maše so imeli v ponedeljek Nemci, Italijani, verniki z angleškim jezikom ter begunci iz Latvije. Kardinal Gerlier je opravil slovesno sv. mašo v novi univerzi.

☆

V torek 19. julija se je zbralo na Kongresnem trgu (Plaza de Congreso)

4.000 bolnikov, katere je blagoslovilo 15 škofov, na čelu s kardinalom Jaime Camara, nadškofom iz Rio de Janeira. Istega dne so duhovniki obiskali tudi zapore in delili sv. obhajilo jetnikom.

V nedeljo, ponedeljek in torek je prišlo v Rio de Janeiro mnogo ladij, ki so pripeljale okoli 10.000 tujih vernikov. 3.500 jih je stanovalo ves čas kongresa kar na ladjah. Britanski parnik „Los Andes“ je pripeljal iz Argentine nad tisoč argentinskih romarjev. Med njimi je bil škof mons. A. Serafini iz Mercedes. Od argentinskih kardinalov ni prišel nobeden. Veliko pozornosti je vzbudil mons. Figueroa, župnik sv. Nikolaja v Buenos Airesu. Bil je civilno obločen. Ko so ga časnikarji vprašali zakaj ni prišel v talarju, je pojasnil, da si je ob požigu cerkve in župnišča v noči od 16. do 17. junija rešil le to, kar je imel na sebi. Vse drugo mu je ogenj uničil.

Ves čas kongresa je doživljal veliko pozornosti tudi pomožni škof iz Buenos Airesa mons. Tato, katerega so argentinske oblasti 14. junija skupno z mons. Novoa izgnale v Rim. Izjavil je, da njegov povratak v Buenos Aires zavisi v

prvi vrsti od kardinala Jakoba Copello, nadškofa buenosaireškega.

V torek je priplula tudi severno-ameriška ladja „Brasil“ s 300 potniki, katere je vodil newyorški nadškof kardinal Spellman.

POTEK KONGRESNIH DNI OD SREDE DO SOBOTE

Noč od torka na sredo bo ostala vsem udeležencem v nepozabnem spominu. Valjujoča množica vernikov se je zbrala na prostoru, ki so ga delavci iztrgali morju in spremenili v kongresni prostor. Na njem je bilo samo sedežev za 220.000 ljudi. Reflektorji iz ladij so v rdeči, modri, rumeni in zeleno barvani luči razsvetljevali kraj kongresa.

Pri oltarju so se zbrali najvišji cerkveni dostojanstveniki. José da Costa Núñez, patrijarh iz Odese je v svojstvu predsednika mednarodnih evharističnih shodov prebral v latinščini in portugalski papeško bulo in s tem uradno otvoril kongres. Kardinal Jaime de Barros Câmara, nadškof iz Rio de Janeiro, je nato izrekel kratek nagovor, ma katerega je odgovoril v nekaj stavkih papeški legat kardinal Masella.

Nenadoma so množice postale nemirne. Vsi pogledi so se ozrli na zaliv Guanabara, kjer je tiho drsela ladja, ki je iz kraja Nitero vozila Najsvetejše. Obdajale so jo številne druge ladje in ladjice, vse bogato okrašene. Kardinal Masella je prevzel sveto Hostijo iz rok duhovnika, ki je Najsvetejše spremljal, jo položil v monštranco, počastil s kratko molitvijo, jo incenziral in nato dal z njo udeležencem blagoslov. Monštranca je bila dar brazilskih vernikov, ki so zanj zbiral po vsej državi.

Prišlo je jutro 20. julija. Pontifikalno mašo je opravil kardinal Fernando Quiroga y Palacios iz Santiago de Compostella. Navzočih je bilo 50.000 kongresnikov. Poseben povdarek je dala vsej slovesnosti navzočnost štirinajstih kardinalov, ki so sedeli na sedežih, pokritih z belo svilo. Trije sedeži, ki naj bi spominjali na zaprte kardinale iz komunističnih držav: Mindszenty, Stepinac, Vyszinski so bili prazni. Razven kardinalov

iz Južne Amerike so bile navzoči: kardinal Masella (Rim), Jožef Wendel (München), Pierre Gerlier (Lyon), Emanuel Cerejeira (Lisboa), John Dalton (Armag, Irsko), Teodozij Gouveia (Mozambique, Južna Afrika), Francis Spellman (New York) in Samuel Stritch (Čikago).

Od srede na četrtek in od sobote na nedeljo je ostalo Najsvetejše izpostavljeno vso noč.

V četrtek 21. julija so imele svojo požnost žene in dekleta. Bilo jih je nad 300.000. Skoro vse so šle k svetemu obhajilu. Isti dan je zborovala tudi brazilska Katoliška akcija.

V petek 22. julija so imele posamezne narodnostne skupine vsaka zase svoje pontifikalne maše. Ponoči je bila veličastna procesija na Kongresni trg, nakar je sledila o polnoči sv. maša s skupnim sv. obhajilom.

Najbolj ganljiva prireditvev kongresa je bila nedvomno koncentracija otrok, ki so v soboto 23. julija prisostvovali pontifikalni sv. maši, ki jo je opravil kardinal José Mario Caro, nadškof iz Santiago de Chile. 60 škofov in 500 duhovnikov je razdelilo med navzoče 237.890 obhajil, 95% od njih so bili otroci, ki so sv. obhajilo darovali „za rešitev sveta“.

Otroci so začeli prihajati v spremstvu staršev in vzgojiteljev že ob 6 zjutraj. Vreme je bilo prijetno, ne prevroče in, kar je bilo še najbolj značilno, ves čas sv. maše se je sonce skrivalo za oblaki. Maša se je pričela ob 8. Težjih primerov obolenja ali onesveščenja ni bilo. Tristo mladih skavtinj je neprestano delilo krepčila in osvežila.

Mons. Anunciado Serafini, škof iz Mercedes pri Buenos Airesu, je pozdravil otroke z zagotovitvijo, da „katoliška vera v Argentini ne bo nikdar zamrla“; med tem ko je kardinal Carmelo Vasconcellos Motta dejal v soboto zvečer: „Prosimó Boga, da podeli mir in srečo argentinskim katoličanom.“

Po vsej Argentini so se verniki na zadnji dan svečanosti duhovno združili z udeleženci kongresa s tem, da so prisostvovali mašam s skupnim sv. obhajilom in se udeležili večernih maš.

ZADNI DAN KONGRESA

V nedeljo 24. julija se je kongres slovesno zaključil. Že opoldne so se ljudje, bilo jih je nad milijon, začeli uvrščati v procesijo, ki je ob 2 popoldne dospela na kongresni prostor.

Na čelu procesije so šle skupine inozemcev s svojimi zastavami. Sledilo je tristo Marijinih družbenic, belo oblečenih. Nato so šli zastopniki ostalih katoliških organizacij s svojimi banderi; za njimi so korakali dijaki in akademiki, duhovščina, redovniki; za vsemi so šli škofje in kardinali, ki jih je bilo 14. Najsvetejše so peljali na slavnostno okrašenem vozu in ga je spremljal kardinal Masella.

Ko se je vsa množica ljudi zgrnila okrog kongresnega oltarja, je zadonel glas sv. očeta Pija XII., ki je v portugalsčini potom radia spregovoril navzočim vernikom.

Temu nagovoru je sledila pontifikalna sv. maša, ki jo je opravil papeški legat. Navzoči so bili vsi visoki funkcionarji države z zveznim predsednikom republike na čelu. Ob oltarju je stala častna straža in izkazovala čast Najsvetejšemu.

Po sveti maši je skupina visokih uradnikov, ki je klečala na stopnicah oltarja in bila sestavljena iz zveznih ministrov, zveznih senatorjev in poslancev, sodnikov najvišjega sodišča, zastopnikov oboroženih sil in občinskega sveta, zmolila posvetilno molitev. Besedilo molitve je nato objavil vsem zbranim vernikom predsednik senata dr. Neureu Ramos, ki je isto molitev, napisano na pergament, izročil predsedniku države dr. João Café Filho. Ta je listino nato predal nadškofu iz Rio de Janeiro, kardinalu Jaime de Barros Câmara.

PO KONGRESU

Naslednji dan, v ponedeljek 25. julija, je začel Rio de Janeiro polagoma dobivati spet svoje vsakdanje lice. Inozemski romarji so se hitro razšli, medtem ko so se domačini spet vrnili k svojim vsakdanjim opravkom.

Za 37. mednarodni kongres sta se prijavi kot kandidata dve državi: Pa-

namá in Nemčija. Odločil bo sv. oče Pij XII. tekom 45 dni.

Ostali pa so v Rio de Janeiro nadškofje in škofje iz latinske Amerike. Takoj v ponedeljek so se pod predsedstvom kardinala Adeodata Piazza, tajnika konzistorijalne kongregacije zbrali na konferenco, ki je trajala do 5. avgusta in ki naj bi se posvetila vprašanju emigracije katoličanov iz Evrope in Bližnjega Vzhoda. Prisotnih je bilo 8 kardinalov in 90 škofov.

Konferenca je bila tajna. Kardinal Piazza je prebral tudi papeško bulo, v kateri sv. oče Pij XII. poziva zbrane nadškofe in škofe, naj skrbijo za pomnožitev duhovniških poklicev in organizirajo delo operti na moderne metode. Bula ima datum 29. junija. V njej je rečeno med drugim:

„Nad 100 milijonov katoličanov živi v latinski Ameriki. So veličastna bojna četa, trdno oporišče katoliških izročil, ki so jih prejeli od svojih staršev. Pogled na te kristjane nas kreпча kljub žalosti ob misli na preganjanja in borbe, katerim so izpostavljeni kristjani širom po svetu.“

„Radi majhnega števila duhovnikov in slabe razdelitve katoliških sil so prišli protestanti, spiritisti, skeptiki in protozidarji v Južni Ameriki do silnega vpliva. Vključno v teh dneh v nekaterih latinsko-ameriških državah divjajo brezbožne sile proti Cerkvi. Toda do danes ničesar ni moglo ugasniti v teh zemljah plamen odrešilne luči Kristusovega križa.“

Tudi je papež povdaril: „Eden problemov, s katerim se mora boriti kat. Cerkve v Južni Ameriki, so zmotni nauki, s katerimi nekateri poskušajo iztrgati iz duš dragoceni zaklad vere, potem ko so te nauke zakrili z lažnim videzom, da hočejo uvesti socialno pravičnost in dvigniti življenjski položaj revnih ljudskih slojev.“

Mons. Costa Núñez, patrijarh iz Ode-se, je glede poteka konference izjavil, da se je na njej razpravljalo o treh stvareh: kako naj poveča Cerkve svojo delavnost na socialnem poprišču; kako pomnožiti število duhovnikov in kako utrditi mir na svetu.

„Pojte Gospodu novo pesem
njegova hvala naj odmeva in zboru svetih.
Izrael naj se raduje svojega Stvarnika,
otroci sijonski naj se veselé svojega
kralja.“

(Ps 149, 1—2).

Prečastiti bratje in ljubljeni sinovi!

Nadvse veličasten je prizor, ki ga ta slovesna ura nudi našemu duhu. Tam na vrhu hriba Corcovado stoji kip Odršenika s svojimi razprostrtimi rokami in ponavlja ne samo onim, ki živijo ob njegovih nogah v glavnem mestu, temveč tudi tistim, ki onkraj zaliva Guanabara trpijo in se izčrpavajo na razburkanih valovih življenja: „Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi in jaz vas bom poživil. Pridite in boste našli mir svojim dušam!“ (Mt 11, 28-29).

Zgovorno znamenje, ki se je v teh dneh spremenilo v čudovito resničnost!

Ko se zahvaljujemo Bogu, od katerega prihaja vse dobro, za neminljive milosti, se z vami radujemo, ljubljeni sinovi, radi veličastnih izrazov vere, ljubezni in zadoščevanja, ki ste jih nudili v navzočnosti nebes in zemlje božjemu Odršeniku in evharističnemu Kralju.

Očetovsko smo veseli sadov božjega blagoslova, porasta gorečnosti in krščanskega življenja, ki ste jih nedvomno prejeli v teh srečnih dnevih.

Naš duh se raduje v Gospodu, ko že v naprej vidi zdravilni evharistični apostolat, ki ga boste po povratku na svoje domove izvrševali v dejanju in z zgledom.

V teh tako polnih dneh ste pomnožili izraze svoje evharistične pobožnosti: svete ure podnevi in ponoči v cerkvah in po redovnih hišah: v ječah in bolnišnicah; obhajila nad vse zaželeno od vseh slojev človeške družbe; očarujoče procesije po suhem in na morju; slovesne pontifikalne maše v vseh obredih.

Pa ni bilo dovolj samo to! Pod častnim predsedstvom in pokroviteljstvom Naše Gospe Prikazovalke, patrone brazilskega ljudstva, ki je tudi Sedež moдрosti ste si prizadevali pod vsemi vi-

diki premišljevati in študirati skrivnostni Odršenikove evharistične kraljevske oblasti, v odnosu do Cerkve, do evharističnega kraljestva, do posameznikov, družine in družbe.

Blagoslovljena veda, ki mora biti veda rešenja za vas in za mnoge! Veda o evharistiji je luč in je ogenj: luč, ki hoče svetiti, ogenj, ki se želi použiti. Ne dovolite, da ugasne. Dvignite evharistijo visoko, da osvetli in vname vse, kar je okrog vas.

Današnji svet je tako poln gostih meglá nevednosti in toliko je v njem ledenomrzle brezbriznosti. Le kdo še ve dejansko, kaj je evharistija — daritev in evharistija — obhajilo?

Evharistija-daritev: Kalvarija, ki obsega že ves svet in ki bo trajala do konca časov. Na Kalvariji se je izvršila krvava daritev, ko je učlovečeni Sin božji izvršil delo odrešenja z darovanjem samega sebe. V evharistiji se ista daritev na nekrvav način obnavlja dvestotisoč, tritotisočkrat na dan na različnih točkah zemlje.

Coeli enarrant gloriam Dei. Nebesa oznanjajo božjo slavo! Danes, ko je znanost že razkrila toliko njegovih neizmernih globin, koliko bolj mogočno odmeva ta hvala v našem duhu. Toda, kaj je vse to, pa če bi bilo tudi milijonkrat bolj mogočno kot dejansko je v primeri z neskončno slavo, ki jo daje v tihoti naših oltarjev nebeškemu Očetu evharistični Bog, ko se za večne čase daruje?

Zemlja: je samo ena pika v neizmernosti veselstva. Toda evharistična daritev jo spremlja v nesluteno veliko kadičnico, ki preko vseh prostorov iz dihava neskončno slavo Stvarniku.

O si scires donum Dei! Oh, če bi zares spoznali in priznali božji dar! Potem ne bi bilo vernika, ki se ne bi ob Gospodovih dneh aktivno udeležil božje daritve.

Evharistija-obhajilo: božanski kralj, ki se nam daje v jed. O, če bi znali dovolj spoznati in ceniti ta neskončni dar neskončne Ljubezni!

Neizrekljiva skrivnost združenja, najbolj začudenje vzbujajoča in ki nas najbolj Bogu približa, če izvzamemo hipostatično unijo Kristusovo in božje ma-

terinstvo Marijino, nas obleče ne v kraljevski škrlat, temveč v osebo božjega Kralja, nas napravi Kristonosce, istega telesa in iste krvi z Njim; nas spremeni in preoblikuje Vanj tako da moremo reči, da bolj kot mi sami je Kristus tisti, ki v nas živi.

Naravno potem, da kot skrivnost združenja, ki vključi in skoro poistoveti vernike s Kristusom, teži sv. obhajilo za tem, da jih združi v eno samo družino, eno samo telo, v katerem bo utripalo eno samo srce in bo ena sama duša ter bo vsak član skrbno čuval dobro drugih, vsaj toliko če ne bolj kot svoje.

Skrivnost življenja, božje zdravilo nesmrtnosti, ki podpira življenje duše, popravlja sile in jih obnavlja, onemogoči klice strasti in povzroči rast kreposti, od lilije deviške in angelske čistosti pa do junaštev najbolj požrtvovalne gorečnosti.

Skrivnost božjih sil, nepremagljivi oklep krščanskega vojaka. V času prvih kristjanov je bila glavna skrb Cerkve oborožiti svoje borce s Kristusovim telesom, da bi se mogli upirati vse dotlej, da si priborijo krono. In danes, kjer evet-
do palme mučeništva, kolika sreča za spoznavalce vere, če se morejo združiti z zakramentalnim Jezusom! In ali ne zasluži krščansko življenje naziva nek-
krvavega mučeništva? Saj je treba vzeti svoj križ in za Kristusom hoditi. In če se hočeš upreti zapeljevanju sveta, ali ne pravi On, da je potreben pogum žrtev, ki mora biti tako velik, da smo si pripravljeni izdreti oči in si odrezati roke in noge. Če ta pogum hočete imeti, oborožite se z evharističnim Jezusom.

Preljubi sinovi, vi vsi, ki ste na kongresu premišljevali skrivnosti presv. Evharistije, zavedajte se, da vas je Odrešenik in evharistični Kralj posvetil za svoje glasnike in apostole, da povsod oznanite čuda njegove Ljubezni.

Vi pa, ki vidite na nebu svoje domovine blesteti ozvezdje Jaznega križa, prižganega po božji roki, da vas neprestano spominja, da ste „Zemlja svetega križa“, narod, ki se je rodil v senci križa in se kot država organiziral okrog oltarja in evharističnega prestola, vi ki ste v evharistiji našli najboljše moči, da

KRIŽ PRED VASJO

„Prijatelj, odgovori mi,
če križ še pred vasjo stoji?
Tam sem v mladosti se igral,
pred božjo martro rad postal.“

Tako sem pisal mu domov.
Prejel odgovor sem njegov:
„Prijatelj, križa tam ni več,
brezbožni ga je zdrobil meč!“

Bridkost mi legla je v srcé,
oči zalile so solzé.
Še enkrat križ objel bi rad,
ki spremljal mojo je pomlad.

Zdaj mi v spominu križ žari,
o srečni dobi govori,
ko ni divjala še pošast,
ki krade Bogu slavo, čast.

Gregor Mali

živite krščansko in si zagotovite kot dejstva nikdar pozabljena nerazdružnost domovine in edinost v veri, vi ki se nahajate sedaj v mestu sv. Sebastijana, ustanovljeno ob vznožju Gospodovega oltarja in odrešeno, lahko tako rečemo, po katoliški veri, preden je sploh nastalo, vi posebej morate biti trdno odločeni vrniti se v svoje domove kot dvorjaniki evharističnega kralja, in to vedno in povsod, tako v zasebnem kot družinskem, družabnem, civilnem in javnem življenju; da bo tako Odrešenik in božji Kralj ne samo po pravici, ki mu gre, temveč tudi dejansko vladal v srcih vseh, ki živijo od reke Amaconke do reke Plata in upostavil v vseh ljudeh svoje kraljestvo miru in ljubezni, pravice in svetosti, kajti samo tako kraljestvo bo, kot to zagotavljajo božje obljube, tudi v časnem oziru kraljestvo „reda in napredka“, miru in soglasja ter resničnega blagostanja.

Naj vas spremlja po priprošnji naše Gospe Prikazovalke vedno obilje milosti božjega Odrešenika, in naj bo jamstvo zanje naš očetovski apostolski blagoslov!

Hvala Ti, Gospod, da imajo naši župniki napake

Pred kratkim so v eni buenosaireskih cerkvá delili natiskano molitev, ki je izšla prvotno v francoskem listu „La Croix“, Pariz. Nam jo je napisano v španščini poslal eden izmed zvestih bralcev „Oznanila“. Ker je molitev res sodobna, pa obenem tudi zanimiva radi svojega veselega sloga, jo v celoti objavljamo.

Najprej se ti, Gospod, iz srca zahvalimo, da si nekatere svojih ljudi namenil za duhovnike katoliške Cerkve. Če bi se namreč vsi odločili za ženo in lastni dom, bi se mi ostali, ki nismo duhovniki, kaj slabo počutili. Hvala Ti, moj Bog, da si jim dal voljo in moč za žrtev samskega življenja. Po njihovi zaslugi se moremo hraniti s Kruhom življenja, ustvarjati trdna ognjišča, očiščevati svoje duše in umirati v miru.

Hvala Ti, Gospod, da imajo naši župniki svoje napake! Popolne osebe bi namreč le s težavo prenašale naše slabosti. Zdravi prezirajo bolne, zlasti če dosedaj niso občutili nobene bolezn. Gospod, Ti že veš, kaj delaš.

In sedaj, Gospod, Te prosimo za vzvišeno službo, ki jo vršijo naši župniki. Daj, da se ne bodo postavljali, če jim je šlo že vse po sreči; in če bodo doživljajo niti v uspehih niti neuspehih, amvelj poraz, stori, da ne bodo postali malodušni. Saj Tvoje kraljestvo ne obpak v ljubezni. Ohrani torej naše župnike v svoji ljubezni.

Morajo biti vzgojitelji otrokom, izvedenci za družinska vprašanja pri tistih, ki so se pravkar poročili, dušeslovci pri mladih ljudeh, čudeži znanoosti in finega čuta v spovednici. Na moških sestankih morajo govoriti o Cerkvi z gotovostjo profesorja; na ženskih razlagati evangelij kot to delajo profe-

sojri teologije po semeniščih. Če obiščejo izobražene družine, morajo povedati svojo sodbo o zadnji modi in zadnjem romanu, ki v listu izhaja; če tega ne storijo, bodo veljali za neotesane. In če se srečajo s komunističnim simpatizerjem, morajo znati razgovarjati se o delu in kapitalu do zadnjih podrobnosti.

S tistimi, ki niso katoličani, bi morali postopati istočasno odločno kot trdni teologi in obenem kot inteligentni zgodovinarji, ki razumejo, kako je prišlo do krivih ver. S tistimi... Toda, če bomo nadaljevali, ne bomo prišli h koncu.

Vendarle, nekaj sem pozabil! Na cesti morajo odzdraviti na vsak pozdrav, četudi nimajo oči tako imenitno sestavljenih kot vsaka žuželka, ki istočasno gleda naprej in nazaj, navzdol in navzgor. Tudi to sem pozabil omeniti, da se morajo vedno smehljati, kadar jih obiščemo, četudi so napol mrtvi od dela.

Seveda, da morajo biti ob nedeljah govorniki, pevci in organisti, ob delavnikih pa električarji, mizarji, slikarji, ključavničarji, to se razume skoro samo po sebi.

Zato pa, Gospod, stori, da bomo te „splošne specialiste“ sodili dobrohotno, kot to zahteva pravkar omenjeni program, obenem del njihovega poslanstva, a dostikrat tako nečloveški... Stori,

da bomo znali doumeti, da je že mnogo, kadar naš župnik od 14 posebnih dožnosti, ki jih ima, izvrši dobro polovico ali četrtino. Daj, da bomo mi, ki bi proglasili za bedaka tistega zdravnika, ki bi se imenoval specialista v duccatu panog, razumeli težavnost duhovnikovega poslanstva.

Gospod, tudi Te bom prosil, da nas storiš bolj dobrohotne do naših župnikov, najprej v mislih, nato pa tudi in predvsem v besedah.

Če gre moj župnik na sestanke žená, ne dovoli, da bom potem jezikal, da vodi župnijo tisti spol, ki mu pravimo slabotni. In če ima uspehe pri otrocih, ne dovoli, da bi prišel do zaključka, da je moj župnik otročji po značaju. In če je moj župnik po telesu bolj okrogle oblike, ne daj, da bi ga takoj

proglasil za nezmenneža; če pa je suh, me obvaruj pred mislijo, da živi nemooralno in ga mučijo očitki vesti ali prepri s kaplani.

Daj, Gospod, da mu bom znal odpustiti njegove nepopolnosti in pomote; da bom že enkrat doumel, da meni ni treba prenašati več kot enega župnika, on pa mora potrpeti z vsemi svojimi verniki.

Pomagaj mi tudi, Gospod, da mu bom mogel od časa do časa pokazati s svojimi majhnimi uslugami, da ga ne obdajajo samo brezbrizni ali sovražni ljudje.

Končno pa, Gospod, daj mi milost, da bom vztrajno, do smrti, molil za vse duhovnike.

To bo, brez dvoma, najboljše, kar morem storiti.

Na treh grobovih

Danes so nam svetniški vzori potrebni morda bolj kot kdaj prej. So glasne klic, poziv, vabilo kvišku. Čim globlje padamo, bolj potrebujemo, da se ob kom dvignemo. V oporo so nam in pomoč. Dviga nas bolj vzgled življenja, kot vzpodbudna beseda. Bolj živeta resnica kot zapisan nauk. Cerkev to dobro ve, zato nam postavlja na oltar nove svetnike.

Grobove treh novo proglašanih svetnikov sem obiskal. Papež. — dekle, skoraj otrok, — kmet in puščavnik.

Rim

Cerkev sv. Petra v Rimu je bogata spominov in grobov. Če bi bila samo konfesija in pod njo grob sv. Petra, bi bilo že dovolj, da postane vsak obisk za vernega kristjana resnično doživetje. Neko globoko spoštovanje te prevzame, ko stopiš od spomenika do spomenika. Kakšna zgodovina, kolikšni ljudje! Zdiš

se sam sebi majhen, nič; ne v primeru z ogromnimi dimenzijami cerkve, marveč pred temi ljudmi; čutiš, da izhaja še danes iz njih pobuda in moč.

Posebno občutje, nekam toplo domače, te prevzame, ko obstaneš pred stekleno žaro sv. Pija X. Posebno če si prej bral njegovo življenje, kakor ga je, zame neprekosljivo napisal Hünermann. Tu čutiš naš čas. Ljudi vleče k njemu njegova preprostost; kakor da ne bi bil mogočni vladar mogočne Cerkve, ampak bolj tvoj osebni prijatelj. Prečudna topla dobrota mu sije iz obraza, kakor mu je sijala iz srca, iz besedi, iz rok. V vsem bogastvu in sijaju je bil reven. Imel je, a nič zase. Reven je bil do konca, ne po sili razmer, marveč po svoji dobroti. Ubog v duhu, kakor menda malo po Kristusu; a bogat po srcu in svetosti. Nenavezan na stvari, zato pa resnično navezan na Boga.

Preprostost — dobrota — nenavezanost: klic v naš čas.

Nettuno

Mestece, nekako 60 km južno od Rima. Ime poznano po „netunskih konvencijah“. Danes je bolj poznano po sv. Mariji Goretti.

Morski valovi se zaganjajo ob temelje cerkve, kjer je njen grob. V stranski kapeli, na desni strani, pod oltarno mizo, v stekleni žari leži, kar je zemeljskega ostalo od nje. Borni ostanki so zaviti v voščen kip. Čisto bel obraz. Gotovo v življenju ni bil takšen, saj srečuješ tam dekleta zagorelega, bolj trdega obraza. A ta bela barva je simbol. Simbol čistosti. Lilija nad močvirjem današnjih dni. Kakšno nasprotje! Zunaj in znotraj. Kakor, da bi bil stopil

15. septembra praznuje Cerkev praznik žalostne Matere božje. Pričujoča slika predstavlja kip žalostne Matere božje, ki stoji v farni cerkvi Devica Marija v Polju

v drug svet: iz sveta uživanja in hrepenenja po njem, brez mere in mej — v svet duha, milosti, božje ljubezni. Zmaga čistosti — danes!!

Skoro pogrešaš rdeče barve. Barve borbe, krvi. Mučeništva za zvestobo Bogu v čistem srcu. Na nek način je borba za čistost vselej krvava, ljuta, težka. A je borba za življenje.

Nehote poklekneš, se zamisliš in prisiš za naš mladi rod. Poslušas klic v naš čas: čistost je zmaga, zdravje, moč, pot iz močvirja v svobodo duha, k Bogu.

Sachseln

Čudovit kraj v Švici, ob Sarnskem jezeru, malo južno od Luzerna. V farni cerkvi je grob sv. Nikolaja iz Flüe, zavetnika Švice. Malo višje je kraj Flüe, tam rojstna hiša in hiša, kjer je živel kot premožen svoboden kmet z 10 otroki, in kapela. Hiši sta urejeni kot za njegovih časov, davno. (Živel je od l. 1417 do 1487.) Od tam se spustiš strmo v sotesko, kjer je v samotji preživel 20 let. V samotji z Bogom. Le takšna samota je rodovitna, samota v dveh. Rodila mu je globoko modrost in svetost. Od blizu in daleč, celo iz visokega severa, so hodili k njemu po nasvete, razsodbe, sprave. Že od tedaj so se zatekali k njemu — zavetniku, pred nekaj leti ga je Pij XII. slovesno proglasil za svetnika.

V tisti mirni in samotni soteski, ob potoku pod zasneženimi gorami, začutiš, kako smo potrebni samote v vrvežu in hrupu življenja, ki smo vanj vrženi. Samote in miru. Vsaj tiste, ko se človek zazre sam vase, ostane sam s seboj, prisluhne sebi. In tiste, ko si sam z Bogom. Nimamo časa ne za eno, ne za drugo? Kako naj zori v nas modrost, življenjska modrost in resnična religioznost? Ne moremo v samotno pustnjo, a moremo si ustvariti tiho samoto v sebi: trenutke razmišljanja, zbrano sti, pobožnosti.

Klic v raztresenost in pozunanjenost sodobnega časa v tišino, zbrano sti, mir. Če v notranjosti čuješ Boga.

Novi svetniki naj nam pomagajo na naši poti, da bo pot k Bogu. I. L.

NORA LETA

DR. FRANCE KLADNIK, Kalifornija, USA

Le kdo je odkril ta krepak izraz o „norih letih“? In čemu postavljamo v ta nevhvaležna leta, v „nora leta“, ljudi, ki vanje stavimo vse svoje upanje: mlade ljudi? Na obrazih mladostnikov, tamle od 13 do 20 leta, sije veselje, živahnost, lepota; njihove duše težijo v neskončnost stremljenj in upov; glava je polna načrtov, vsa negotova bodočnost je premajhna, da bi zajela sanje brsteče mladosti človeškega življenja... pa ti na vse to ljudski glas zagode dve kratki besedi, hudomušni in resni obem: nora leta.

Kdo velja za mladega človeka, za mladostnika? Išcite in boste našli, je zapisano; a izgleda, da to ne velja za naš primer: mladinoslovci obupujejo, da bi mogli najti kratko in zadovoljivo opredelitev človeka v norih letih. Če o nas odraslih pravijo, da smo bitja, ki so prenehala rasti na obeh koncih in ki rastejo le še na sredi, potem bi o mladini dosledno morali reči, da so to na vse strani rastoča bitja v norih letih.

Presneto malo je s tem povedano o mladem človeku!

O vsaki stvari lahko zbijamo šale in o vsem se da duhovičiti! Toda mladi ljudje so tako resna zadeva, da je bolje opustiti zabavo na njihov račun. Ne gre za nora leta, gre za napeto dramo — dramo, ki se zapleta vse bolj, pa tako, da ne veš, bo li končala v žaloigri ali pa dosegla svoj zaželjeni „happy end“ — srečen konec.

Vedno je mlad človek veljal za skrivnost, in vsi od mlademu človeku z rado vedno bojaznijo pričakujemo razvoja: kaj bo iz tega fanta ali dekleta?

RAZUMEŠ, KAJ MLADINA DANES HOČE?

Mladi ljudje kaj radi sumničijo odrasle, zlasti starše in predstojnike, da jih ti ne razumejo; mlad človek misli,

da kljub vsem izkušnjam starejši ljudje izgublajo izpred oči nove čase, da se zanimajo za zgodovino in za nevažne pretekle čase. Mladega človeka pa preteklost dosti ne zanima; iskreno povedano, mlad človek brska pa zgodovinskih knjigah iz radovednosti ali prisiljen; morda se ob tem nekaj naučiš, a njegovo praktično življenje odloča sedanjost in zlasti sanje in načrti za bodočnost.

Katoličani smo izgubili mnogo mladine, ker smo jo preveč držali v preteklosti. Življenje je šlo svojo pot in mladina je zdrvela za njim, dostikrat v napačno smer. O mladini se mnogo govori in piše; večina knjig, ki jih dobiš v roke, ne pove mnogo novega. Celotno prepisovanje in ponavljanje istih misli iz drugimi besedami je znana reč — in ko to berilo prebiraš, lahko preskočiš deset ali dvajset strani, pa nisi nič izgubil.

Modroslovne in bogoslovne resnice so neizpremenljive! Toda, kako mladim ljudem to resnico podati in predložiti, to je pa drugo vprašanje: mladinoslovje mora odgovoriti na to vprašanje zlasti, kajti sicer bomo kar naprej izgubljali mlade ljudi.

K temu težkemu „kako“ moramo vsi prispevati!

Kaj mladina dares hoče? Saj ni nemogoče odgovoriti na to vprašanje! Hoče, kar je vedno mlad človek hotel:

LJUBITI IN ŽIVETI ŽIVLJENJE

na tem svetu! Če smo iskreni sami s seboj in nepristransko opazujemo mlade ljudi, nismo mar opazili, kako malo zanimanja kaže mlad človek za štiri poslednje reči. Ali s tem greši? Ne! Mlad fant razume, da ni prav, če greši. To je za njega dovolj. Če se greha ogiblje, dosega svoj cilj. Bog nam bo poplačal v nebesih to, kar smo dobrega storili v

tem življenju. Torej je to življenje od sila važno, zanimivo, vredno, da ga živíš. Postaviti se moraš v to življenje, božji volji živeti. Vse je ničevno na svetu! Te besede, ki so vzete iz sv. pisma povedo le to, da bomo nekoč umrli in vse zapustili, in pa da so stvari ničeve, da celo škodljive, v kolikor jih človek zlorablja za greh. Če pa stvari na tem svetu porabljamo na negrešen način, potem pa ni res, da je vse ničevno; potem je vse presneto pomembno in vsaka stvar nam lahko pomaga bliže k cilju.

V odnosu do življenja najdemo dvoje mnenj, dvoje pretiranj: Budizem in materializem.

Budizem življenje zanika, češ, da je življenje kot dolga solza, ki moči pot našega jaza in izhod je v uničenju, v absolutni smrti, ki je mirvana, smrtni mir; nič dinamike, razen ta, ki je potrebna, da življenje ubiješ. Pretiravanje seveda! Črnogledost in bolestnost veje iz takih nazorov. Drugo skrajnost je zasedel materializem; vemo, kaj materializem uči ali skuša učiti: da ni duše in ne posmrtnosti — zato: če kje, raj moraš doseči na zemlji; na zemlji v tem življenju je obseženo vse, kar si moreš privoščiti: zato potrdi vsak pojav, ki ti more nuditi kak užitek. Carpe diem, bi rekli Rimljani. Izrabi bežne trenutke, ki te še ločijo od smrti in izžemi zadnjo kapljico užitkov, ki jo moreš uloviti. Drugo pretiravanje in težko zmotljiva zmeta. Materializem hoče ponižati človeka do živali, ga pahne v brezup, ko človek uvidi, da raja na zemlji vendarle ni — toda priznajmo in odprimo oči: kljub temu, da je materializem fantastična zmeta, si je znal utreti pot v življenje in je zajel mladino. Da!

Mladino je zajel materializem v dveh oblikah in v mnogih odtenkih.

Ruska mladina je, hočeš nočeš, postala komunistična; saj tudi ničesar drugega ni imela prilike v miru spoznati. Materializem pa je modroslovna podlaga komunizmu.

Mladina drugje po svetu pa se bori z materializmom v drugi obliki: s tako imenovanim praktičnim materializmom, ali z življenjskim materializmom. V

Ameriki je pogrezanje v tak materializem resna nevarnost za katoličane.

Eno pesem je znal zapeti materializem: afirmacija življenja na tem svetu! Četudi je potrditev le zemeljskega življenja zmeta in nezadostna razlaga, je že to bilo dovolj. Materializem je znal narediti propagando za ta svet: laže in potvarja, toda vleče za seboj mnoge, mnoge... Čemu?

Zato, ker vsak ljubi življenje, le nenaravni in bolešni značaji si žele smrti. Kljub temu, da vsak ve, da bo nekega dne umrl, nihče ne neha stremeti za tem, da bi živel in da bi živel čim bolje. Bog sam, ki je življenje, je vložil v človeka hrepenenje in ljubezen do življenja.

V času borbe je nevarno, da nas za peljejo čustva in da se zaletimo... Tudi ko se borimo z zmotami materializma, pa naj jih prinese vetrič iz Rusije ali naj se vzdignejo sredi naše uživanja žejne družbe, moramo biti iskreni. Ljudje ljubijo življenje; imajo radi dobro življenje. Ker jim ga materializem obljudlja — četudi ne da — mnogi sledijo, upajoč, da jim bo res bolje šlo... To stremljenje je zdravo; priznajmo to našim nasprotnikom. Ali morda kaže delavce tolažiti s tem, da jim bo v nebesih dobro šlo... če pa bi oni hoteli dobro življenje tudi tukaj na tej majhni zemlji...

ZLATA SREDINA: VREDNO JE KRŠČANSKO ŽIVETI!

Škof Fulton J. Sheen je najbolj znana katoliška osebnost v Združenih državah. Dolga leta je govoril po radiju in nedosegljivi so njegovi govori na televiziji. Dolga vrsta teh govorov je televizajska družba prednašala občinstvu pod geslom vzetim po naslovu Sheenove knjige „Life is worth living“ — Življenje je vredno živeti! Naslov je zelo netočen: vsak lahko tako reče! Menda so prav zato enodušno sprejeli tako „geslo“, ki ga moreš uporabiti za trgovsko reklamo prav tako kot za začetek cerkvenega govora.

Uspeh knjige je škof Sheen dosegel s tem, da je skušal dnevno ameriškano življenje, pa naj bo še tako „materia-

Tik pred vhodom
v prelepo Logarsko
dolino stoji v ro-
nantični Savinjski
dolini vas Solčava

listično“ in prignano do skrajnih meja
komodnosti, potrditi in priznati, pa mu
nato dati višji, večni smoter.

Spreten pisatelj se igra z angleškimi
jezikom dotikajoč se — brez pravega si-
stema ali stroge sholastične shedule —
podrobnih slik iz pestrega ameriške-
ga življenja. In potem? Potem pa pri-
zna odkritosrčno vse — razen greha —
pohvali in sprejme: končno skuša v ne-
cerkvenem in preprostem stilu pokazati
zvezo, ki je ali bi morala biti med temi
„malenkostmi“ in med nebese. Kako ra-
di ljudje poslušajo škofa Sheena! Ima
največ poslušalcev v USA; številnejši
so drugoverci kot katoličani.

„NOROST“ NORIH LET:

Ljubezen do življenja! Mlad človek, fan-
te okrog 14 ali deklet petnajstih let lju-
bi življenje z vso silo; celo neumnost
skuša vpreči, v slavnostni voz na čast
življenju... Mlada osebnost se je vzbudila!
Ni več otrok. Podzavestno čuti,
da bo nekoč odgovorna za življenje in
smrt svojo in morda mnogih drugih.
Zato ljubi življenje in vse, kar misli,
da življenje potrdi, pa četudi pravi,jo,

da je to ali ono neumnost. Razumeti
mladino je zato res težko: nikoli je ne
razume človek, ki sumniči, odbija ali za-
nika dejansko življenje. Treba je lju-
biti življenje, da ga moreš razumeti in
ga voditi, usmerjati. Mladina noče sve-
tobežnosti! More biti tudi svetobežnost
večika krepost za nekatere, a ni za mla-
dinske vrste. Moraš se zanimati za svet
— sicer je res bolje, da mu obrneš hrbet
in greš v samoto ter tam opravljáš sa-
motarska dela.

Mlad človek ljubi življenje tako kot
ga najde in izkusi! Vemo, da čistih ide-
alov nikjer ni — le v naših mislih bi-
vajo; so važni, ker nam pomagajo k
popolnosti; nas navdušijo. Toda v de-
janskem življenju, žal, jih ne boš našel.
Nevarno je zasanjati mlade ljudi v svet
idealov; ko bodo spoznali, da idealov
ni, jih bodo opustili v veliko lastno ško-
do. Le čemu mlademu človeku slikati
izredno, nam dostikrat nerazumljivo in
morda zgodovinsko prebarvano življenje
kakega svetnika — in prezreti stvari,
ki jih imamo na dlani: šolo, obnašanje,
ied in pijačo, zabavo z vsemi plesi in
k'nom, pa nogometom in televizijo. To

so ideali za mladega človeka v letu 1955! Dosti je, da uvidi zvezo med vsem tem in med nebisi: kako more krščansko živeti sedanje življenje, pa se ne bati, da bo s smrtjo vsega konec. Bomo tako drzni in prehitimo čas morda za nekaj desetletij ter si zamislimo svetnika, ki živi v modernem velenestu in kot otrok v božjem stvarstvu vesel opazuje vsa čuda: lepe barvne filme, krasne izložbe... pa na tak način, da preko vsega tega vidi Boga in njegovo ljubečo roko. Tega nebeškega dobrega Očeta, ki nam je toliko podaril, pa res ne kaže žaliti z grehi, ampak ga ljubiti, ljubezen pa je začetek svetosti, za vsakega, zlasti za kanoniziranega svetnike, ki ga Bog pošlje za zgled popolnosti. Čemu prikazovati svetost kot izjemo za ljudi, ki so šli v puščavo, ali ki so se zaprlj za vrata kakega samostana? Da je tam laže doseči svetost, to se razume. Vprašanje je, ali je mogoče postati svet v svetu, v svetu kot je: trgovskem, tehničnem, atomskem in ne vem, kaj še lahko pride...

Naredil sem ubog poskus, ki me je mnogo naučil! S svojo skromno angleščino sem vihramim kalifornijskim gimnazijcem, bilo jih je devet: trije fantje in šest deklet, prebral kratek življenjepis svetnice-redovnice iz 17. stoletja na Francoskem. Z zanimanjem so poslušali. Pripravil sem nekaj prav naravnostnih vprašanj, o katerih sem mislil, da bodo zgrabala te mlade živahneže. Da, mislil sem — pa se je uresničilo, kot smo se včasih v šoli zbadali: misliti se pravi nič vedeti. Nihče ni posegel v razgovor, le kratek „yes“ in pa „OK“ okej. Potem sem pa prebral — na pamet mi ni šlo — nekako „ideologijo“ mladega fanta, vzeteja iz njihovih vrst, ki bi bil pravi svetnik, pa se udeleževal vsega, kar sestavlja dnevni red dijakov v Kaliforniji. Ne gre brez plesa, da kina ne omenim, ker je vsak večkrat na tedn v njem... šport, planine, zaročenka. Upam, da nisem naredil večjih ascetičnih napak, ker sem tekst strogo pretehtal. Kar smejala so mi je, ko so ti mladi ljudje klatili z rokami in se prepirali, kaj da je še in kaj da ni več ljubezen do Boga, kako je v čustvu pri tej ljubezni naravnani na samega Stvarnika,

ali se da tudi čutiti tako-le svetost ali ne... itd. Tiste trenutke ne bi bil upal reči, da so ti fantiči in deklič v norih letih.

NAPORNO DELO

nas čaka: moralj bomo najti vidne zveze med dejanskim življenjem in svetostjo, da nam bodo ljudje atomske dobe sledili. Če kdaj, velja za naš čas bogoslovno načelo: gratia supponit naturam: božja milost gradi na naši naravi. Brez izredne božje pomoči nihče ne pride v večno življenje, ki je končna potrditev življenja. Toda Bog nam bo dal večno življenje in ga položil na one temelje zemeljskega življenja, ki smo jih z Njegovgo pomočjo postavili.

Bog pusti veliko svobode ljudem, tudi, ali bolje zlasti pravovernim, katoličanom, nam, ki imamo vso resnico v rokah. Če se nam mladina izgublja, narodi odpadajo, politika razkristjanjuje, gospodarstvo popaganuje... ali je vzrok v božji milosti? Bogokletstvo. Ali je vzrok v nasprotnikih? Močni so. Da, toda, v zmoti so in kot taki premagljivi z mečem resnice. Revni so naši nasprotniki materialisti vseh barv: le do groba te za gromsko silo privlečejo, potem te pa tam pustijo strohnjeti in pokopani so vsi tvoji upi, nade, veselje... samo življenje ti stro. V ruski literaturi se pojavlja odpor proti tako revni in nič obetajoči revščini. Ta odpor duše iz kraka po življenju, po večnem življenju, razumemo. Toda ne moremo pa razumeti zlahka vsaj ne, da katoliške resnice, podprte z vso zdravo modroslovno mislijo in z božjim razodetjem, mnoge ne pritegnejo in se mnogi, mnogi izgubljajo... ter kot je Marija rekla v Fatimi, da se mnogi tudi izgrube za zmeraj v smrt: večnega pekla. Krivda mora biti na naši strani — in tudi je.

Kuščanstvo smo počasi odrinili v cerkev bolj kot ga tiščali na cesto, v trgovine in tovarne, pa v kino in na zabavišča. O svetosti pa se je itak vsaj v praksi mislilo, da je to monopol redovnikov in ljudi, ki so s svetom „pretrgali“. Še svetni duhovniki smo bili — no zmotnem splošnem mnenju — tako daleč od svetosti, da je svetnik in naš vzornik Janez Vianey tožil, češ, da je

povsod našel svetnike, le med svetnimi duhovniki, župniki, nobenega. Pa se je father Walter Gumbley O. P. s pravcato irsko trmo in jezo razjezil nad ponižnim Vijanejem, ki je podlegel splošnemu mnenju svojega časa, ter napisal knjigo „Par sh priests among the Saints“ (1947). Knjiga našteva s kratkim življenjepisom nad 220 svetnikov, svetnih duhovnikov. To sem omenil le zato, da lažje uvidimo napako, ki so jo naredili naši dobri katoliški predniki — ko so svetost monopolizirali, delali tako, kot da krščanstvo ni zmožno vzdržati na svojih ramah moderne znanosti gospodarstva, politike, zabave... in da ga je treba čuvati pred kugo novotarij. Življenje nas je kaznovalo: razkristjanjenje je sad takega zadržanja.

MLADINA PRVAČI

tudi na tem pohodu k poživljenemu krščanstvu, pustimo jo, da pove, kaj čuti, kaj hoče. Ne mislimo, da so mlade glave tako naivne, da ne vedo, kaj je prav ali zmotno, če so mladostniki prejeli potrebno izobrazbo v veri in nramnosti. Zaupajmo božji milosti, da jim pomore preko viharjev mlade pomladi. Ne bijmo jih po glavi s kritiziranjem, češ, kako je bilo doma, tukaj pa se boš vsi pokvarili, vse gre k vragu, da našnja mladina da je brezupna... Edino, kar bo sledilo takemu postopanju nezaupanja in diktature bo — odhod mladih src kam drugam.

Glejmo na mlade ljudi z dobrohotnostjo; če kdaj padejo, kar se bo seveda zgodilo, potrebujejo pač pomoči, ki pa ni palica. Šiba novo mašo poje — toda le otrokom, ne pa mladim fantom in dekletom.

Izkušen mladinski duhovnik je pravilno dejal — dobro se spominjam celo besed — „mlade ljudi je treba rad imeti“. To je dosti. Če koga ljubimo, se za njegove želje zanimamo, da o potrebah ni niti govora: potrebam prvi hip odpomoremo.

Amerikanska mladina v Združenih državah uživa veliko svobode. To je v skladu z duhom splošne demokracije te dežele. Človek čuti razliko tudi v kato-

PLES, PLES, —

vrtničasti krogi teles v dveh, v dveh s plamenico v očeh, njega in njé. Čim dlje se vrtita, tem više gorita kri in srcé.

Oh, pa je bila v sveti gorečnosti objubila, da bo kot zvesta Kristusova nevesta tudi med svetom s svetim lesketom dobrega zgleda vztrajno hodila po stopnjah Njegovega sleda!

Zdaj pa v medenih vrtinah viharno vrti se! V vrtničaste rise pa sajast mož seza s kosmato rokó ter njena načela, bolj rdeča kot bela, vsa prašna, kot v mlincih, pohojena z njeno nogó, v krempljaste rôke prestreza...

Bogdan Budnik

liškem mladinskem gibanju. Volja mladine je mnogo bolj upoštevana, kot pa je po drugih deželah ali pa je bila pri nas doma. Končno je to edino možno: s komandiranjem v USA re boš dosti opravil. Kdor več nudi, ali kdor dela boljše propagando, ta zmaga.

Molimo za našo slovensko mladino doma in na tujem. Za fante in dekleta na Slovenskem je nevarnost, da izgubijo izpred oči cilj večnega življenja, za mlade ljudi na tujem pa, da zemeljskega življenja ne naravnajo proti nebesom. Daj Bog, da bi ljubili življenje, hrepeneli po vsem življenju: časnem in večnem. Le tako življenje je vredno živeti.

SVETLE PODOBE ZVESTOBE

GREGOR MALI

Zvestoba romunskih škofov

Najstrašnejše preganjanje je prav gotovo doživela katoliška Cerkev v Romuniji. Ko se je začelo preganjanje, je eden izmed škofov v svojem in v imenu vseh drugih sobratov neustrašeno izjavil: „Naj se zgodi, kar hoče. Če ne bomo mogli na drug način preprečiti in obsojiti zla brezboštva, smo pripravljeni dokazati zvestobo in vdanost vzvišenemu nasledniku sv. Petra z žrtvijo svojega življenja.“ To izjavo so kmalu potrdila dejanja. Z žrtvijo svojega življenja je izpričal zvestobo svetemu očetu mons. Marko Glaser, generalni vikar škofije Jassi. Kakor vse druge romunske škofove, ki še niso bili v ječi, so tudi njega na vse načine silili, da se pridruži „Stokholmskemu pozivu za mir“ in odpade od Cerkve. On pa je to odločno odklonil. Da bi mu policija strla moč volje, ga je neprestano nadlegovala po telefonu, z obiski in zasliševanji. Eno zasliševanje je trajalo šest ur nepretrgano, tako da je mons. Glaser izgubil zavest. Ko je slutil, da bo zaradi nečloveških komunističnih mučenj umrl, je prosil, naj sporoči svetemu očetu, ki ga je tudi osebno poznal, da je ostal zvest Sveti stolici in vzvišeni osebi poglavarja Kristusove Cerkve. Kmalu potem (25. maja 1950) je umrl.

Dva tedna prej (10. maja 1950) je umrl v ječi v Bukarešti mons. Bazilij Afierie, ki je bil skoraj 50 let pomožni škof pri apostolski administraturi v Fagarasu in Alba Juliji. Ko so že vsi drugi katoliški romunski škofje postali žrtve preganjanja, je ostal zunaj ječe le stari škof Janez Schefflet, ki je izrazil zvestobo svetemu očetu z besedami: „Zvesti hočemo biti starodavnemu nauku, ki ga Cerkev uči že od svoje ustanovitve in vedno trdno verovati, da je Kristusova Cerkev tam, kjer je Pe-

ter.“ Tudi njega je hotelo vodstvo brezbožnikov prisiliti, da bi podpisal „Stokholmski poziv“, ki je širil razkol. Toda škof je to odločno odklonil, pač pa nekaj dni pozneje v stolnici govoril o edini pravi Cerkvi in o ljubezni in zvestobi do papeža. Zaradi tega so ga odpeljali v ječo in se iz nje ni vrnil več.

Pravkar je prišla vest, da je zaradi trpljenja, ki ga je preстал v ječi, umrl štiriinosemdesetletni mons. Avguštin Pacha, škof v Temišvaru. V ječi je bil od 18. julija 1950. Nekaj dni prej, preden so ga zaprli, je poslal vernikom pastirsko pismo o zvestobi do papeža in o vzvišenosti njegove službe. V njem pravi: „Zaman smo prosili vlado, naj se obrne naravnost na Sveto stolico za pojasnilo tega vprašanja. Zaman smo razlagali izredno važnost papeštva, zaman pojasnjevali, da vrhovna oblast papeža ne omejuje neodvisnosti države ne prave državljanov. Temu se je pridružilo dejanje, ki je globoko raniło srce naših vernikov — posebna tiskovna akcija, ki je na zelo grd način obrekovala svetega očeta, da je vojni zločinec in kapitalistični tiran, ki zatira življenje svojih sinov...“ Potem navaja še druge žalostne dogodke, ki so jih povzročili z namenom, da bi katoličane odtrgali od Svete stolice. Svoje odločne pastirsko pismo zaključuje z besedami: „Kjer je Peter, tam je Cerkev.“ Ko so zaprli še mons. Pacha, so bili vsi romunski škofje v ječi.

Škofje pišejo

V boju proti zatiračcem in sovražnikom Cerkve se posebno odlikujejo škofje. Na njih ramah sloni vsa teža tega boja. Zgodovina katoliške Cerkve bo pričala, da so bili katoliški škofje, združeni s svetim očetom, največji bojevnik za svobodo Cerkve in človeštva.

Velik, toda otroško ponižen nadškof

piše svetemu očetu: „Ker se čutim najmanjšega med svojimi sobrati, se skoraj ne upam nadlegovati Vaše svetosti. Toda Vaša očetovska ljubezen in skrb zame in za mojo usodo, sta mi dali pogum, da Vam pošiljam to pismo. Sam Bog vé, kolikokrat in kako goreče se spominjam v molitvah Vaše svetosti in vseh zadev naše svete matere Cerkve... Ne povzročajo mi žalosti moje osebne težave, pač pa laži, obrekovanja in krivice, s katerimi žalijo Vašo svetost, Sveto stolico in sveto mater katoliško Cerkve...“

Mlad škof na dan svojega posvečenja srčno želi, naj blagoslov svetega očeta spremlja njegov sklep, da se hoče popolnoma žrtvovati za ljudstvo, ki mu je izročeno in kljubovati tudi ječi in smrti, če bi to zahtevala korist božje Cerkve.

Nekaj škofov je iz mračnih ječ sporočilo svetemu očetu, da so na dan njegovega kronanja pozabili na svoje težave in se ga spomnili tako, da so zanj opravili sveto mašo.

Papežu so zvesti tudi duhovniki

Tudi navadna duhovščina — z izjemo majhnega števila duhovnikov, ki so pod pritiskom omahnili in odpadli — vztraja v junaški zvestobi papežu. Zgodovina te duhovščine je polna trpljenja, a tudi polna slave in zmag. Več sto duhovnikov je pomorjenih ali pa so tajno izginili, drugi pa so zaprti v ječah. Na tisoče je interniranih, mnogo pa jih mora prenašati izredne muke, ponižanja in najgrša obrekovanja. Veliko izmed njih ne more izvrševati svoje službe tako, kakor bi jo morali in kakor jo žele. Če bi bili pripravljene papežu odovodati spoštovanje, ljubezen in pokorščino, bi jih komunisti poveličevali, slavili in jim nudili gospodarske ugodnosti vseh vrst. Toda tega niso storili. Odgovarjali so, kakor nekateri češki duhovniki aprila 1950 v Pragi. Ko jih je namreč sodnik vprašal: „Ali ste zvesti Vatikanu?“ so odgovorili preprosto in odločno: „Da.“ četudi so vedeli, da jim bo ta kratak odgovor prinesel dolgotrajno ječo ali celo smrt. „Sveti oče! Kjer je Rim, tam je naše srce,“ je pozdrav, ki ga je pre-

jel papež na drobnem, zgubanem koščku papirja od duhovnikov, zaprtih zaradi zvestobe veri in Cerkvi.

Dva albanska redovnika

Pretrajljivo, z zelo drobnimi črkami pisano pismo pošiljata svetemu očetu iz ječe dva albanska redovnika. „...Ni večje tolažbe za naju, ko trpeti v Jezusu Kristusu in imeti zagotovilo, da sva pod varstvom ljubezni in očetovske skrbi namestnika Njega, ki je največ trpel. Mi vsi (duhovniki) smo pretrpeli nečloveška mučenja... Zdi se nama, da sva pričeli uničenja mučeniškega krščanstva. Sveti oče! V imenu vseh najinih predstojnikov in sobratov Vam moreva zagotoviti, da smo pripravljene trpeti in umreti za božjo čast, za pravice in zmago svete Cerkve. Iz temne ječe, Vaša svetost, prosiva za apostolski blagoslov. Blagoslovite to krvavečo zemljo in vse preganjalce katoliške Albanije. Blagoslovite duhovščino, ki živi v nepopisnem trpljenju, njen znaten del pa pričakuje gotove smrti, Vaš blagoslov nam bo dal moč, da bomo lažje prenašali trdo življenje in boj hrepneli, če Bog tako hoče, po mučeništvu...“

Oglašajo se redovnice

Skupina redovnic piše papežu: „Če tudi smo slabotnega spola (ženske), morete z nami računati... Darujemo Vam vse, kar zmoremo s pomočjo božje milosti: najprej trpljenje naših starih in bolnih sester, ki med nami največ trvé. K Vašim nogam polagamo tudi težke dneve, ki jih preživljamo, posebno žrtve naših mladih redovnic, ki spolnjujejo voljo Najvišjega med brnenjem tovarniških strojev. Te ne štejejo žrtev, ne poznajo truda, ker jih krepi zavest, da za Jezusa ni nič pretežko. Sveti oče! Sprejmite njihovo žrtev, da bi po Vašem blagoslovu postale soš zemlje in temelj novega življenja...“

Spoštovanje, ljubezen, pokorščina in zvestoba do Cerkve in njenega poglavarja spreminja slabotne ženske v neustrašene, nepremagljive junakinje. Nesebično in velikodušno vztrajajo tam, kamor jih je poklicala božja Previdnost.

POGOVORI S FANTI

SESTRINO PISMO

„Pismo za vas, Marko,“ je gospodinja hitela nasproti mlademu fantu, ki se je pravkar vrnil z nočnega dela. Marko je hitro pogledal pisavo in z velikim presenečenjem spoznal, da mu po dolgih letih spet piše sestra Anka.

Marko je ljubil Anko, toda v zadnjih letih se mu je dogodilo, da je vedno manj mislil nanjo.

Marko je čeden fant. Sin naše zemlje je! Njegova zgodba je zgodba mnogih naših fantov, ki so se zaradi razmer v domovini rešili v tujino.

Oče mu je že pred leti umrl. Hvala Bogu! Tako mu je bila prihranjena tragedija vojnih in povojnih let.

Markovi bratje so med vojno okužali zapore tujih okupatorjev. Po vojni pa so jih Angleži kot protikomunistične borce vrnili s Koroške v roke komunistov. Odveč bi bilo govoriti, kaj se je zgodilo z njimi...

Marko se je rešil čisto slučajno.

Na domu sta ostali samo še njegova mama in sestra Anka.

Hvala Bogu, naš narod ima še velikih žená! Ti dve sta taki!

Usoda sinov in bratov ju je težko zadelá, toda ni ju zrušila. Ostali sta po-

nosni in neomajno zvesti idealom, za katere so oni padli.

Na kmetiji sta sedaj morali delati vsaka za tri osebe.

A nista se nič ustrašili! Razumeli sta, da veliki časi zahtevajo velikih ljudi. Molili sta več kot kdaj koli in... garali, garali.

Garali sta, kot samo naše kmečke žene zmorejo garati.

☆

Tako je poteklo nekaj let? Marko se je v tujini v skrbi za njuno usodo že nekoliko pomiril.

Toda na lepem so prenehala že itak redka pisma od doma.

Kaj se je zgodilo?

Od sosedovih je Marko zvedel, da so neke noči prišli miličniki, izropali hišo in odvedli mamo in Anko.

Marko je tedaj jokal kot dete.

Časopisi so poročali, da sta se morali zaradi „sodelovanja z zapadnimi kapitalisti proti narodnim oblastem“ zagovarjali pred sodiščem dve kmetici...

To sta bili Markova mama in sestra. Obe sta bili obsojeni na večletno ječo.

☆

Ali čas hitro teče!

Čez dve leti se je mama vrnila. A

zdravje je pustila v zaporu. In srce je pustila tam, pri svoji hčeri.

Na domu je mama dobila vse opustošeno, še žlice ni imela! Toda poguma ni zgubila, vedoč, da trpi za pošteno stvar. Kot vedno, je mnogo molila in... garala, garala. Pred očmi ji je neprestano lebdela slika hčere v zaporu in sinov mučencev.

Ponosna je bila, da so sinovi padli za veliko in sveto stvar. To strašno žrtev je položila Bogu na oltar za zmago Cerkev in lepšo bodočnost domovine.

Toda mama je previsoko cenila svoje sile. Bila je v resnici močna, toda visoka leta, duševno trpljenje in zapor so izčrpali njeno odpornost.

Nekega dne jo je zadela kap.

Dalj časa je bila med življenjem in smrtjo. Ali ostala je pri življenju, samó cela leva stran je ostala hroma.

Bog je vzljubil njeno dušo ter ji je poveril poslanstvo še večjega trpljenja za rešitev naroda.

☆

Marko je medtem že davno zapustil taborišče za begunce, dobil delo, dobro zaslužil in se vživel v nove razmere. Reči moramo celo, da se je še preveč pri-

vadil tujine. Mlad in neizkušen je padel v Bogu odtujeno okolje, ki ga je polagoma čisto osvojilo. Slika domovine, po bitih bratov, mame in sestre je vedno bolj bledela pred njegovimi očmi. Izgubil je na žalost tudi smisel za Cerkev in božje stvar. Še vedno se je sicer smatral za katoličana, ali njegovo katolištvo je postalo samo neka zunanja firma brez vsakega vpliva na njegovo vsakdanje življenje.

Sin strogo katoliške družine je v pivnicah začel upravljati svoj denar in v nočnih lokalih svojo mladost...

Kje so ideali, za katere so umrli njegovi bratje in za katere trpita mama in sestra?

Kje so?!

Tujina jih je odnesla!

Marko ima sedaj nove ideale.

Denar, pijača, ženske so postali njegovi ideali...

Žalostno!

In sramotno!

☆

Anka se je slednjič le vrnila iz zapora.

Zlata vredno dekle! Kakor se zlato očisti v ognju, tako se je njena duša izkristalizirala v ognju silnih dušnih in

„Na Gorenjskem je fletno, kjer ajda zori...“

(Foto L. Erjavec)

Majne stvari

Kadar velike stvari se odmaknejo v daljo in tiho postane po sobi in dolgem hodniku, na steni košuta vzdrti.

Ura zbudi se, srebrno veselo zapoje, kosica na stari preprogi k mladičem zleti, še miza in stol sta slovesna.

Majhne stvari se imajo zaljubljeno rade. Na oknu se žarki igrajo; dokler se ne vrnejo vélike, močne stvari.

Vladimir Kos

telesnih muk. V prvo pismo bratu po dolgih in težkih letih je vlila vso svojo plemenito dušo.

☆

Srečno je pismo priromalo do Marka. Fant se je zaprl v svojo sobo, da bi mogel brati v miru. Z drgetajočimi rokami je pismo odprl in bral:

Dragi Marko!

Vrnila sem se, hvala Bogu! Dolgo je bilo! V začetku se mi je dan zdel daljši od leta. Pisati Ti v tem času nisem mogla, pa sem toliko več molila za Tebe.

Gotovo veš, da so mama že več let v postelji. Pogumno nosijo svoj križ. Mnogo molijo za vse. Naša svetnica so! Včasih so žalostni! Tedaj jokajo zaradi otrok, ki so jih ji pobili, in za Teboj, Marko. Zelo Te želijo še enkrat videti.

Marko, vedno bolj sem prepričana, da brez Boga na tem svetu nikoli ne more napočiti prava svoboda. To, kar imamo tu, sliči bolj peklju kot življenju v svobodi. Strašno so topli našega škofa in mnoge duhovnike samo zaradi njih zvestobe Kristusu.

Pritisk se je v zadnjem času nekoliko zmanjšal, a še vedno ne more biti govora o pravi svobodi.

Narod molči, ker ne sme govoriti.

A kako je s Teboj, Marko? Upam, da v tujini nisi pozabil idealov, zaradi katerih so bratje in tisoči drugih izgubili življenje ter smo vsi toliko pretrpeli.

Saj veš, Marko, moj edini še živější brat in edino upanje naše doma-

čije, kako zelo Te ljubim! A odkrito Ti povem, da bi Te rajši videla mrtvega med ostalimi brati, kakor pa da bi morala zvedeti, da si se v tujini izgubil...

Marko ni mogel več brati. Pismo ga je zadelo v živo. Z rokami si je zakril lice in grenko zaplakal.

„Sestra, ko bi Ti vedela, kako sem zašel!“ je ječal.

„Ko bi moja mama vedela, kako je z menoj...?! — To bi bila njena smrt!“

„Tujina, o tujina, kaj si napravila iz mene?“

„Napravila si me izdajalca, podlega izdajalca!“

„Jaz nesrečnik sem izdal mamó, brate, sestro, domovino, Boga, vse!“

„Jaz sem izdajalec, izdajalec!“

„O Bog!“

☆

Marko se je vrgel na posteljo in zgubljeno buljil v steno.

Ob sestrinem pismu je Marko hipoma spoznal da ne more več tako živeti.

„Kaj storiti?“ se je spraševal.

Ko se je nekoliko umiril, je nadaljeval z branjem sestrinega pisma:

„Kakor je Kristus čez Kalvarijo Velikega petka došel do zmage velikonočnega jutra, tako bomo tudi mi in naš narod, ki smo sedaj na Kalvariji, dosegli zmagoslavje velikonočnega jutra, ako bomo vredni...“

— Ako bomo vredni...

Marko je razumel, da ni vreden...

Postalo ga je sram...

„Toda jaz hočem postati vreden!“ je z vso silo udaril po mizi.

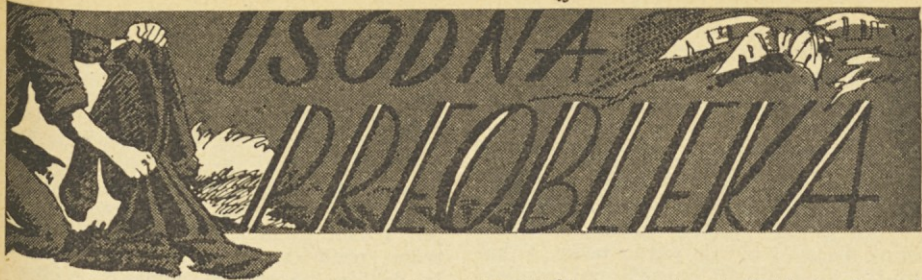
Jaz hočem postati vreden svoje sestre junakinje, mame svetnice, bratov mučencev in vseh onih, ki so umirali z nasmeškom na ustih, srečni, ker umirajo za véliko in sveto stvar.

„Jaz hočem, hočem! — Moj Bog, usmili se me in pomagaj mi!“ se je Marko ihteč vrgel na kolena.

☆

V nedeljskem jutru, ko so po vsem krščanskem svetu zmagoslavno odmevali zvonovi in vabili k službi božji, je Marko po iskreni spovedi ginjeno ponavil: „Hočem, hočem, hočem! — Moj Jezus, pomagaj mi, da bom vreden, za res vreden!“

V-ko

Spisal E. William, ilustriral Hotimir Gorazd

V SPOVEDNICI

Carmody je stopal za cerkovnikom Wongom. Če bi mu kdo hipno posvetil v obraz, bi odkril izrazito bledico na njegovih licih. Najrajši bi ušel, kamor koli že. Zagrabila ga je misel, da se požene goram v naročje in jim zaupa svojo bodočnost. Toda pamet ga je končno spet napravila realista. Spomnil se je, kako je čez dan skrbno vse preiskal, kje bi se mogel rešiti iz zagozde, v katero se je sam spravil. Odkril ni ničesar, kar bi ga vodilo v svobodo.

Pred cerkvijo se je Carmody ustavil. Na um mu je prišel prizor iz Odrješnikovega trpljenja. Ali ni bilo podobno kot z njim tudi s Simonom iz Čirene? Vojak! so mu naložili križ, ne da bi ga vprašali, ali ga hoče ali ne. Tudi Carmody je moral nositi križ, ki ni bil njegov. Najhujše pri tem je bilo, da si ga je sam naložil.

„Zadosti je!“ je zamrmral in se na veliko cerkovnikovo začudenje namesto v cerkev usmeril proti svojemu stanovanju.

Z enim pogledom je objel vse, kar je stalo v sobi in nato začel mrzlično hoditi gori in doli. Dopovedoval si je, da ne sme iti v cerkev in poslušati grehe umazanih Kitajcev. Rešitev vsega zapletenega položaja je bila vendar tako enostavna: vrniti se v obednico, ki jo je pravkar zapustil in tam povedati, da je bil navaden glumec, ki je izrabil smrt očeta O'Shea z namenom, da si odpre pot v svet.

„Da, to bi bilo najbolj naravno in enostavno,“ si je prigovarjal. Toda glas

iz notranjosti mu je ugovarjal: „Tako dejanje bi te izročilo Mieh Yangu v roke!“

Ta razlog je končno odločil. Odločno si je nadel talar. Nato je odprl predal in potegnil iz njega vijoličasto štolo. Pri tem mu je pogled obstal na križu, ki je krasil steno.

„Če bom sedaj bogoskrunsko ravnal, sem za vse odgovoren samo jaz,“ je govoril sam pri sebi. Odločno je stopil na dvorišče, ga prekoračil in zginil skozi cerkvena vrata v notranjost hiše božje. Cerkev je bila skoraj v temi. Samo dve sveči na oltarju sta nekoliko razsvetljevali prostor okrog oltarja in s svojim utripanjem metali pošastne sence po zidu.

Ljudje so sedeli v klopeh in ob spovednici je bila dolga vrsta spovedancev. Z dostojanstvenim korakom je šel mimo njih in pokleknil k obhajilni mizi. Za seboj je čutil gibanje teles, slišal drsanje nog po tlaku, tiho šepetanje in posamezno kašljanje. Pogled na tabernakelj ga je napolnil z grozo, a se je takoj zbral in dejal: „Spovedoval bom, ker ti ljudje v spoved verujejo in jih ne morem odpustiti prevaranih. Zase seveda ne verujem v to početje. Niti ne želim verovati v bodoče.“

Še je klečal, kot da bi čakal, da ga nekdo iz drugega sveta prekolne in kaznuje z bliskom in strelo radi tako ošabnih in izzivajočih se besedi. Pa se ni zgodilo ničesar. Noben glas ni spregovoril, da bi ga obsodil. Naglo se je dvignil in se vsedel v spovednico. Sprva ni videl ničesar, tako je bilo temno. Nato je poizkusil, ali dobro delujeta vrataci na

obeh straneh spovednice. Ko je to storil, je zaprl levo in prislonil uho na desno odprtino. Zaslišal je glas, glas kitajskega vernika, ki je govoril slabo angleščino.

„Oče, odpusti mi, kajti grešil sem!“

Carmody grehov ni hotel poslušati. Ko je Kitajec nehal s pripovedovanjem, je spregovoril besede odveze v latinščini. To zanj ni bilo ravno težko. V katoliških zavodih in pozneje na katoliški univerzi je imel priliko, da se doobra seznanj z latinskim jezikom. In potem, ko je „spovedal“ starca Li Kwana, je imel spet časa dovolj, da si je iz obrednika prisvojil besedilo odveze in se ga dobro naučil na pamet.

„Za pokoro boš zmolil pet očenašev in zdravamarij,“ je dejal spovedancu.

Dvignil je desnico in medtem, ko je Kitajec molil kesanje, je Carmody spregovoril besede odpuščanja. Zaprl je lico na desni in se nagnil k tisti na nasprotni strani, ne da bi se zavedal, da bo moral to ponoviti velikokrat.

Grehi in strasti spovedancev so za-

Predno je Carmody začel spovedovati, je stopil pred oltar, kot da bi hotel moliti in se zbrati. Zbrani kitajski verniki so spoštljivo sledili njegovim kretnjam

čeli dobivati v Carmodyjevi glavi določno obliko. Groza ga je postalo, ko je videl strašno duhovno revščino ljudi, ki so iskali njegove pomoči. Niso grešili v duhu, grešili so v mesu, in to na najbolj odvratne načine. Kadar se niso mogli točno izraziti, so greh opisali. Njih besede so dihale pokvarjenost, užitek, sovraštvo in krutost. Neomajno so verjeli v moč duhovnikove odveze. Bili so trdno prepričani, da je Bog usmiljen in da jim bo gotovo odpustil. Njihova vera je bila močnejša kot Carmodyjeva, ki je odvezoval od grehov, kot da bi bil avtomat.

Carmody je mislil na modrece preteklih desetletij. V svojem liberalizmu so skušali osmešiti misel in dejstvo greha, kot da je greh le iznajdba Cerkve in njenih duhovnikov.

„Lahko je to delati,“ si je mislil Carmody pri sebi, „dokler učiš, kje na univerzi svojo filozofijo. Naj bi Kant in Schopenhauer, pa Freud in Marx, pa še drugi iz njih družbe le za eno uro vstopili v spovednico! Izginila bi z njih ustnen porogljiva beseda in z grozo bi spoznali, kot jaz zdajle, da je greh resničnost, strašna resničnost.“

Carmody je začutil globoko sočutje do teh živalskih Kitajcev. Že ni več delil samo odveze. Na ustnice so mu prihajale besede tolažbe, opominjevanja, grožnje, pouka.

Po eni uri spovedovanja si je privoščil majhen odmor. Pustil je obe vratci zaprti in se naslonil na steno spovednice. Bil je popolnoma premočen od potu. Sedaj je popolnoma razumel, zakaj je božji Sin na Oljski gori ob pogledu na grehe vseh časov in krajev potil krvavi pot.

Jim Carmody se je nenadoma začutil majhnega. Njegov napuh se je razlezel v nič. Položil si je glavo med roke in telo mu je drhtelo od razburjenja. Začutil je v sebi bližino Boga in priznal njegovo bivanje. Ne da bi hotel, so se mu ustnice začele pregibati v molitvi. Besede kesanja so mu vrele iz jezika.

Nato je dvignil glavo. „Gospod,“ je govoril skrušeno, „Tebi se spovedujejo,

ne meni; prepričani so, da sem pravi duhovnik; odpusti jim zato grehe. Ne jezi se nanje. Storijo vse, kar morejo, toda njihova slabost je silnejša kot njih dobra volja.“

Carmody se je spet sklonil k nemu izmed okenc in ga odprl. Nova poplava človeške revščine se je zilila nadenj. Ni ga več vznemirjala. Bil je vesel, da jim more nuditi olajšanje in jih napraviti srečne.

Ko je odpravil zadnjega vernika, se je dvignil in z opotekajočim korakom odšel proti svoji sobi. „Ostal bom tukaj, dokler Bog tako hoče, kajti tem ljudem sem potreben. Naj On popravi moja neveljavna dejanja in jih napolni z milostjo.“

Sedaj se mu je zazdelo popolnoma naravno, da naslednji dan opravi tudi sveto mašo. „Ne smem pustiti ljudi brez te največje dobrine katoliške vere,“ si je dejal. „Treba bo porabiti noč za jutrišnji nastop v cerkvi. Maša je preveč komplicirana, da bi se je smel le površno naučiti. Vsakdo bi to opazil v prvem hipu.“

Skoro do jutra je bilo videti luč v Carmodyjevi sobi. John Wong si je prinesel naslonjač in ga postavil na hodnik, ki ga je križal tenek pramen svetlobe, ki je prihajal pod vrati iz Carmodyjeve sobe. Dan je bil sicer za cerkvnika zelo naporen: spremljal je svojega gospoda skozi številna naselja, vztrajal v cerkvi, dokler je bilo kaj spovedovanja in sedaj je čutil za svojo dolžnost, da čuje ob strani misijonarja, kajti morda bi ga utegnili ta še potrebovati.

John Wong se je boril s spancem, toda ni se mu dal premagati. Od časa do časa mu je švignil preko obraza zadovoljen nasmešek, kateremu je bilo primešano nekaj samodopadenja nad vestno izpolnjeno dolžnostjo.

„Tale,“ tako je mislil pri sebi o Carmodyju, „mora biti zelo dober duhovnik. Zelo pobožen in svet.“

Končno je pramen iz misijonarjeve sobe izginil. Hodnik je objela popolna tema. V njej je tudi John Wong našel zasluženi počitek.

Indija omejuje vstop novim misijonarjem. Zvezna indijska vlada bo odslej dovoljevala vstop v Indijo samo tistim tujim misijonarjem, ki se odlikujejo po zmožnostih in znanju v tistih strokah, v katerih jih indijski duhovniki ne morejo nadomestiti. Ta odredba indijske vlade, objavljena 8. aprila, velja za ustanovitve novih in za delovanje že obstoječih misijonskih ustanov. Misijonarji, ki že 5 let delujejo v Indiji morejo deželo zapustiti in se spet vrniti, kadar hočejo. Vsi misijonarji, ki so zdaj v Indiji, bodo mogli nadaljevati svoje delo, če se ne bodo zapletali v „protinarodno“ delovanje. — Indijski škof Pothacamury (Bangalore) izjavlja, da je ta odredba vlade proti tujim misijonarjem proti narodni ustavi in v veliko škodo katoliški Cerkvi v Indiji. Do tega postopanja s tujimi misijonarji je vlado privedla najbrž pretirana trditev, ki se vedno bolj pogosto ponavlja, da je indijska kultura nujno združena s poganskim hinduizmom, ki je vera večina prebivalcev. Nanjo tudi vplivajo pretirani nacionalisti, ki trdijo, da si dežela sama lahko pomaga — brez tujecev. Misijonarjem podtikajo, da podpirajo protinarodno delovanje in nižjim kastam, v katerih so nepismeni ljudje, nudijo razne socialne in tvarne koristi. Bojé se tudi, da bi v krajih, kjer krščanstvo posebno napreduje, ne ustanovili svoje posebno države in jo ločili od ostale Indije.

Dva misijonarja, izgnana iz Kitajske, sta julija 1954 obenem z drugimi romarji na trgu svetega Petra v Rimu prejela blagoslov svetega očeta. Potem sta mu hvaležno pisala:

„To je bila edina milost, ki sva jo prišla iskat v Rim. Vendar prej ne smeva oditi, dokler Vaši svetosti ne izročiva poslanice, ki sva jo prinesla. Preden sva prišla sem, sva bila 14 mesecev v komunistični ječi v Šanghaju. Obtožena sva bila, da sva vatikanska vohuna... Najini sobratje, kitajski duhovniki, ne morejo niti obiskat Vaše svetosti. Zato so prosili naju, da Vam v njihovem imenu sporočiva, da so neomajno zvesti Vaši vzvišeni osebi...“

So na samo za DEKLETA!

DEKLE, KI IMAŠ ČAS
TUDI ZA DRUGE

Da ni po drugi svetovni vojski zmagal v Italiji komunizem, ima zaslugo med drugimi v veliki meri tudi neznan brivec iz Southamptona v državi New York. Smeješ se. In vendar je res. Poslušaj! Ko je italijanski narod začel dvoriti komunizmu, je ta preprosti brivec, Italijan po rodu, ki je prišel v Severno Ameriko leta 1913, začel miš'iti, da mora nekaj ukreniti proti. Zdelo se mu je smešno: en sam neznan človek proti grozni sili komunizma. A je vseeno začel. Jel je pošiljati pisma svojim sorodnikom na Sicilijo o tem, kaj pomeni svoboda in demokracija v Severni Ameriki in kaj vse bi lahko pomenila Italijanom, ko bi se tega zavedali in delali v ta namen. Zatem je začel pisariti sorodnikom svoje žene na Sicilijo. Dalje je ukazal svojim otrokom, da so pošiljali podobna pisma v Italijo. Poiskal je zvezo z vsemi časopisi v New Yorku in jih prosil, naj mu pomagajo pri tem podjetju. Navezal je stike s prijatelji, ki so imeli sorodnike v Italiji, in jih prosil, da sodelujejo. Nadaljevali so z delom trgovci, mlade žene vojakov in častnikov, gospodinje in predstojniki redov.

In kakšen je bil odgovor? Poplava

iskrenih pisem je začela prihajati iz Italije z obljubami, da se bodo borili za demokracijo. Nobena organizacija bi tega ne zmogla, kar je storilo teh nešteto Severoamerikancev: vstopili so v srce italijanskega naroda. In treba je poudariti, da je en sam človek to začel. Tisti brivec, tisti neznan človek, ki si se mu prej smejala. In veš zakaj? Ker je imel čas tudi za druge.

Čas je velika dobrina. Slovenci to izražamo z rekom, da je čas zlato. Čas je eden od talentov, ki nam ga je Bog dal. Je kapital, ki ga vsak različno nalagamo v tem življenju. In kakor so ljudje, ki težko dajo denar iz rok, tako so drugi, ki nimajo niti trenutka za druge. Vse zase in samo zase. Oboje je skopost, a druga je grša.

Včasih so bili splošno prepričani, da je zemlja središče vesolja, okrog katere plešejo zvezde. Potem je znanost dokazala, da stoji v središču sonce in da se zemlja z ostalimi planeti vrti okrog njega. So dekleta, ki menijo, da so središče vsega dogajanja, okrog katerih bi naj se vse vrtelo. Pa pozabljajo, da stoji v središču Bog, okrog katerega morajo one iti. In Bog jim je dal čas tudi za druge.

Poglej okrog sebe: npravna in materialna revščina! Uboštvo, bolezen, bolečina, zmota, nevednost, materializem, strast, zloba, greh... In misliš, da ni-maš nobene dolžnosti z ozirom na vse to?

Keller piše v svoji knjigi: „Vi lahko spremenite svet“, da je predaval po Indijani preprostim, poštenim ljudem. Vseč so mu bili, pa jim je dejal ob neki priliki: „Ko bi imeli ljudi z vašim do-brim čutom, da bi učili na naših univerzah, pisali po naših časopisih, revijah in knjigah, vodili radijske programe in fil-me, predsedovali sindikatom in vladali, bi šlo vse bolje v naši deželi in po vsem svetu.“ Po predavanju se mu je približal mož srednjih let. Ni bil videti ne jezen ne zadovoljen zaradi predavanja. Stisnil mu je roko in enostavno rekel: „Jaz sem iz Kokoma in v Kokomu gre vse dobro.“ In na koncu Keller dodaja: „V tej kratki opazki je mož povzel, ne da bi se mogoče zavedel, glavno oviro za mir na svetu. Dobri se v svoji večini

brigajo samo zase, medtem ko so po-kvarjenci vedno pripravljeni, da vplivajo na druge.“

Zdi se Ti, da sama ne moreš storiti mnogo proti tolikemu zlu. In vendar. Kaj ni bil tisti brivec iz Severne Amerike sam? Tudi o. Pierre v Parizu je en sam človek, pa je tisoč in več družinam zgra-dil hišo. Tudi Ivana Arška je bila sama. Rekla boš, da je bila ona svetnica, Ti pa nisi. Nič hudega. En sam človek mnogo pomeni. Naj Ti navedem zgled.

V kolizeju mesta Los Angeles je bilo zbranih več stotisoč gledalcev, ki so prav tako kot Ti mislili, da en sam človek ne more storiti bogvečesa. Bilo je ponoči. Napovedovalec se je približal k mikrofonu in rekel: „Mnogo vas mogoče pogosto misli, da vaše delo ni važno, ker je zelo majhno. A se motite. Naj-neznatnejša oseba je lahko izredno važna. Vsakdo od vas lahko zelo vpliva. Vam bom takoj dokazal.“ Vse luči v stadionu so v trenutku ugasnile. Napo-vedovalec je prižgal vžigalico in v temi

Ziljanka in Rožan-
ka na vrtu
(Foto V. Zaletel,
Koroška)

je zasvetil plamenček, ki so ga lahko vsi videli. „Tako. Ali vidite važnost majhne lučke?“ je rekel. „A če bi vsi vi prižgali vsak po eno luč...“ Po vsem stadionu je bilo čuti prasketanje vžigalic, ki so se vžigale, in v trenutku je stotisoč plamenčkov razsvetlilo poletno noč.

Res, en sam človek, eno samo dekle lahko ogromno pomeni. Ni treba posebnih šol za to, ne posebne vzgoje. Bog je izbral nespametne, da bi zmedel pametne, pravi sveto pismo. Samo zavedati se je treba, da imamo kristjani rešenje sveta v svojih rokah, in pa čas je treba imeti za druge.

Na mestu, ki ga imaš v življenju, vplivaš, tudi če nočeš. Vplivaš v dobro ali v zlo, gradiš ali podiraš. Tisti, ki so okrog Tebe, se počasi a gotovo nalezejo Tvojega krščanskega ali pa poganškega duha. In za svoje vplive si odgovorna.

Pa še nekaj je! Skrbeti samo zase je pogosto isto kot propasti. Sama obramba je več kot v enem primeru že poraz. Napad je najboljša obramba. Če ne boš Ti zavestno okolja dvigala, Te bo svet nezavestno vlekel navzdol. In žalostna bi bila ugotovitev, da si padla prav zato, ker si imela čas samo zase. Nasprotno je pa res, da si se vselej, ko si svojo prijateljico dvignila k Bogu, tudi sama dvignila.

Treba je torej delati, biti apostol. Sam ali v organizaciji, v eni ali v drugi, to je navsezadnje drugotnega pomena, čeprav je delo uspešnejše, kadar je organizirano, kot če ga nekdo upravlja sam, in čeprav so tudi nekatere organizacije zaradi svojih metod uspešnejše kot druge. A vse to navsezadnje ni najbolj važno. Važno, zares važno je, da si apostol.

Področje je ogromno. Si majhna celica v svetovnem telesu. Srečavaš se z ljudmi najrazličnejših narodnosti. A vsem lahko posreduješ nekaj od luči, ki jo imaš, nekaj od ognja, ki v Tebi gori. V tovarni: ni važno, če je sodelavka Argentinka ali Kitajka, Španka ali Italijanka. Važno je, da je že začela živeti svojo večnost, čeprav se tega mogoče ne zaveda, in važno je, da ne izgubi svoje sreče. Tu bo Tvoj vpliv prišel prav. —

Ali na avtobusu, v vlaku. Ne vidiš, kako so ti obrazi včasih čisto brez tistega ognja poštenosti in čistosti? Tudi tu lahko ogromno storiš. Saj ni edino sredstvo apostolata delo, beseda, Molitev in trpljenje sta prav tako važna, a še neskončno učinkovitejša. In na cesti in v kopališču in v kinu in... na tisoč krajih!

Pa razen tega si Ti Slovenka. In ti nalaga nove dolžnosti. Tudi tu je ogromno dela. Slovenski tisk, verski in drugi, bi marsikje spet prižgal ugašajočo luč katoličanstva in slovenstva. A treba je ljudi, ki bi se žrtvovali, da bi mogoče po blatu in prahu poiskali to in drugo družino in bi za uslugo prejeli zmerjanje. Toda treba je iti k njim, kot dobri pastir hodi za izgubljeno ovco.

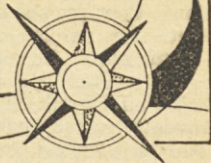
A nečesa pri vsem ne pozabi. Da je osnovna za tako delo ljubezen. Brez ljubezni se tu nič ne opravi. Ljubezen ne izključuje nikogar. Smešen bi bil apostol samo za ene, druge pa bi pustil v miru. Saj veš, da belgijski žosisti molijo in spreobračajo tudi komuniste. — Ljubezen se ne boji žrtev. Doma v fotelju je res težko apostolsko delovati. — Ljubezen gradi in nikdar ne podira. Saj veš, da so komunisti že večkrat sprli ljudi med seboj v katoliškem taboru, da so lahko sami zavladali na razvalinah. Ljubezen... Pa naj se še tako trudim, nikdar bi ljubezni tako sijajno ne označila, kot jo je sv. Pavel. Naj za konec prepisem njegove besede, ne da bi jih razlagala, ker bi lahko postala osebna. A Te prosim, da se ustaviš pri vsaki besedi in jo premišliš v zvezi s seboj. Sv. Pavel je bil eden največjih apostolov vseh časov in ko je te besede pisal, je bil od Svetega Duha navdihnut. Zato imajo polno veljavo.

„Ljubezen je potrpljiva, je dobrotljiva; ljubezen ni nevoščljiva, se ne ponauša, se ne napihuje; ni prešerna, ne išče svojega, se ne da razdražiti, ne misli hudega; se ne veseli krivice, vesel se pa resnice, vse opraviči, vse veruje, vse upa, vse prenaša... Prizadevajte si, da boste imeli ljubezen.“

Ljubezen ne išče svojega, pravi sveti Pavel. Da, ljubezen ima čas tudi za druge

Pozdrav Tebi in Tvojim

Teta Katja.

PRODEKAN JERNEJ HAFNER

8. 9. 1888 — 12. 6. 1955

V nedeljo zvečer 12. junija 1955 je v taborišču v Spittalu umrl prodekan Jernej Hafner. Zjutraj je še maševal in nihče ni mislil, da bo zvečer ob 11 mrlič. Ko se je vrnil od svete maše, je opazil, da ima v čevlju moko. Na nogi mu je počila koža in kmalu je bil čevelj poln vode. Gospod Jernej je imel pojav za dobro znamenje. Vodenica ga je mučila že dolga leta. Če bi z vsakdanjimi polivi spravil vodo iz zgornjega telesa proti nogi, da bi se tam odtekala, — tako je mislil, — potem bi se utegnil spet za nekaj časa popraviti. Ker se mu je zdelo, da ga nekoliko mrazi, se je vlegel v posteljo. To ni bilo nič posebnega. Saj je zadnja leta veliko preležal. Le to je bilo posebno, da ni imel pravega miru, da se je vedno preseljeval iz sobe v sobo in da opoldne ni imel nobenega teka. Začel je tudi izredno bruhati. Taboriščni zdravnik dr. France Polanec je imel za najbolj pametno, da ga premesti v taboriščno ambulanto. Jernejev položaj se mu ni dopadel. Domneval je, da se mu življenje steka. Imel je prav. Opozoril je taboriščnega župnika g. Toneta Miklavčiča, naj računata tudi s smrtjo. Gospod Miklavčič mu je podelil sv. maziljenje in opravil molitve za umirajoče.

Gospod Jernej, ki se je smrti z veliko silo in močjo upiral toliko let, je zadnji dan kar nekam opešal. Moči so se izrabile. Nič več ni maral podvzeti. Zadnje ure je ležal, večinoma mižal in skoro nič govoril. V dolgoletnem boju z boleznijo je opešal in omagal. Svoj zemeljski tek je dokončal. Naj počiva v miru!

V sredo 5. junija 1955 smo ga pokopali poleg pokojnega g. Miha Burja. Pogreba so se udeležili skoro vsi sorodniki iz Celovca, svak Obersne z Rožnika

pri Ljubljani, mnogo taboriščnikov, ki so se mogli odtrgati od dela, upravnik taborišča in 26 duhovskih tovarišev. Škof je poslal svojega kanonika dr. Filipa Bugelniga. Prišel je tudi nekdanji vojaški superior g. Gasser, s katerim je pokojni v prvi svetovni vojski nekaj časa skupaj služboval kot vojaški kurat. V lepih in prisrčnih besedah se je ob odprtem grobu poslovil od g. Jerneja v svojem in v imenu nekdanjih živih in umrlih bojevnikov izza prve svetovne vojske. Povdaril je, da je bil pokojni vojakom v vsakem pogledu dober, požrtvovalen, hraber in skrben dušni pastir. Zato jim je ostal v tako dobrem spominu.

Ob desetih dopoldne so pogrebci truplo prenesli v cerkev v Edlingu. Pogreb je vodil mons. dr. Jože Jagodic ob asistenci g. Iskra iz Rima in g. Pibernika iz Nussdorfa iz vzhodne Tirolske. Taboriščniki so prispevali izredno veliko vencev. Žalni spreved je bil lep in duhovnika g. Jerneja Hafnerja vreden. Polnoštevilo so se udeležili pogreba tudi vsi spittalski duhovniki z gospodom dekanom Andrejem Dollingerjem na čelu. Ves pogrebni obred je bil slovenski. Za petje sta skrbela predvsem g. Silvo Mihelič in g. Vilko Pipp.

V cerkvi, ki je bila res čisto polna, je g. mons. dr. Jagodic imel najprej Requiem, nato pa se je v izčrpnem govoru poslovil od pokojnega. Ob njegovih besedah smo še enkrat v duhu prehodili vso Jernejovo življenjsko pot od zgodnje mladosti ki jo je preživel v Kropi, preko gimnazije v Kranju, preko semenišča v Ljubljani in nato mimo vseh njegovih težkih in napornih dušnopastirskih mest v ljubljanski škofiji. Podoživljali smo njegovo bivanje v Velikih Laščah in v Kranju, spremljali smo ga kot kurata v prvi svetovni vojni, kot neustranjenega borca za slovensko Koroško, kot

delavnega kaplana pri Sv. Petru v Ljubljani, kjer je poleg vsega drugega povelil še veliko moči „Orlu“ in Prosvetni zvezi. Od tam smo sledili pridigarju v Stari trg pri Ložu, kjer je pokojni bil župnik. Spominjali smo se njegovega vsestranskega gospodarskega delovanja. Nato smo šli z njim v Moravče, kjer je posebno zadnja leta razvil izredno delavnost, ko je zaradi pomanjkanja duhovnikov, ki so jih Nemci pregnali, v letih 1942—1945 opravil kar devet župnij.

Do prihoda Nemcev je v okviru Orla ali Prosvetne zveze skoro vsako leto vodil kako večje potovanje kakor n. pr. v Prago, Brno, Rim, Berlin, Pariz, Lurd itd. Zaradi tega vsestranskega delovanja in udeleževanja je bilo malo Slovencev, ki bi jim bilo ime Jernej Hafner neznano. Naj mu zaradi tega „Duhovno življenje“ tudi ob njegovi smrti privošči nekaj več vrstic!

V maju 1945 se je pokojni gospod Jernej odločil za begunstvo, dasi verjetno zanj ni bilo ravno neogibno potrebno. Od strani nasprotnikov bi se mu najbrž ne bilo nič zgodilo. A je bilo kljub temu prav, da je šel, ker se je čutil z begunci mnogo bolj duhovno povezanega.

G. Jernej Hafner je z ostalimi protikomunističnimi begunci preživel vse tegobe vetrinskega taborišča, prišel nato v Lienz in končno v Spittal.

S prihodom v Spittal se je zdelo, da je v taborišču zanj premalo dela. Duhovnikov je bilo takrat v taborišču več kot preveč. Življenje v taborišču je bilo težko in v mnogih stvareh neprijetno. Z dekanom Andrejem Dollingerjem sta se kot stara vojaška kurata odlično razumela. Beseda je dala besedo in tako je odšel gospod Jernej po Dollingerjevem posredovanju kot upravitelj v gorsko župnijo Stockenboi. S seboj je vzel tudi obe nekdanji postrežnici Micko in Tino. Bivanje v Stockenboi je bilo menda od vseh bivanj na Jernejevi življenjski poti najbolj trdo. Ni sicer zabavljal ali tožil, — to ni bilo v Hafnerjevi naravi, — a iz vsega njegovega pripovedovanja se je dalo sklepati, da mu je Stockenboi enkrat za vselej vzel veselje do kakršnekoli župnije na Koroškem. Ko je

sprevidel, da se niti v malem in skromnem župnišču ne more uveljaviti, se je rajši vrnil v taborišče.

Po vrnitvi v taborišče se je kmalu oglasila bolezen. Moral je iskati pomoči v bolnišnici v Celovcu. Nagajala sta vodenica in srce. Odslej se je začel za g. Jerneja križev pot, ki ga zdravi moremo komaj slutiti. Mnogi, ki so ga v Celovcu obiskali, so bili mnenja, da so mu ure štete. Njegovo zdravje je kazalo zelo slabo. Pa tudi g. Hafner sam se je bolnišnice naveličal. Zdelo se mu je, da z zdravniki in zdravili ne gre nikamor naprej in da bo prej ali slej omagal. Zato je vse skupaj popustil in se nepričakovano vrnil v Spittal. Začel se je zdraviti na svojo pest. Predvsem je gojil sončenje, polivanje z vodo in strog red v jedi. V naše veliko začudenje se je odlično opomogel. Morda mu ne delam krivice, če rečem, da je mož, ki je bil po naravi izredno trmast, zdaj vso svojo trmo obrnil v boj proti bolezni in smrti. V tem smo ga vsi občudovali. Neverjetno je, kako dolgo se mu je posrečilo kljubovati. Včasih sem ga obiskal v njegovem skromnem stanovanju, drugi smo se sešli pri g. Tonetu Miklavčiču, včasih me je počakal ob taboriščni ograji, če je vedel, da se bom v tem času peljal s kolesom proti Marijini kapeli ob cesti, kjer je zdaj taboriščna služba božja, a vedno sem pri tem imel občutek, da moža samo še silna volja in trma držita pri življenju. Njegov izraz je bil tako zdelan in zmučen, kot se pri ljudeh, ki hodijo okrog med ljudmi, redno ne vidi. Opešanost in trpljenje sta se brala z obraza. Kdor pa je z njim govoril, je vse to lahko prezrl. G. Hafner o svojih bolečinah ni govoril. Duh mu je bil prožen do zadnjega. Rad je bral, se zanimal za politiko, debatiral, opazoval kritično življenje in delovanje po taborišču, bil kljub bolezni in slabosti zdaj v tej ali oni baraki, dasi taborišča sicer že dlje ni mogel več zapustiti. Vabili so ga tu in tam v mesto ali tudi kam drugam, pa je vedno odklonil, ker se je čutil preslabotnega. V taborišču se pa ni dal ugnati. Če je le mogel, je prevzel nedeljsko mašo in pridigo. Ob nedeljskih večerih je z veseljem predaval v društvu. Z eno besedo: želel je biti

na vseh poljih delaven. V tem je bil veren učenec dr. Janeza Ev. Kreka. Zadnja leta je bil izvoljen tudi v odbor za karitativno delovanje v taborišču, kar mu na žalost število prijateljev ni povečalo. Tudi on je moral spoznati z vso bridkostjo, kako nevaležno je karitativno udejstvovanje med taboriščniki, čeprav je še tako potrebno.

S Hafnerjem je izgubilo taborišče markantno osebnost. Večkrat sem si mislil: Če bi ta mož ne bil tako zelo bolan, kaj bi bil nehoče in nevede v taborišču pomenil? Bil je mož izredne volje, ki ga je nehoče porivala v smer trme in trdote. A prav zaradi svoje železne volje je bil tudi za čuda samostojen v gledanju in presojanju, dostikrat tako, da je bil v svojem mnenju že kar osamljen. To ga ni motilo. Saj ni maral hoditi za drugimi. Če pa včasih drugi niso marali za njim, je ostal pač sam. Tako smo šli v mnogih mnenjih navzkriž. In vendar g. Jernej ni bil kak posebej ali samohodec. Na dnu njegove osebnosti je bilo nekaj, kar je neprestano družilo in spajalo. Imel je nekaj prirojen ali priučen čut za obzirnost, pravičnost in plemenitost. Pazil je na vse mnogoštevilne malenkosti, s katerimi se ohrani naklonjenost bližnjega ter vestno in natančno in pozorno pazil na vse podrobnosti, kar bi mu v njegovi boleznì skoro ne pripisoval. Treba mu je priznati, da je imel dobro in sočutno srce, s katerim je hotel vsakemu in povsod pomagati. Imel je bister razum, s katerim je neprestano odvozljal kake zamotamosti in nejasnosti. Njegov duh je vedno samostojno snoval. Zato je bil razgovor z njim zanimiv in bogat.

Kot duhovnik je bil preprosto veren in pobožen. A posebnosti in pretiranosti ni odobraval in jih tudi sam ni gojil. Za kake čustvene izlive ni imel smisla, ker je bil vse preveč mož. V razmerju do Boga in ljudi je ljubil red, ki se je izkazal posebno ob njegovi nenadni smrti. Zapustil je vse v najlepšem redu.

Nikdar ga nisem slišal zabavljati ali godrnjati. Vedno je bil veder in pripravljav da smeh ali šalo. Nikdar ni obžaloval, da se je odločil za begunstvo. Kljub prigovarjanju nekaterih sorodnikov se ni hotel ukvarjati z mislijo, kako

bi korak, ki ga je popeljal v begunstvo, usmeril nazaj domov. Za kar se je odločil, je hotel nositi do konca. V tem nam je lahko lep vzor. Prenašal je pomanjkanje in bolezen kot mož.

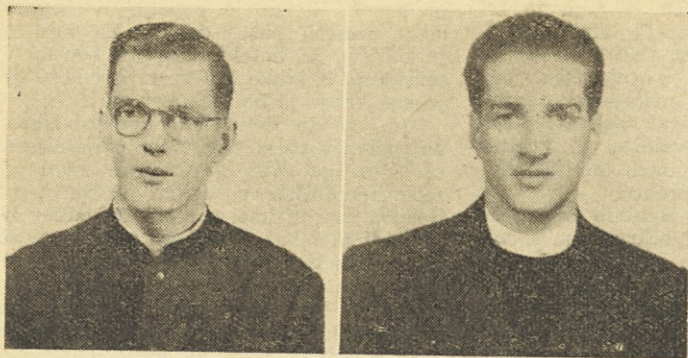
Naj bo na tem mestu izrečena iskrena zahvala vsem njegovim prijateljem, ki so se ga tako ali drugače sami od sebe spominjali s kakim prispevkom. Gospod sam ni imel nobenih dohodkov in jih tudi ni iskal. Prosil ali moledeval ni nikdar. Tudi v tem je bil možat. Če se ga je pa kak prijatelj kdaj spomnil, mu je bil hvaležen. Največja dobrotnica mu je bila gotovo njegova gospodinja Marija Podlogar, ki mu je 25 let zvesto služila in posebno zadnja leta, ko sta oba obiskovala bolezen in pomanjkanje, nesebično prenašala vse težave, ne da bi kdaj popraševala po kakem zaslužku ali sama gledala po kakem drugem bolj donosnem delu. Če bi te zveste in požrtvovalne duše ne imel, bi bil g. Jernej velik revež.

G. Jernej Hafner je svoj tek ne samo dokončal, temveč tudi pošteno do trpel. Zato upajmo, da mu je bila v večnosti prihranjena neokrnjena krona pravičnosti. Bog daj!

Prof. Pavel Slapar

ARGENTINA

Dve novi maši. V nedeljo 31. julija je naslovni škof iz Iborá mons. Julian P. Martínez posvetil v novi semeniški kapeli dva dijakona slovenskega semenišča iz Adrogué. Sta to čč. gg. Franc Himelreich in Jošt Martelanc. Obredi so potekali vsem vidno, najvažnejše dele pa je še posebej sproti razlagal semeniški spiritual dr. Filip Žakelj. Novi mladinski zbor Apostolske šole je med obredi prav dovršeno prepeval. Ob koncu so vsi navzoči doživeto zapeli „Novi mašnik, bodi pozdravljen“, novoposvečena gospoda pa sta privikrat podelila duhovniški blagoslov. Po posvečenju je vodstvo zavoda za vse navzoče priredilo skromen zajtrk, najožji sorodniki in prijatelji pa so ostali skupno z g. škofom, čč. gg. novomašnikoma, semeniškim vodstvom, bogoslovci in dijaki pri svečanem kosilu. Popoldne je č. g. Franc Himelreich ob asistenci č. g. Martelanca opr-

Letošnja novomašnika iz Adrogué č. g. Franc Himelreich in Jošt Martelanc

vil pete litanije Matere božje, nakar sta oba g. g. novomašnika še enkrat podelila novomašniški blagoslov. Bil je zares dan, „ki ga je naredil Gospod“.

Č. g. Franc Himelreich se je rodil v Ljubljani leta 1927. Gimnazijo je obiskoval najprej v Ljubljani, nato pa kot begunec v Spittalau na Koroškem. V bogoslovje je vstopil leta 1949. Najprej je študiral v San Luisu, od l. 1951 pa v Adrogué. Novomašno slavje so mu pripravili sošolci iz begunskih let. Opravil je prvo sv. mašo 7. avgusta v župni cerkvi Florida, pridigal pa mu je č. g. direktor Anton Orehar. Starše ima g. novomašnik še žive v Ljubljani. V duhu so se mogli združiti z njim, ki je mislil nanje, ko je prvokrat klical Gospoda na oltar.

Č. g. Jošt Martelanc je tudi iz Ljubljane, kjer se je rodil leta 1932. Gimnazijske študije je opravil v Ljubljani in Gorici. Leta 1945 ga je zadel težek udarec. Slovenski komunisti so mu že v času anglo-ameriške zasedbe ugrabili očeta in mater, o katerih kasneje ni mogel ničesar več zvedeti. Ostal je sirota z bratom Markom in dvema sestrama. Leta 1948 je prišel z bratom v Argentino in vstopil v slovensko semenišče v San Luisu, od koder se je l. 1951 preselil v Adrogué. Novo mašo je zapel prvič 14. avgusta v salezijanski kapeli sv. Frančiška Saleškega, kjer imajo Slovenci vsako nedeljo redno službo božjo. Slavnostni govornik je bil univ. prof. dr. Ivan Ahčin. V veliko tolažbo pa je bila g. novomašniku navzočnost njegovih dveh

sester, ki sta prihiteli iz Sev. Amerike, kjer sedaj živita, na slavje svojega brata.

Semenišče v Adrogué je dobilo novo lice. Ker je gojencev za Apostolsko šolo vedno več, je bilo potrebno misliti na potrebno povečavo obstoječih prostorov. Dela so se pričela v začetku šolskega leta, t. j. malo pred veliko nočjo. Sedaj so v glavnem končana. Glavno in najvažnejše je nova kapela, ki je bila neobhodno potrebna, saj je bila stara mnogo premajhna. Nova kapela meri 14 krat 6 m in ima tudi lično zakristijo ob strani. Poleg kapele je bilo zgrajenih še nekaj sob, tako da je sedaj poslopje zelo obširno in prostor dobro izrabljen.

KANADA

Slovenska fara Marije Pomagaj v Toronto je doživela v nedeljo 5. julija slovesnost nove maše, ki jo je daroval rev. Alojzij Ambrožič, rodom iz Dóbrove pri Ljubljani. G. novomašnik je imel srečo, da sta ga oče in mati pospremila k oltarju. Prav tako je bil ob njem njegov stric frančiškanski pater Bernard Ambrožič, ki letos obhaja štiridesletnico svojega duhovništva. Novomašni pridigar je bil škof dr. Gregorij Rožman, ki je povdaril zlasti misel, da je duhovnik srednik med Bogom in ljudmi. Pri maši so asistirali p. Ambrožič kot presbyter asistens, p. Odilo Hajnšek OFM kot dijakon, rev. Edvin Oman, župnik v Minnesoti pa kot subdijakon. Med gosti sta bila me drugimi sivolasi dobrovski

župnik č. g. Jožef Klopčič in mons. Matija Škerbec. Na koru je pel zbor slovenske župnije Vodopivčevo latinsko mašo v čast sv. Vincencija.

Slovinci iz Toronta in drugih delov južnega Ontarija radi romajo v Midland, na kraj, kjer so živeli in pretrpeli mučeniško smrt jezuitski misijonarji, ki so pred dobrimi tri sto leti tam okrog oznanjevali sv. vero indijanskemu plemenu Huroncev. Romanje Slovencev v Midland je prišlo že kar v navado. Od leta 1949 se ponavlja vsako leto. Letos so romali 26. junija. Romanje je vodil škof dr. Gregorij Rožman. Posvečeno je bilo spominu naših žrtev, ki so padle v času komunistične revolucije na slovenskih tleh. Sveta maša se je darovala za trpečo Cerkev v Sloveniji. Popoldne je bil sv. križev pot in pete litanije.

Tudi letos so mogle žene in dekleta opraviti zaprte duhovne vaje. Vodil jih je škof dr. Rožman od 29. julija zvečer do 1. avgusta popoldne.

Slovinci iz Val D'Or so slovenski cerkvi v Torontu poklonili dve lepi dalmatiki. Stroške, ki so bili 200 dolarjev, so krili z dohodki večih iger, ki so jih v ta namen igrali.

ZDRUŽENE DRŽAVE

Letos 16. novembra bo minilo štirideset let, kar je umrl v St. Paulu v Minnesoti slovenski misijonar **Janez Metod Solnce**, star šele 54 let. Rodil se je 7. junija 1861 v Smledniku na Gorenjskem. V Ljubljani se je šolal do pete šole. Takrat ga je njegov katehet kanonik Janez Gogala priporočil slovenskemu misijonarju iz Minnesote Jakobu Trobecu, poznejšemu škofu; Trobec je ob prički obiska v stari domovini 19-letnega dijaka vzel s seboj. Prav tedaj je bilo priseljevanje Evropejcev, tudi Slovencev v polnem teku. Janez Metod Solnce se je vrgel na delo z vsem ognjem zdrave mladosti. Ni čuda, da si je pridobil ime, ki v zgodovini minnesotske cerkve ne bo šlo nikdar v pozabo. Pred dobrimi sto leti je dobila Minnesota svojega prvega škofa. Takrat je bilo vernikov komaj 3.000. Danes je na istem ozemlju pet škofij in število katoličanov

je naraslo na 700.000 duš. Pri tem napredku ima misijonar Solnce veliko zaslug. Zato je tudi imel pogreb, kakršnih je St. Paul preje in pozneje malo videl. Udeležil se ga je nadškof Ireland in 3 škofje, med njimi Jakob Trobec, dalje 120 duhovnikov, med katerimi je bilo 21 slovenskih ter ogromna množica vernikov. Pontifikalno sv. mašo zadušnico je opravil škof. Trobec, peli pa so pri njej duhovniki pod vodstvom Slovencev prof. Missie. Na pokopališču pa so se slovenski duhovniki poslovili od ranjkega s slovenskima žalostinkama „Blagor mu, ki se spočije“ in „Nad zvezdami“.

ANGLIJA

Nove slovenske redovnice. V Newcastlu je prejela v zavodu reda misijonskih sester-zdravnic redovno obleko zdravnica dr. Gabrijela Ehrlich, doma iz Žabnic pod Sv. Višarjami, Sestra dr. Ehrlich je nečakinja ranjkega bogoslovnega profesorja dr. Ehrlicha Medicino je študirala najprej v Ljubljani, nato pa v Padovi. Kot zdravnica je odšla za več let v Indijo, kjer ji je dozorel redovni poklic. — V istem redu trenutno preživljata noviciat še dve drugi slovenski zdravnici, ki sta diplomirali lani v Madridu. Sta to gospodični Janja in Rezka Žužek iz ugledne Žužkove družine, ki je Bogu posvetila že sedem otrok!

ČILE

Č. s. Vincencija Kaplja je bila predstavljena v bolnišnico Del Salvador za prednico. Zato je slovenska služba božja odslej v kapeli te bolnišnice.

Preč. g. Franc Fekonja, bolniški kurat v San Fernando je srečno prestal težko operacijo. Sedaj je že docela okreval.

Duhovniške spremembe. Preč. g. Anton Zrnc CM je bil prestavljen iz Čila v Limo, glavno mesto države Perú. — Salezijanski duhovnik preč. g. Anton Gril pa je odšel iz mesta Iquique v mesto Quillota. Obema gospodoma želimo, da bi se na novih službenih mestih dobro počutila.

PO SVETU

PAPEŽEVA BESEDA

Papeževa beseda izdelovalcem zrakoplovnega materiala. V Rimu so imeli glavno zborovanje člani Mednarodne zveze izdelovalcev zrakoplovnega materiala. Papež jim je ob sprejemu tudi govoril. V svojem govoru pravi, da je njihovo delo za človeštvo velikega pomena, ker omogoča lažjo in hitrejšo zvezo med narodi. To pa pospešuje gospodarski razvoj, proizvodnjo in lajša sklepanje trgovskih pogodb, obenem pa vpliva, da se domači pridelki in izdelki bolj pametno uporabljajo. Zveza je bila ustanovljena 1950, zato še ni dosegla višja svojega razvoja. Kljub temu je že razširjena po vsej Zahodni Evropi. Papež vsem izdelovalcem želi, da bi s čim lažjo, finejšo in trdnješo snovjo uspešno kljubovali težnosti in uporu zraka ter tako še povečali hitrost. Dvig v višave in osvajanje zračnega prostora naj tudi dušo dvigata k velikodušnosti in heroizmu. Ko Cerkev blagoslovlja zrakoplov, prosí Gospoda, naj ta priprava omogoča lažjo in hitrejšo zvezo med ljudmi in pomaga širiti v daljnih krajih slavo in čast božjega imena. Če bodo imeli ta cilj pred očmi, bodo vsak dan bolj spoznavali važnost svoje naloge, ki je: služiti ljudem in slaviti Boga.

Papežovo pismo društvu „Kolping“ ob stoletnici. Društvo mladih nemških obrtnikov „Kolping“ je v binkoštih (29. maja) praznovalo stoletnico svoje ustanovitve in otvoritev novega doma. Škof v Passau, Konrad Ladersdorfer, benediktinec, je v imenu „Kolpingove družine“ poslal svetemu očetu izraze vdanosti in zvestobe ter ga prosil za blagoslov. Sveti oče je prošnjo uslišal, mu poslal 19. maja posebno pismo in svoj blagoslov. V svojem pismu pravi, da je Adolf Kolping po tedanji vojski Nemčijo

duhovno prerodil. Svoje organizacije je postavil namreč na neporušne verske temelje. Vera in življenje sta neločljiva celota. Cerkev je prva poklicana, da pomaga zapuščenim in ubogim. Kolping je to dolžnost Cerkve dobro razumel. Mlade fante, ki so prepuščeni sami sebi tavali okrog in iskali dela, je zbiral v svojih zavetiščih, kjer jim je ohranjal krščansko zavest rojstne hiše in spolnjeval njihovo vzgojo. Hotel je vzgojiti mladega obrtnika tako, da bi bil dober, značajan katoličan, sposoben za življenje in vesten v svojem poklicu. Drugo načelo, ki je vodilo Kolpinga, pa je bilo: „Družina je osnovna celica in prvi vzor vsega socialnega življenja“. Najboljša ustava in najpopolnejši zakoni so brez pomena, če so družine bolne in ne morejo vršiti svojih nalog. Zato je Kolping hotel, naj preveva njegova društva družinski duh. Le tako bodo mogla vzgajati mlade ljudi, da bodo znali ustanoviti krščanske družine. Kolpingova društva imajo danes še večji pomen ko pred 100 leti. Zato se morajo Kolpingovi duhovni sinovi zavedati svojega verskega in socialnega poslanstva. Spolnjevanje tega poslanstva zahteva danes od duhovnih voditeljev in članov mnogo več truda in žrtev ko tedaj, ko so se društva ustanavljala. Da bodo kljub temu dosegli uspehe, naj zvesto posnemajo Kolpinga v pobožnosti in krščanski ljubezni.

Papež govori francoskim časnikařem. Sveti oče je 3. junija sprejel francoske časnikaře, ki so se udeležili mednarodnega kongresa Latinske tiskovne zveze za Evropo in Ameriko. V nagovoru je izjavil papež, da je vedno zelo cenil francosko kulturo in njena čudovita dela. Časnikařem pa je rekel: „Vi ste dediči slavne tradicije... Vaša dolžnost je, da širite njen vpliv in v svoji deželi in v tujini varujete njene poseb-

nosti... Pisatelj in časnikar imata daniel odločilen vpliv na javno mnenje. Zanimata se za verske, politične in gospodarske dogodke, za važne in manj važne zadeve, za literarne uspehe in filozofske sisteme. Posredujeta jih javnosti s svojimi pripombami, jih razlagata, barvata s čustvi, s kratka, z vsem kar budi v ljudeh zanimanje. "Le malo bralcev more pravilno presojati to kar berejo. Zato je dolžan pisatelj članka snov, o kateri piše, z vsem svojim duhovnim bogastvom razložiti in nazorno pokazati vidike, ki na njegovo osebo najbolj vplivajo. Zelo pa je pogubna površna, tendenčno spačena ali celo zlobna razlaga, ki jo spremlja skepticizem in posmeh, ali — kár je še slabše — namerna zmota, zakrita s plaščem objektivnosti. Zato sveti oče časnikarjem priporoča, naj ljubijo in spoštujejo resnico in vestnost pri poročanju. Upoštevajo naj tudi človeško osebnost in нравno dostojnost. Služijo naj vedno resnici in odkrivajo ljudem to, kar jim more zagotoviti trajne, resnične vrednote.

Papežovo pismo Zvezi nemških katoliških učiteljic. Zveza nemških katoliških učiteljic je praznovala letos 70-letnico svojega obstoja. Predsednica je poslala v imenu članic svetemu očetu slovesno izjavo neomajne zvestobe in vdanosti. Papež ji v posebnem pismu odgovarja da je sprejel z velikim veseljem in zadoščenjem slovesno izjavo, ki mu jo je poslala skoraj 12.000 učiteljic najrazličnejših šol. Srčno želi, da bi rodilo njihovo zborovanje ob sedemdesetletnici obilo sadov. Priporoča jim, naj se ob tej priliki iskreno zahvalijo Bogu in sedanji častni predsednici, ki je vedno skrbno varovala katoliški značaj zveze. Zahvaliti se morajo tudi za delo, ki ga je zveza izvršila pod vodstvom božje Previdnosti, za delo, ki je bilo posevčeno gospodarski in socialni blaginji, poklicnemu, duhovnemu in verskemu napredku članic. Potem jim piše papež: „Vaše temeljno načelo mora biti: 'Me, katoliške učiteljice, se ne bomo dale premagati v kulturnem spopolnjevanju nobeni drugi skupini profesorjev, Bogu hvala za delo ki ga je vaša zveza izvršila za mladino, posebno za žensko, in

v blagor žene, matere in družine. Zelo cenimo žrtve poučevanja in vzgoje, ki jo vršita katoliški učitelj in učiteljica. Uspehi vzgoje so še bogatejši, če ga spremlja lep zgled učiteljice, ki se odlikuje v iskreni pobožnosti, v vestnem izpolnjevanju svojega poslanstva in v ljubezni do otrok, ki so ji zaupani." Papež konča svoje pismo z besedami: „Vaše zvezo vodijo načela, ki jih je razglasil naš prednik, Pij XI., v svoji vzgojni okrožnici „Divini illius Magistri“. Ostanite zveste tem načelom toliko bolj, kolikor hujše jih napadajo. Cerkev se ne bo nikoli pristovoljno odrekla verski šoli in tisti vzgoji učiteljev, ki je v soglasju z dragocenimi cilji vere in katoliškega nauka.“ Pismo sklepa s prošnjo k Jezusu, naj po Mariji blagoslovi kongres Zveze in podeljuje svoj blagoslov.

Papežev govor o kinu, ki ga je govoril zastopnikom italijanske kinematografske industrije v cerkvi sv. Petra 21. junija. Papež jih najprej pristrčno pozdravi in omeni, da je vedno z veliko pozornostjo spremljal delovanje kina, ker ga skrbi za duše ljudi, na katere ima kino silen vpliv. Kinematografski svet sestavlja množica proizvalnikov, pisateljev, ravnateljev, igralcev, glasbenikov, operaterjev in tehnikov. Film nudi mladini vse, po čemer hrepeni njena narava: znanje, nazoren pouk in doživetja. Vendar, če kino hoče prav vršiti svoje umetniško poslanstvo, mora služiti vsestranski spolnitvi človeka in slavi božji. Potem papež v prvem delu opisuje pomen in vpliv kinematografske umetnosti. Leta 1954 je imel kino po vsem svetu 12 tisoč milijonov gledalcev: Združene države Sev. Amerike so v kino privabile 2.000 milijonov in pol ljudi, Anglija tisoč tristo milijonov, Italija 800 milijonov.

Tehnično dobro izdelan film pričara gledalcu čudovite domišljije ali postavi predenj časovno in prostorno oddaljene resnične dogodke. Posebno privlačnost dajejo filmu nastopi oseb, ki se gibljejo, govoré in še glasba, ki spremlja dejanja, pa tudi umetniški čut avtorjev, pisateljev in igralcev.

Kino ima silen vpliv na duševnost posameznikov. Tako more kino voditi lju-

di v kraljestvo luči, dobrote in lepote ali pa tudi v oblast teme sprijetnosti, močnih in neukročenih strasti. Prav zato so pozorne na delovanje kina merodajne oblasti, tako civilne kakor cerkvene, pa tudi druge organizirane družbe ljudi, ki imajo dar treznega presojanja in razvit čut odgovornosti. Na koncu prvega dela svojega govora poziva papež lastnike kinopodjetij naj nudijo gledalcem filme, ki bodo umetniško na višini in нравno neoporečni. Tako bodo deležni priznanja vseh ljudi, ki imajo zdravo mišljenje, in priznanja tudi svoje vesti.

V drugem delu svojega govora odgovarja papež na vprašanje, kakšen naj bo film. Ali je sploh možno govoriti o idealnem, vzornem filmu? Nekateri to zanikajo. Papež pa pravi, da ima vsak ideal v sebi jedro resnice. Potem našteva tri vidike, tri lastnosti, ki jih naj ima idealen film: 1. ozirati se mora na subjekt, to je: na gledalce, ki jim je namenjen; 2. ozirati tudi na objekt, to je na vsebino; 3. upoštevati skupnost, v kateri se film izvaja. Papež potem podrobno razloži prvo točko. Vzoren film mora imeti predvsem spoštovanje do človeka. Četudi so ljudje različni v starosti, spolu, stanu, v načinu življenja in dela, ostane človek vendarle zvišen nad vse druge stvari, ker ga je Stvarnik ustvaril po svoji podobi in ima duhovno, nemrljivo dušo. Idealen more biti film le tedaj, če dviga in utrjuje v človeku zavest dostojanstva; če ga nagiblje, da bolj spozna in vzljubi to, kar je položil v njegovo naravo. Stvarnik, mu utrjuje voljo, ga vnema za krepost in pogloblja prepričanje, da more premagati vse ovire in se obvarovati zmotnih načel; da se more dvigniti, če pade in se vrniti na pravo pot in napredovati v dobrem s svobodno odločitvijo in s svojimi zmoglostmi.

IZ VATIKANA

Sprejemi. Sveti oče je 1. junija sprejel ministrskega predsednika Siama, maršala Pibulsin graama, ki je prišel v Vatikan s svojim spremstvom. Sveti oče se je ljubeznivo pogovarjal z odličnim obiskovalcem in ponovno voščil njegovemu ljubljenu narodu napredek in blagostanje. Po njegovi avdijenci je papež

sprejel tudi njegovo ženo in ostalo spremstvo, med katerimi so bile ugledne vladne in vojaške osebnosti.

21. junija pa je papež sprejel v zasebni avdijenci francoskega ministra Petra Pflimlin in njegovo spremstvo. Minister Pflimlin je namreč uradno zastopal francosko vlado pri slovesnosti proglativte za blažene mučencev iz francoske škofije Laval.

Papežovo voščilo argentinskemu ljudstvu. Na praznik sv. Petra in Pavla, ko katoličani vsega sveta praznujejo papežev dan, so papežu častitali tudi argentinski verniki in ga prosili za blagoslov. Sveti oče je odgovoril: „Vernemu argentinskemu ljudstvu podeljujemo iz srca svoj očetovski blagoslov in prosimo Gospoda, naj razgrne nad njim svoje ljubeče varstvo.“

Papežev god. Dne 2. junija je praznik sv. Evgenija in god sv. očeta. Papež je prejel za god izredno veliko brzozavnih častitk, ki so mu jih poslali kardinali, škofje, redovni predstojniki, zastopniki držav in verniki vsega sveta. Ob pol eni je sveti oče z okna svoje študijske sobe podelil veliki množici romarjev in drugih vernikov, med katerimi je bilo tudi 500 zastopnikov nemške katoliške moške in ženske mladine, svoj blagoslov. Množica ga je navdušeno pozdravljala, papež pa ji je na vzklike z gibi rok odgovarjal in jo ponovno blagoslavljal.

Izraelski glasbeni umetniki papežu. Sveti oče je 26. maja sprejel skupino redovnikov, vernikov in drugih obiskovalcev, med katerimi so bili tudi člani izraelske organizacije glasbenih umetnikov. Prosili so, da bi smeli vpričo svetega očeta v dokaz posebnega spoštovanja in hvaležnosti za izredna dela človekoljubne pomoči, ki jo je papež skazal, ko je med drugo svetovno vojsko rešil veliko število Izraelcev izvajati nekaj skladb. Sveti oče jim je željo spolnil. Tako so v konzistorijalni dvorani z veliko dovršenostjo odigrali del VII. Bet-hovnovne simfonije. Sveti oče se je pri srčno zahvalil za počastitev, pohvalil mojstersko izvajanje in želel vsem navzočim in njihovim dragim obilje milosti Najvišjega. Dirigent in glasbeniki pa so se vsi srečno zahvaljevali svetemu oče-

tu, ker je sprejel počastitev, ki je izraz njihove trajne hvaležnosti in posebnega priznanje njegove dobrote.

Francoski zunanji minister pri papežu. Sveti oče je 30. maja sprejel v zasebni avdijenci tudi francoski ministra za zunanje zadeve, Antona Pinaya. Prisel je v Vatikan v spremstvu francoskega poslanika pri Sveti stolici. Sveti oče se je dalj časa ljubeznivo pogovarjal z odličnim državnikom, potem pa v svoji knjižnici sprejel še njegovo spremstvo, med katerim je bila tudi ministrova hči in glavni ravnatelj njegovega ministristva.

S'ovesna proglasitev za blaženega. Na binkošno nedeljo je papež slovesno proglasil za blaženega p. Marcelina Jožefa Champagnat, ustanovitelja bratov Maristov. Papeža je ob vходу v baziliko sv. Petra sprejel kardinalski zbor (15 kardinalov) in velika množica ljudi, ki ga je živahno pozdravljala, papež pa jo je s svojega prestola blagoslavljal. Papež je pokleknil pred oltar, na kar se je izpostavilo Najsvetejše. Sveti oče ga je incenziral, pevci pa so zapeli spev: „Ta spoznavalec...“ Sledila je nova molitev blaženega. Pevci so potem zapeli: „Tantum ergo“. Papež je spet pokadil Najsvetejše, pomožni nadškof iz Lyona, mons. Etienne Borne, pa je dal blagoslov z Najsvetejšim. Po blagoslovu je papež, ko so ga nesli po baziliki, prijazno blagoslavljal mariste in tisoče njihovih sežanjih in bivših učencev. Pri glavnih vratih ga je množica sprejela s takim navdušenjem, da je vstal, jo ponovno blagoslovil in se ji za pozdrave zahvalil.

Kongregacija za sv. obrede je zborovala 14. junija. Člani in bogoslovni svetovalci so razpravljali o dveh čudežih, ki sta se zgodila, kakor poročajo, na prošnjo častitljive božje služabnice, Helene Guerra ustanoviteljice oblatinj sv. Duha, ki se imenujejo tudi sestre sv. Cite. — Potem so tudi presojali poročila bogoslovnih ocenjevalcev spisov duhovnika Alojzija Orione, ustanovitelja Male ustanove božje Previdnosti, duhovnika Jožefa Vaz iz oratorija sv. Filipa Nerija in gospe Elizabete Leseur.

Visoki Klek (3798 m) in prelaz čez Visoke Ture s Koroške na Salzburško

Nekaj življenjskih podatkov o osebah, predlaganih za proglasitev med svetnike.

Duhovnik Alojzij Orione je bil rojen v Pontecurone pri Tortoni v Italiji 22. junija 1872. Leta 1885 je hotel stopiti v frančiškanski red, pa so ga zaradi slabega zdravja odslovili. Potem je prosil za sprejem v Salezijansko družbo, pa jo je spet moral zapustiti. Božja Previdnost mu je določila drug poklic. Vstopil je v cerkveno službo in 1892 otvoril oratorij za siromašno mladino. 1895 je postal duhovnik. Leta 1903 pa je ustanovil Malo ustanovo božje Previdnosti, 1914 pa male sestre, misijonarke krščanske ljubezni. Umril je 12. marca 1940.

Duhovnik Jožef Vaz je bil rojen 21. aprila 1651 v Benaulimu pri Goi v Indiji. Študiral je v mestu Goa in 1676 postal duhovnik. Takoj je začel zelo uspešno apostolsko delati in v kratkem času postal zelo moder in sposoben duhovni voditelj. Stopil je v družbo oratorijancev sv. Filipa Nerija. Ceylon je bil središče njegovega apostolskega delovanja. Umril je v Kandyu 1711.

Helena Guerra je bila rojena 23. junija 1835 v Lucca in je tam tudi umrla 1914. Bila je iz premožne družine. V mladosti se je z veliko vnemo učila katekizma in ga pozneje tudi z velikim uspehom poučevala. Z nekaterimi tovarišicami je 9. decembra 1872 ustanovila red za krščansko vzgojo mladine in za posebno češčenje Sv. Duha. Čudeža, predložena za zadevo proglasitve za svetnico sta se zgodila: eden v Italiji, v mestu Lucca, drugi v Braziliji v Sao Paulo.

Elizabeta Leseur je bila rojena v Parizu 16. oktobra 1866. V mladosti je odlično študirala, 1889 pa se je poročila z dr. Feliksom Leseurjem, ki je bil tedaj brezbožnik in sovražnik Cerkve. Pod moževim vplivom je več let živela v verskem indiferentizmu. 1900 pa je spet postala verna. Začela je z veliko vnemo preučevati verske resnice. Posebno se je poglobljala v sv. Tomaža in sveto pismo. Zapustila je zelo zanimive duhovne spise. Umrla je 3. maja 1914. Njen mož je po njeni smrti odkril v njeni zapuščini tudi njen dnevnik ki je napravil nanj izredno g'obok vtis. Začel ga je brati, premišljevat in potem vstopil v dominikanski red.

PO KATOLIŠKEM SVETU

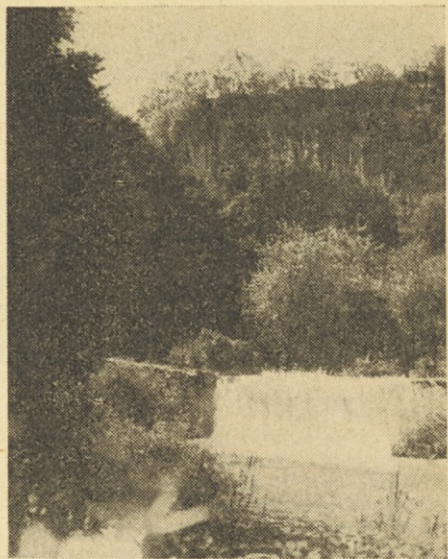
Katoliška vera v Združenih državah Sev. Amerike. Katoliški letopis, ki je pravkar izšel, je prinesel podatke o katoličanih, ki prebivajo v Združenih državah, na Alaski in Havajskih otokih. Na vsem tem ozemlju je 32.575.792 katoličanov. Lani se je njihovo število pomnožilo za 927.228. Samo v Združenih državah Sev. Amerike se je od leta 1945 pomnožilo za osem milijonov. Imajo 26 nadškofij in 106 škofij. Cerkveno načel-

stvo ima 204 člane: 4 kardinala, 34 nadškofov in 170 škofov. Leta 1954 se je število duhovnikov pomnožilo za 1.519, 61 bratov pomočnikov in za 4.014 redovnic. Povečalo se je tudi število dijakov katoliških zavodov, zato se je tudi pomnožilo število profesorjev; od teh je 3.668 laikov in 4.581 duhovnikov. Vseh vzgojnih zavodov je 12.494; med temi je 78 škofijskih in 385 redovnih semenišč, 247 višjih zavodov in vseučilišč, 1.157 župnijskih in škofijskih ter 842 zasebnih srednjih šol. V 78 škofijskih semeniščih se vzgaja 15.901, v redovnih pa 16.493 bogoslovcev. Tako imajo Združene države 32.394 kandidatov za duhovniški poklic. Na katoliških šolah je 6 milijonov 367.414 gojencev, 8 odstotkov več ko lani. Katoliških poliklinik (bolnišnic) je 793, ki so leta 1954 oskrbovale 9 milijonov 319.356 bolnikov, izmed katerih je bilo mnogo mekatoličanov, ki so tako mogli spoznati socialno delo Cerkve.

Največja nevarnost za Cerkve v Guatemali. Guatemalski nadškof Rossel je izjavil, da ni komunizem največja nevarnost za katoliško vero, ampak framacsonstvo (prostozidarstvo): Od svoje ustanovitve dalje (1870) framacsonstvo v Guatemali sovraži Cerkve, ji na vso moč nasprotuje in dela na to, da bi zatrl vsak njen vpliv na javno življenje. Dejansko je vladalo v državi do leta 1950. Potem so širili svoje pogubne nazore med sodnimi poklici, političnimi voditelji in vojaštvom. Sedanji predsednik Karel Castillo Armas je ob svojem nastopu ložo v mestu Guatemala razpustil, toda druge lože po deželi so ostale in kmalu razpuščeno ložo obnovile. Tako imajo framacsonske lože v Guatemali še vedno 10.000 članov. Ko je državni predsednik Armas izročil vojaške čete varstvu Kristusa Kralja in se udeležil cerkvenega žalnega obreda za duše tistih, ki so padli v državljanski vojski, so ga framacsoni silno napadli, obenem pa začeli obrekovati Cerkve, da hoče s pomočjo predsednika vpeljati klerikalno diktaturo. Nadškof je izjavil, da Cerkve ne išče privilegijev in nima nobenih političnih teženj, pač pa zahteva svobodo, da more izvrševati svoje versko, moralno in socialno poslanstvo.

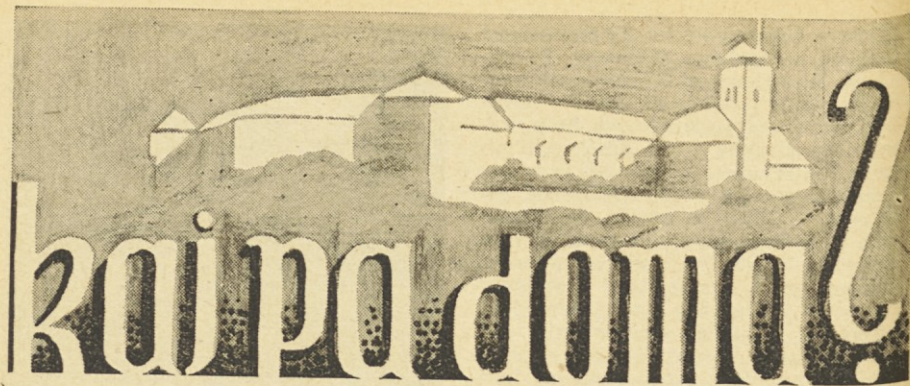
Težave komunistov na Kitajskem pri preosnovi zakonskega življenja. Komunisti na Kitajskem so 8. marca praznovali „dan žene“. Odbor za izvedbo novih določb o zakonu je izjavil, da borci komunistične stranke v mnogih krajih niso pravilno razumeli in izvajali preosnove zakonskega življenja. Nasilje ne doseže uspeha. Odbor se zaveda, da bo družinska obnova dolga in naporna, ker se ji delavsko in kmečko ljudstvo ustavi. V najvzornejši komunistični provinci je samo od 10 do 15% družin naprednih in prežetih z novim socialističnim duhom. V drugih pokrajinah pa se drže fevdalnih nazorov o svobodi zakona in o ravnanju z ženo. V nekaterih krajih so samomori in umori žena zelo resna zadeva. — Vse to dokazuje, da kitajskih družin ni lahko preoblikovati. Ne moremo reči, da so kitajske družine vzorne, vendar imajo Kitajci zelo razvit družinski čut. Že od leta 1949 se komunisti boré proti fevdalni uredbi družine. Priznati moramo, da so nekatere odredbe družinam v korist. Taka odredba je odprava prezgodnjih zakonov, pravica, da si vsak fant svobodno izbira nevesto itd. Leta 1950 pa so uvedli razporoko. Z njo so hoteli ženi zagotoviti osamosvojitve in svobodno sklepanje zakona. Toda dosegli so nasprotno. Posledice razporoke so bili strašni zločini. Družinske žalostne igre, samomori in umori žen so se izredno pomnožili. tako da je „Ljudski dnevnik“ 11. oktobra priznal, da teh zločinov in samorovov niso povzročile samo fevdalne ustanove, ampak so jih zelo pomnožile tudi napake krajevnih voditeljev komunistične stranke. — Poleti 1952 je pravosodni minister (gospa Shing Liang) odkritosrečno priznal, da se preosnova družin v komunističnem duhu ni posrečila. Novembra 1953 je odbor za uveljavljanje zakona o porokah priznal, da je komaj 15% prebivalstva sprejelo nove uredbe. 60% se jim upira, 25% pa bi rado ostalo neopredeljenih.

Petdesetletnica verskega filma v Avstriji. Leta 1905 je bil v Avstriji predvajan prvi veliki verski film. V spomin na ta dogodek so bile na Dunaju različne proslave. Dunajski nadškof, kardinal Innitzer, je sprejel izdelovalce in iz-

Izvir Male Ljubljanice — Močilnik pri Vrhniki

vajalce filmov in jih kratko nagovoril: „Zelo važna in vzvišena naloga je buditi s kinopredstavami v človeških srcih vero in vdano ljubezen do Boga.“ Omenil je tudi, da more verski film bolj ko vsa druga kulturna sredstva ponazoriti pomen svetopisemskih besed: „Vi ste sol zemlje... Vi ste luč sveta.“ Med srejemom je slavni kritik, dr. Roman Herle, podal zgodovino verskega filma. Veliki filmi so bili izdelani šele po prvi svetovni vojski. Moderni verski film pa smo dobili šele v zadnjem desetletju. V zadnjih dveh letih je tudi Dunaj pri izdelovanju in izvajanju filmov uspešno sodeloval. V tem času so obiskovalci kina videli 31 velikih in 30 krajših filmov, med katerimi je bil tudi sloveči: „Bernardkin spev“, „Mons Vincencij“ i. dr. IV. tedna verskega filma in njegovih prireditev se je udeležilo 30.000 ljudi. Mogli so videti 10 velikih in 13 krajših filmov. Verski film je za katoličane izrednega pomena. Zato so se dolžni zanj zanimati in ga gojiti.

SLOVENIJA

Letos je bi'o v Ljubljani posvečenih 29. junija 13 novomašnikov. Preje je bilo javljeno, da jih bo 19. Brez dvoma je treba veliko poguma, da se kdo v teh časih, kakor jih danes preživlja naša domovina, odloči za duhovniški stan; še več poguma pa je treba, da vztraja v preganjanju.

Fara Devica Marija v Polju je doživela 3. julija slovesnost nove maše. Opravil jo je č. g. Janez Kocjančič iz Zgor. Kašlja. Pridigal mu je č. g. Zaje Srečko, njegov ožji rojak.

Pred kratkim je „Slovenski knjižni zavod“ v Ljubljani izdal knjigo „Priročni leksikon“. Strani ima 890. Izdajateljji so se hočeli z njim postaviti, zato so ga lepo opremili: precej tenak papir, tisk razločen, vezan v platno. Slike niso ravno jasne. Tudi v tej knjigi je prišlo do izraza sovražstvo do krščanstva in kat. Cerkve na prav jasen način. Obdela podrobno vse osebe ki so količkaj sodelovale v komunistični revoluciji, molče pa preide može, ki so si osvojili stalno mesto v slovenski zgodovini. Ne omenja ne škofa dr. Jegliča ne kardinala Missia, ne dr. Aleša Ušeničnika, da se omejimo le na nekaj imen. Škofa dr. Rožmana odpravi z 20 vrsticami. Pove da je bil v Ljubljani „voditelj klerikalnega telovadnega društva „Orel“ na univerzi, da je vneto organiziral Katoliško akcijo in podpiral klerofašizem, da je z večino svoje duhovščine sodeloval pri organiziranju bele garde ter slovenskega do-

mobranstva, pri čemer ga je podpiral Vatikan. Zato je bil v odsotnosti obsojen na 18 let zapora.“ Od politikov omenja dr. Antona Korošca in dr. Miha Kreka. Seveda ju prikaže kot človeka, ki sta hotela slovenski narod onesrečiti s svojo klerikalno Slovensko ljudsko stranko. Tudi Katoliško akcijo omenja. Je to po „Priročnem leksikonu“ elitna laična organizacija katoliške Cerkve za „pokatoličanje sveta“, to je za uvedbo totalitarnega katolicizma. Ustanovil jo je papež Pij XI. leta 1922. Slovenska KA je bila pod Rožmanovim vodstvom šola klerofašističnih obveščevalcev in organizatorjev, ki so se med okupacijo izkazali kot tvorci in kvas bele garde.

Tudi besede Jezus in Kristus „Priročni leksikon“ ne pozna. Besedo „Kristus“ omeni le v zvezi z Jeruzalemom, češ da je tam cerkev Kristusovega groba. Tudi o evangelijih nima besede, piše pa pri imenu „Renan“, da je v svobodnemiselnemu duhu raziskoval zgodovino verstev (krščanstvo in Jezusovo življenje). Omenja budizem v 25 vrsticah in prinaša celo Budovo sliko, hinduizmu posveti dve vrstici, taoizmu celo devet, le za Kristusa in katolicizem nima poguma. Pač pa je posvetil malo več pozornosti besedi „krščanstvo“. 98 vrstic je o njem napisan h.

Da bodo bralci „Duhovnega življenja“ na jasnem, kako Titov socializem pojasnjuje verske stvari, prinašamo izpis iz omenjenega leksikona, ki najlepše pokaže, h kakim lažem se morajo komu-

nisti zatekati in kako morajo zgodovinska dejstva potvarjati, če hočejo, da se njihova „znanost“ ne podere s prvim sunkom. Radi tega pisanja in radi splošnega komunističnega duha, ki veje iz vse knjige, katoličani te knjige ne smemo ne naročati, ne brati, ne posojati, ne hraniti pri sebi, razen če nas ne opravičujejo važni razlogi, o katerih pa lahko razsodi le pristojna cerkvena oblast.

Takole je nastalo in se razvijalo po zamisli slovenskih komunistov krščanstvo:

Pojavilo se je v prvem stoletju naše dobe (ne upajo se reči po Kristusu!, op. ur.) v Palestini, kjer je židovski narod strašno trpel pod Rimljani in svojimi bogataši. Ker pa je bil mozaizem (postava, ki jo je zapisal Mojzes, op. ur.) v Palestini močno organiziran, se nova vera v deželi ni mogla utrditi, marveč se je razširila po drugih krajih rimske države. V prvem stoletju sta vladala med sužnji in siromašnim ljudstvom povsod obup in apatija. Krščanstvo je najbolj privlačevalo te ljudi z mističnimi obredi in z obljubo nagrade na drugem svetu. Že v 2. in 3. stoletju so začeli prihajati v krščanske občine tudi premožnejši ljudje. V tem času so nastali evangeliji, dela in poslanice „apostolov“, v katerih se križajo pojmovanja prvotnih siromašnih občin in nova pojmovanja lastnikov sužnjev. Tako se vodi v Cerkvi ostra borba med bogatim klerom in verniki, navdušenimi za „čistost“ krščanskega nauka: za siromaštvo in prezir sijaja, časti in materialnih dobrin. V začetku 4. stoletja se krščanstvo na zboru v Nikeji (325) že organizira kot bogata hierarhična Cerkev, čuvar sužnje — lastniškega reda. Krščanstvo se še bolj poveže z državo, ko leta 380 postane državna vera. V krščanstvu so našli lastniki sužnjev in kasneje fevdalci in kapitalisti najboljše sredstvo in orožje, da obdržijo oblast nad množicami. Ves srednji vek se je vodila borba organizirane Cerkve in državne oblasti ter raznih „heretikov“ (krivovercev, op. ur.), ki so se borili proti razrednemu tlačstvu, pa se niso mogli otresti razrednih sovražnikov. Za mnoge zahodne Slovence je pomenilo pokristjanjenje neposredno podreditev nemški politiki in kulturi, za

nekatero pa tudi popoln narodni propad. Reakcionarna vloga krščanstva pričinja že z nasilnim pokristjanjenjem, s križarskimi vojnami in iztrebljavanjem v imenu vere in z dušitvijo meščanske kulture od 12. stoletja dalje. Protestantizem pomeni nasproti katolicizmu v marsičem korak naprej, toda tudi ta je nasproten napredku in poskuša zadržati nadzorstvo nad množicami. Brezštevilne sekte so se pojavljale v caristični Rusiji kot odgovor velikodržavnemu rusifikatorski vlogi pravoslavlja. Neštevilne sekte so tudi v najbolj razviti kapitalistični državi ZDA kot protest neorganiziranih in neizobraženih delovnih množic proti surovi eksploataciji (izkoriščanju, op. ur.). Od vseh oblik krščanstva je našel katolicizem največ novih sredstev za doseg svojih ciljev: uvaja nove dogme, nove obrede in ceremonije, aranžira (prireja, op. ur.) čudeže, ustanavlja razne redove, organizira inkvizicijo in indekse, pokore in odpustke grehov, odpira svoje šole in zahteva nadzorstvo nad državnimi šolami, vzdržuje zelo obširen tisk, ustanavlja klerikalne stranke, sklepa zveze in konkordate. Krščanske cerkve, zlasti pa katoliška se nikdar ne morejo sprijazniti z mislijo, da je vera zasebna zadeva vsakega posameznika, kot je to bilo krščanstvo v 1. stoletju svojega obstoja, ker bi to pomenilo konec oblasti cerkvene hierarhije in njihovih zaveznikov.

KOROŠKA

Med vsemi spominskimi proslavami, ki so se letos vršile ob desetletnici pokolja slovenskih domobrancev, je bila nedvomno najbolj pretresljiva tista v Vetrinju 26. junija. Saj so na vetrinjskem polju naši možje in fantje vzeli slovo od svojih domačih, ko so se poslovili od Matere božje in se izročili verolomnim Angležem v roke. Dokler ne umrje zadnji Slovenec, bomo tja romali in se spominjali največje tragedije našega naroda. — Iz vse Avstrije se je zbralo letos v Vetrinju do 300 Slovencev. Najmočnejši skupini sta bili špitalska, ki so prišli s posebnim vagonom priključenim rednemu vlaku, iz Gradca so pa prišli s svojim avtobusom. Duhovnikov se je zbralo skoro dvajset. Domači župnik Musger je Slovence prijazno sprejel

MOJA ČAŠA

S križem sem se spoprijaznil,
ki oživlja mrtve upe,
toda nisem še izpraznil
vse do dna trpljenja kupe.

Še prozorno dno pokriva
čudno grenka tekočina,
roka daleč jo odriva,
mrzka mi je slast pelina.

Nalašč srebal sem počasi
zadnje kaplje iz te čaše. —
Še prijetno je na vasi,
ne mudi se čredi s paše.

Takrat pa, ko bom poveznil
svoj izpraznjeni kozarec,
v večnost duh se bo pogreznil,
v grob bo legel — truden starec.

Jože Urbanija-Limbarski

in svojo pridigo navezal na žalno slovesnost. Ob desetih je pristopil k oltarju mons. dr. Jože Jagodic, ki je opravil slovesno sv. mašo za padle domobranci in za blagor domovine. Spominski govor je imel po evangeliju ekspozit Pogačar, ki je poveličeval veliko žrtev domobranskega mučeništva. Oba združena pevska zbora sta pod vodstvom prof. Silva Mihelič pela najlepše slovenske pesmi. Po sveti maši je mons. dr. Jagodic odkril spominsko ploščo, ki naj bi poznim rodovom govorila o smrti njih, ki so pred svojo nasilno smrtjo zadnjikrat gledali v Marijin premili obraz, govorila pa tudi o hvaležnosti vseh tistih rojakov, ki so si na istem polju rešili svoja življenja. Ob tumbi so nato duhovniki odpeli „Reši me“, za sklep pa je vetrinjski župnik Musger še spregovoril s prižnice besede zahvale vsem, ki so pomagali obnoviti vetrinjsko cerkev, zlasti ameriškim rojakom. Popoldne so vsi udeleženci pohiteli v Žihpolje, kjer jim je govoril č. g. Vinko Zaletel. Po petih litanijah Ma-

riji v čast so se vsi posvetili Njenemu brezmadežnemu Srcu.

Smrt je spet posegla med Slovence, ki žive na Koroškem in iztrgala to pot Jožefa Urbanija, s pisateljskim navzdevkom Limbarski. Pokojni Urbanija se je rodil 14. novembra 1884 v Podbrdu nad Moravčami pri Domžalah. V mladosti se je šolal pri salezijancih v Turinu. Toda oče je hotel, da bo kmet, dasi ni imel za to nikdar veselja, in ga je sredi študij poklical domov. Mehka, pesniška duša, s visokoletečim duhom je bil kakor orel v kletki, priklenjen na težko zemljo. Doma je pisal pesmi, povesti in poročila v „Domoljuba“ in pogosto nastopal kot govornik in na odru. Najhujši udarec je doživel, ko je izgubil sina edinca. Že leta 1942 se je pred komunističnimi partizani umaknil na Koroško, dokler se ni ustavil v taborišču Eisenerz. Ves čas begunstva je pridno pisal. „Naš tednik — Kronika“ je v zaglavju „Pisano branje“ redno prinašal proizvode njegovega peresa. Pesniško ime „Limbarski“ si je prevzel od Limbarske gore, na kateri mogočno stoji cerkev sv. Valentina. Njegov jezik je izredno čist in zgleden, rime skoraj brezhibne, vsebina zajeta iz narave, glavna značilnost njegovih pesmi je pa domotožje in razočaranje. Njegova literarna zapuščina obsega 26 šolskih zvezkov po 32 strani. Zadnja njegova pesem „Zdrava Marija“ je od 10. maja 1955. Kazalo bi zbrati zvezek njegovih najlepših pesmi in jih uvrstiti med slovensko literaturo. Pokojni Urbanija je bolehal na naduhi in ledvicah, mučil ga je tudi rak v želodcu. Umril je 26. maja 1955. Naj v miru počiva.

Štiridesetletno mašništva je praznoval v št. Rupertu pri Velikovecu č. g. dr. Franc Zeichen. Na predvečer so se mu šle poklonit vse farne organizacije, naslednji dan je pa g. jubilar opravil slovesno peto sv. mašo, pri kateri je govoril mestni kaplan č. g. Janez Dragašnik. Povdaril je zlasti ljubezen, ki jo je dr. Zeichen vse življenje imel do Device Marije.

V Štebnu sta 5. junija zapela nova zvonova. Prejšnje zvonove je bila vzela vojna. Samo eden je preстал in sameval v cerkvenem stolpu. Razumljivo, da so si ljudje želeli, da se zvonovi vrnejo.

IN HONOREM B. MARIE VIRGINIS
 PROFUGI EX SLOVENIA, FRATRVM
 MEMORES HINC IN MANVS INIMICORVM
 A.D. MCMXLV TRADITORVM,
 DE TRANSOCEANIS TERRIS RENOVATIONI
 HVIVS TEMPLI PARTEM GRATI TRIBVERVNT.

Kot je znano so slovenski rojaki, živeči v Severni Ameriki, ki so šli skozi Vetrinj, prispevali k obnovi glavnega altarja vetrinjske cerkve. Na to spominja napis na kamniti plošči, pisan v latinskem jeziku, ki bi se slovensko takole glasil: „Begunci iz Slovenije, spominjajoč se svojih bratov, ki so bili tukaj izročeni v roke sovražnikov v letu Gospodovem 1945, so iz prekoceanskih dežel hvaležni prispevali v čast preblažene Device Marije k obnovitvi tega dela svetišča“

Ustanovili so odbor za nakup zvonov in se navdušeno vrgli na delo. Sodelovala je vsa fara, bodisi z denarjem ali z delom. Po sv. maši je prošt in častni kanonik Aleš Zechner ob asistenci petih duhovnikov izvršil blagoslovitveni obred. Najtežji zvon tehta 700 kg, ima glas „fis“, nosi imeni farnih patronov sv. Štefana in Lovrenca in napis: „Kar nam vojna je pobrala, je dobra roka zopet dala.“ Drugi zvon je posvečen Materi božji, tehta 295 kg in ima glas „his“. Napis na zvonu pravi: „Brezmadežno Srce Marijino, bodi naše rešenje.“

PRIMORSKE VESTI

Sovodnje. Vas Sovodnje v goriški okolici, je pred kratkim dobila uradno priznanje in postala župnija z vsemi pravicami. Pridno deluje v tej vasi preč. g. Bogomil Breclj. Tudi na prosvetnem polju se sovodenjska mladina vneto udejstvuje. Na dan prvega sv. obhajila v juniju so otroci sami priredili v župnišču pristrčno akademijo. S pohvalo vseh ljudi so igrali prelepo igrico „Dar luči“. Naslednjo nedeljo pa je v Sovodnjah go-

stoval dekliški krožek iz Dola z veselo igro „Nevesta iz Amerike“. Igra je žela veliko odobravanje in pristrčnega smeha.

Dva srebrnomašnika. V juliju sta obhajala 25-letnico mašništva čč. gg. Srečko Rejec, župni upravitelj v Nabrežini in Rafko Premrl, prof. na nižji srednji šoli v Gorici.

Tekme iz verouka. V sredo 15. junija se je v dvorani Brezmadežne na Placuti izvršila tekma krščanskega nauka, kj se je vsako leto udeležijo najboljši učenci petega razreda slovenskih šol v štandreškem dekanatu. Program tekmovanja je bil nauk o presvetem Rešnjem Telesu. Ustno in pismeno so se otroci kar dobro odrezali in odnesli za svojo pridnost obilo lepih knjižnih nagrad. — Tudi župnije devinskega dekanata so priredile v sredo 22. junija tekmo iz verouka med šolskimi otroki petega razreda posameznih šol. Tekma se je vršila v šenpolaju pri č. g. dekanu. Tudi tu so otroci kar dobro odgovarjali in pisali. Vsi so bili obdarovani z lepimi knjigami.

Sv. Ivan pri Trstu. Sv. Ivan je del tržaškega predmestja, ki je dobil ime

menda po sv. Janezu Krstniku, ki so mu pred mnogimi stoletji nekdanji slovenski prebivalci postavili svojo cerkev. Ta cerkev je zaradi vojnih poškodb razpadla. Lansko leto jo je intendenca za umetnost obnovila. Na god sv. Janeza Krstnika jo je prevzvišeni g. škof spet posvetil in v njej daroval sv. mašo. Razumljivo je, da so na predvečer zagoreli po gričih naokoli veseli kresovi in so vso noč od vseh strani pokali možnarji. Dolgo v noč se je glasilo tudi pritrkovanje in sicer izmenoma iz župne cerkve in iz obnovljene stare cerkve. Svetoivančani so razsvetlili okna in tako pokazali svoje zadovoljstvo nad obnovljeno in njim tako drago nekdanjo cerkvijo.

Hiša za duhovnike. Na praznik Srca Jezusovega je tržaški g. škof otvoril novo hišo za duhovnike. Hiša stoji v bližini semenišča. V hiši je 21 sobic. V njih bodo našli stanovanje semeniški profesorji in duhovniki, ki nimajo lastnega stanovanja. Hiša je namenjena seveda tudi za tiste duhovnike, ki potujejo skozi Trst ali pa, ki se mislijo ustaviti v Trstu le za nekaj časa in potrebujejo oskrbe.

Volitve v cerkvi. Ricmanjska župnija na Tržaškem ima staro pravilo, da lahko vsi moški volilni upravičenci volijo novega župnika, ki ga škofija predloži. Sedaj je škofija predložila za župnika č. g. Albina Grmeka in ricmanjci bi lahko volili, če bi prišli. Toda od 380 mož in fantov, ki so dobili uradno vabilo za volitve, se jih je odzvalo le 33. Volitve so se kljub temu v redu vršile pod vodstvom državnega uradnika in openskega g. dekana.

Gostovanja rojanskega dramskega odseka. Prvič odkar so po vojni dramski odseki Marijinih družb zopet oživel, smo imeli na praznik sv. Petra in Pavla priliko da smo v dvorani Brezmadežne na Placuti pozdravili vrle igralko rojanske Marijine družbe. Kako potrebni in koristni so stiki, je poudaril tudi voditelj goriške Marijine družbe v svojem pozdravnem govoru. Rojanski dramski odsek šteje že dolgo vrsto let in je edina igralska skupina na Primorskem, ki ni prenehala s svojim delovanjem niti takrat, ko je fašizem zafrl sleherno slovensko besedo, najsibo v šoli kakor na

odru. Ni čuda, če rojanski dramski odsek razpolaga s tako dobrimi elementi, najsibo mlajšimi kakor starejšimi. — Dekleta so dovršeno lepo in doživeto odigrale moderno, sodobno dramo „Žrtev temnih sil“, ki je že takoj v prvem dejanju osvojila vse igrance.

HRVATSKA

Na Hrvatskem so komunisti zadnje čase posvetili pozornost zlasti istrski cerkveni organizaciji. „Posvetili pozornost“ pomeni isto kot „povečali nasilje nad vero in Cerkvijo“ v Istri. Semenišče v Pazinu naj bi plačalo 4 milijone dinarjev (t. j. 7.000 dolarjev) davka, apostolska administratura v Pazinu, ki ji načeluje mons. Nežić, pa preko pet milijonov. Ker semenišče davka ni zmoglo plačati, so oblasti zapolnile vse, kar se je dalo, celo nekaj svinj in dve kravi, ki sta dajali mleko za zavod. Reško semenišče naj bi plačalo 1,150.000 dinarjev davka. Duhovnikom, ki so ostali na dolgu z davkom, so odvzeli kolesa in motorna vozila, tako da ne morejo ob nedeljah več obiskati več krajev na enkrat in tam opraviti sv. maše. Društvo, ki je nabavljalo sveče in druge cerkvene potrebščine, je bilo ocenjeno na šest milijonov (10.000 dolarjev) davka. Isto društvo je še lani izdalo katoliški koledar „Istarska Danica“ (edini za vso Hrvatsko). Letos tega ni smelo več storiti, da bi se bolje razpečal komunistični koledar „Jurina i Franina“, čigar glavnina, t. j. 7.500 izvodov, je lani ostal nerazprodan.

Da bi bilo duhovniških poklicev čim manj, so oblasti odredile, da sme vstopiti v bogoslovje le, kdor je dovršil štiri razrede državne gimnazije. Na podlagi te odredbe so zahtevali, da vodstvo semenišča odpusti iz zavoda 44 gojencev, češ da nimajo še od države predpisane izobrazbe. Ker se vodstvo ni hotelo ukloniti, so komunisti uprizorili laži proces, ki je trajal na Reki od 6. do 16. maja t. l. Obsojenih je bilo pet novomašnikov: Kapš na 6 let, Rezelj na 3 leta in 4 mesece, Liković dve in pol leta, Gallo eno leto in Lagani šest let strogega zapora. Značilno je, da je bil eden od obtoženecv, bogoslovec Krebel, oproščen, verjetno v nadi, da se bo ustrašil in se ne bo

pustil posvetiti. Kot priče, da so obtoženci vršili „proustaško in iredentistično propagando“, so nastopili trije odpadli bogoslovci, dva izmed njih v vojaški uniformi. Priče, ki jih je predlagala obramba, niso imele dostopa. Sam reški „Novi list“ od 17. maja je prinesel izjavo odvetnikov dr. Luttenbergerja in dr. Orliča, da razprava sama ni prinesla dokazov, ki bi potrdili krivdo obtoženih. Toda to tudi ni bil namen krivičnega procesa. Šlo je za zatrtje semenišča. Saj je isto sodišče zaprlo bogoslovje na Reki za pet let, škofijsko gimnazijo pa za tri.

Jeziški pater Miha Škvorc je bil 14. maja v Zagrebu obsojen na dve leti strogega zapore. Komunistični list „Vjesnik“ pove, da je p. Škvorc že od leta 1952 dalje pridigal v reakcionarnem smislu. Norčeval se je iz nauka, da je človek izšel iz opice, napadal je civilni zakon, izzival je k verski nestrpnosti in večkrat hudobno nakazal na „novo stvarnost“ v Jugoslaviji. Zato ga je zadela pravična kazen, kot jo predvideva kazenski zakonik.

Pisali smo že o pritisku, kateremu so izpostavljeni bogoslovci, ko služijo vojaški rok. Bogoslovci, ki se srečno vrnejo domov, pripovedujejo, da vsak častnik ali podčastnik, ki uspe odvrniti semenišnika od duhovskega poklica, takoj napreduje za eno stopnjo. Pisma odpadlih bogoslovcev je dalj časa objavljala „Djakovački list“. Nenadoma pa je list prenehal izhajati. Vzrok je bil popolni bojkt djakovskega prebivalstva. Komuniste je ta tihi odpor vznemiril. Poslali so posebno komisijo, ki naj bi poizvedela, zakaj ljudje lista ne berejo. Ugotovitve so bile zanimive. Mnogi so odkrito povedali, da ga ne marajo, ker piše proti veri, vera je pa po ustavi svobodna. Drugi so dejali, da hočejo novic, ne pa hujskaških člankov. Tretji so izjavili, da list ni več zanimiv. Četrti so rekli, da je stvar okusa, kateri list berejo in katerega ne. Na vse to je Glavni odbor komunistične stranke za Hrvatsko odredil, naj list izhaja naprej. Toda razen nekaj izvodov je bila vsa naklada vrnjena tiskarni. Ljudstvo je zmagalo. Od tedaj „Djakovački list“ ne izhaja več.

„DUHOVNO ŽIVLJENJE“ je slovenski verski mesečnik

Izdaja ga konzorcij (Orehar Anton), urejuje pa uredniški odbor (dr. France Gnidovec in Jože Jurak).

Naslov uredništva in uprave je:
Victor Martínez 50, Buenos Aires,
Argentina

Celoletna naročnina znaša za
Argentina 60 pesov, za U. S. A.
in Kanado 5 dolarjev, za Italijo
2.000 lir, za Avstrijo 75 šilingov,
drugod v protivrednosti dolarja.
Tiska tiskarna Federico Grote,
Montes de Oca 320, Buenos Aires

REVIJO MORETE PLAČATI IN NAROČITI NA SLEDEČIH NASLOVIH:

- Argentina: Dušnopastirska pisarna, Victor Martínez 50, Buenos Aires.
- Brazilija: Vinko Mirt, Caixa Postal 7058, Sao Paulo, Brasil.
- U. S. A.: Slovenska pisarna, 6116 Glass Ave, Cleveland 3, Ohio.
- Kanada: Ivan Marn, 83 Victor Ave, Toronto, Ontario.
- Trst: Marijina družba, Via Risorta 30, Trieste, Italia.
- Italija: Žora Piščanc, Riva Piazzutta 18, Gorizia.
- Avstrija: Anton Miklavčič, Spittal a/Drau, D. P. Camp, Kärnten, Austria.
- Avstralija: Fr. Rudolf Pifko, 45 Victoria Street, Wawerley, N. S. W.

CORREO
ARGENTINO
Suc. 6

TARIFA
REDUCIDA

Concesión
No. 2560

VSEBINA SEPTEMBRSKE ŠTEVILKE

B. M.: Sveto obhajilo in čistost ..	465
Dr. Mirko Gogala: Jezusova mati in bratje	468
Gregor Hribar: Poročni prstan ...	472
Jože Vovk: Po spremenjenju	477
Joe Juck: Después del congreso eu- carístico internacional	479
Jože Jurak: Zmagoslavje sv. Evha- ristije	480
Gregor Mali: Križ pred vasjo	485
Hvala Ti, Gospod, da imajo naši župniki napake	486
I. L.: Na treh grobovih	487
Dr Franc Kladnik: Nora leta	489
Bogdan Budnik: Ples	493
Gr. Mali: Svetle podobe zvestobe	494
V-ko: Sestrino pismo	496
Vladimir Kos: Majhne stvari	498
E. William: Usodna preobieka	499
Iz misijonskih krajev	501
Dekle, ki imaš čas tudi za druge ..	502
Med izseljenci	505
Po svetu	510
Kaj pa doma?	516
Jože Urbanija-Limbarski: Moja čaša	518

*Platnice in stalna zaglavja je narisal
Hotimir Gorazd*

